

BIBLIOTECA

3 • septembrie 1980

BULETIN DE BIBLIOTECONOMIE

Supliment al revistei „Cîntarea României”

Sumar

LECTURA PUBLICĂ ÎN MEDIUL RURAL — COORDONATE ALE NOII CALITĂȚI

Activitatea bibliotecilor comunale — la parametri superiori, de calitate, p. 2—5; Îndrumarea — prin prisma rezultatelor, p. 5—6; Paul Coroi: Preocupări pentru o îndrumare eficientă, p. 7; Gheorghe Mocanu: Coordonate noi, p. 8; Ioana Tăutu: Valoarea schimburilor de experiență, p. 8; George Vlădescu: Integrare plenară, p. 9—10; Ioan Porumb: Activitate susținută, p. 10—11; George Sebastian: Școala coordonatoare — rol activ în organizarea lecturii publice, p. 11; G. Bondoc: Biblioteca județeană — centru metodic, p. 12.

AGENDA, p. 13—20.

CONDUCEREA ȘTIINȚIFICĂ A BIBLIOTECII

Aurel Cotu: Colectivul de muncă — un complex de relații interpersonale, p. 20—21.

SOCIOLOGIA LECTURII ȘI A BIBLIOTECII

Dorel Morindău: Asura unor limite ale cercetării sociologice în bibliotecă, p. 23.

BIBLIOGRAFIE. INFORMARE

V. Gh. Nicolau: 2050. Bilanț creator. Bibliografie selectivă, p. 24.

TEHNICĂ DE BIBLIOTECĂ

Elena Sabadac: Consultații în CZU. Fișe divizionare pentru catalogul sistematic, p. 25—26; Clasa 5 (continuare), p. 27—30; Florica Cimpeanu: Lucrările de referință — prelucrare, reflectare în cataloage, organizare în rafturile cu acces liber (III), p. 30—32; Elena Maria Schatz și Mariana Iova: Norme privind catalogarea cărții vechi (II), p. 33—36.

ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR

Vasile Oltea: Cartea românească din Schell Brașovului — factor de unitate națională, p. 36—37; Costea Marnoiu: 275 de ani de tipar vîlcean, p. 37; Constantin Mălinaș: Însemnări patrimoniale pe „Îndreptarea legii”, p. 38—39; C. Gîlca: Noi achiziții de carte veche, p. 39; Nedelcu Oprea: O invitație spre studiu — un album de stampe Rembrandt, p. 40—41

LUCRĂRI DE SPECIALITATE, p. 42—45.

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

Ioana Tăutu: Biblioteca Medicea Laurenziana, p. 46—47.

Colectivul de redacție: Anne-Marie MIHIT, Ioana TĂUTU, George VLĂDESCU.

Lectura publică

în

mediul rural —

coordonate

ale

noii calități

Activitatea bibliotecilor comunale la parametri superiori, de calitate

• Care sînt direcțiile de dezvoltare a activității bibliotecilor comunale din județ în scopul dobîndirii și promovării unei noi calități a muncii acestora?

• Există premise pentru traducerea în fapt a acestor direcții în bibliotecile de la sate din județul dv.? Care este nivelul maxim al activității atins pînă acum?

• „Minime” sau neîmpliniri care grevează asupra nivelului general din județ?

• Ce măsuri sau acțiuni, diferențiate, au fost preconizate pentru ridicarea nivelului general, calitativ și cantitativ, al activității?

• Cum apreciați că vor fi îndepliniți de către bibliotecile comunale din județul dv. indicatorii stabiliți pentru participarea în concurs în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”?

La întrebările de mai sus, adresate de redacția noastră, ne-au oferit răspunsuri ale forurilor de specialitate — comitetele județene de cultură și educație socialistă — instructorii cu probleme de bibliotecă din județele Suceava, Maramureș și Teleorman.

Suceava

• În lumina sarcinilor reieșite din documentele Congresului al XII-lea al P.C.R. pe linia intensificării procesului de educație comunistă a masei, bibliotecile din mediul rural sînt antrenate, în prezent, în cadrul unui

larg front educativ la realizarea obiectivelor principale stabilite, pentru acest domeniu, în regulamentul cadru de desfășurare a actualei ediții a Festivalului național „Cîntarea României”.

În consens cu aceste imperative, ca direcții de acțiune în vederea dobîndirii și promovării unei noi calități a muncii din acest sector sînt de amintit: îmbogățirea structurii tematice a fondurilor de publicații pe baza cunoașterii cerințelor diferitelor categorii socio-profesionale din centrele de comună și satele aparținătoare, a tendințelor de dezvoltare economico-socială în profil teritorial a fiecărei așezări, existenței pe raza comunei și a altor biblioteci (specializate, ale sindicatelor, școlare, ale cooperativelor agricole de producție), punîndu-se un accent deosebit pe achiziționarea și valorificarea lucrărilor social-politice, tehnico-științifice și beletristice din producția editorială curentă; creșterea numerică și în calitate a acțiunilor de propagandă a cărții și de informare a cititorilor, utilizîndu-se în acest sens o varietate de forme și metode specifice; sporirea constantă a numărului

de cititori antrenați la lectură, îndeosebi din rîndul populației active, sprijinirea mai accentuată a învățămîntului politico-ideologic, de perfecționare profesională, a celorlalte forme de educație a adulților (universități culturale-științifice, lectorate de educație materialist-științifică, cercuri de educație socialistă, brigăzi științifice etc.); o mai bună coordonare de către organele culturale locale a activității tuturor unităților care dețin fonduri de carte (școli, unități economice); extinderea activității cu cartea prin înființarea de puncte de împrumut mobile sau fixe la locuri de muncă îndepărtate sau dispersate (guri de exploatare forestieră, sectoare de exploatare minieră, ferme agricole și zootehnice etc.).

● Pe baza experienței acumulate în cursul celor cinci ediții ale concursului anual între bibliotecile comunale din județul Suceava, „Laudă cărții”, putem aprecia că sintem antrenați efectiv la realizarea obiectivelor menționate anterior. Referindu-ne numai la anii 1978 și 1979, putem concretiza prin următoarele date statistice:

- Cititori înscrși (total):
- din care: populație adultă
- cărți difuzate (total):
- din care: literatură social-politică
- literatură tehnico-științifică
- literatură beletristică
- numărul acțiunilor educative, de propagandă a cărții

1978		1979	
58 917		59 932	
23 078 (39%)		28 279 (47%)	
452 837 vol.		555 988 vol.	
127 345 vol.		171 296 vol.	
115 792 vol.		125 324 vol.	
197 144 vol.		249 624 vol.	
2 880		3 124	

Rezultate mai bune au fost constant obținute de bibliotecile comunale din Mănăstirea Humorului, Zamostea, Horodnic, Zvoriștea, Breaza, Bilca, Calafindești, Crucea, Vatra Moldoviței, Verești, Rădășeni etc., datorită menținerii în funcția de bibliotecar comunal a acelorși cadre, grijii organelor locale pentru asigurarea unei baze materiale optime.

● Dintre neajunsurile semnalate în munca bibliotecilor comunale din județul nostru menționăm, în primul rînd, cazurile de fluctuație a cadrelor, care duc la dese întreruperi ale procesului lecturii publice (din totalul de 90 biblioteci comunale, în medie 10% pe an), preocuparea slabă din partea unor conduceri ale școlilor coordonatoare pentru desemnarea și menținerea în funcția de bibliotecar comunal sau la bibliotecile școlare din satele aparținătoare a unor cadre competente (Vulturești, Izvoarele Sucevei, Pirtești de Jos și altele), dese schimbări de spații afectate bibliotecilor (biblioteca comunală Liteni în 1979 s-a mutat de 2 ori; Rîșca), slaba activitate a colectivelor de sprijin

ale bibliotecilor comunale, îndeosebi a altor specialiști decît cadrele didactice (Bunești, Iacobeni, Satu Mare).

● Ca primă măsură în vederea ridicării nivelului general al activității de lectură publică la sate amintim cuprinderea la cursurile de perfecționare profesională a tuturor bibliotecarilor comunali. Menționăm apoi grija deosebită acordată instruirii periodice a bibliotecarilor nou încadrați de către specialiști de la Biblioteca județeană. Pe această linie se înscrie și transformarea bibliotecilor orășenești în centre teritoriale de asistență metodică permanentă și a 5 biblioteci comunale în unități-pilot, de instruire și schimb de experiență (Vama, Horodnic, Mănăstirea Humorului, Dorna Candrenilor și Boroaia). De asemenea, stabilirea unor sarcini concrete în actuala ediție a Festivalului național „Cîntarea României” pentru toate bibliotecile comunale, în direcția sprijinirii creației tehnico-științifice din unități economice, a activității politico-educative și cultural-științifice, a celei artistice.

● Avem toate condițiile pentru transpunerea în viață și realizarea tuturor obiectivelor stabilite prin regulamentul-cadru al actualei ediții a Festivalului național „Cîntarea României”. Bazîndu-ne pe experiența acumulată pînă în prezent în toate domeniile de activitate cultural-educativă, considerăm că și bibliotecile comunale din județul nostru vor continua șirul realizărilor din domeniile politico-educativ și cultural-artistice obținute în edițiile anterioare ale Festivalului național „Cîntarea României”.

IANOȘ HORVATH
Instructor principal, C.J.C.E.S.
Suceava

Maramureș

● Ridicarea activității bibliotecilor din mediul rural pe treptele superioare ale noii calități își găsește expresia în realizarea acelor sarcini de lectură publică și informare ce-și trag esența din cerințele formulate de documentele de partid pentru întregul proces de educație multilaterală a maselor. Cunoașterea aprofundată a politicii partidului, formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, ridicarea nivelului general de cunoaștere și a nivelului pregătirii profesionale, de specialitate sînt numai cîteva din coordonatele pe care se orientează astăzi activitatea bibliotecilor noastre comunale, activitatea acestora de difuzare și propagandă a cărții. În acest context, dimensiuni noi, traducînd în fapt elemente ale noii calități, capătă în etapa actuală amplificarea propagandei și difuzării cărții din domeniile social-politice, științifice și agrozootehnice, ceea ce permite ancorarea puternică a bibliotecii comunale în contemporaneitate, racordarea ei la realitățile locale, la viața colectivităților.

Tot pe această linie de preocupări se înscrie și sarcina desprinsă de curînd din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la Consfătuirea de lucru cu cadrele din zootehnie, și anume, acordarea unei atenții speciale în munca bibliotecilor de la sate acțiunilor de popularizare a cărții din acest domeniu. Este cunoscută în acest sens ponderea însemnată a zootehniei în economia județului Maramureș și, de aici, necesitatea ridicării continue a pregătirii profesionale a tuturor lucrătorilor din acest sector. Colaborarea instituțiilor bibliotecare cu specialiștii, antrenarea tot mai largă a acestora în participări nemijlocite la acțiuni specifice se înscriu ca sarcini a căror realizare își va pune pecetea pe nivelul calitativ al activității bibliotecilor comunale. Iar toate acestea, înscrise în progra-

mul întrecerii de muncă pe care o reprezintă concursul profesional din Festivalul național „Cîntarea României” își au acum cadrul proptic confruntării rezultatelor locale la nivelul celor mai bune performanțe la scară națională.

● Printre premisele existente pentru traducerea în viață a direcțiilor pe care se va edifica o nouă calitate în munca bibliotecilor comunale se înscrie în primul rînd starea actuală a colecțiilor acestora. Cu sprijinul de specialitate al Bibliotecii județene, Comitetul județean de cultură și educație socialistă a acordat o atenție constantă achiziționării și înzestrării unităților din rețea cu cele mai valoroase apariții editoriale, potrivite totodată specificului fiecărei localități. Au fost făcute eforturi — și se fac în continuare — pentru echilibrarea tematică a colecțiilor, vizînd în fapt adaptarea acestora la noile realități ale satului românesc contemporan, la noile cerințe ale educației multilaterale. Astăzi, ponderea lucrărilor din domeniile nebeletristice atinge jumătate din totalul achizițiilor.

Pentru acțiunile de propagandă a cărții, în îndrumarea activității bibliotecilor comunale din județul nostru s-a mers pe principiul organizării de manifestări adecvate, nu multe la număr, ci mai degrabă cu sorți de eficiență sporită. Spre acest deziderat a acționat și deplasarea locului de organizare a acestora în unități de producție, la diverse locuri de muncă, în localități mai izolate etc.

O preocupare majoră — și, de aici, o premisă — a fost și aceea de largire a sferei de pătrundere a cărții, atragerea la lectură a populației active, a tineretului.

În sfîrșit, ținînd seama de faptul că de buna pregătire și de atașamentul în muncă ale bibliotecarului comun al depinde în mare măsură și calitatea activității, selecția cadrelor a contribuit mult la asigurarea acestei premise. Iar acolo unde selecția a avut sorți de izbîndă, și rezultatele muncii nu s-au lăsat așteptate. Printre acestea: peste 600 de cititori înscrși (din aceștia, 50% din rîndul populației active) la bibliotecile comunale din comune ca Seini, Suciul de Sus, Ieud, Ulmeni, Vîma Mică, Șomcuta Mare, Strîmțura, Sarasău ș.a.

● La polul opus, bibliotecile din comune ca Amaju de Sus, Botiza, Repede, Sălsig, Recea, Copalnic-Mănăștur, Remetea Chioarului, cu activitate modestă (sub 150 de cititori). Printre cauze — fluctuația de cadre căreia un remediu eficient încă nu i s-a putut stabili.

● Dincolo de sprijinul concret, material (prin servicii centralizate) și de asistență metodică (realizat cu concursul cadrelor de la instituția noastră specializată — Biblioteca

județeană), măsurile ce s-au impus a fi luate pentru ștergerea diferențelor mari se axează pe acțiunea de perfecționare profesională biblioteconomică a cadrelor și pe educarea acestora în spiritul atașamentului față de activitatea de lectură publică. Un rol deosebit îl au în acest sens consfătuirile anuale cu bibliotecarii comunali — pe județ și pe zone —, acțiune ce se desfășoară de cîțiva ani cu regularitate în vacanța de primăvară. Perfecționarea acestei acțiuni, prin deplasări la diferite biblioteci comunale, pentru analiză concretă și schimb de experiență, va aduce un plus de eficiență măsurilor noastre de susținere a saltului calitativ ce se așteaptă a se înregistra în lectura publică din satele maramureșene.

● Există, după cum se poate vedea, condiții ca indicatorii stabiliți pentru concursul din cadrul Festivalului național „Cîntarea României” să fie îndepliniți cu bune rezultate. Rămîne ca la confruntarea cu celelalte județe să apreciem cu mai multă exaltitate pînă unde a urcat ștacheta — cea a calității — în munca bibliotecilor noastre comunale.

IOAN NADIȘAN
instructor principal,
C.J.C.E.S. Maramureș

● Ca direcții de dezvoltare a activității bibliotecilor comunale din județ, în scopul dobîndirii unei noi calități, sînt de consemnat: integrarea completă a activității bibliotecilor comunale în planul unitar al activităților politico-ideologice și cultural-educative ce se desfășoară la nivelul localităților, sub direcția îndrumare și cu sprijinul efectiv al consiliilor comunale de educație politică și cultură socialistă; implicarea în actualitate, în viața colectivităților, a activității bibliotecilor, pornind de la asigurarea unor colecții de publicații corespunzătoare (pe baza cunoașterii profilului social-economic, a structurii socio-profesionale a populației, a sarcinilor politice, cultural-educative, curente și specifice fiecărei localități), pînă la planificarea cu mai multă responsabilitate a acțiunilor de propagandă a cărții; o mai intensă propagandă a bibliotecii și a cărții, crearea celor mai bune condiții pentru dezvoltarea fondului de publicații, mărirea gradului de circulație a acestora în rîndul populației, prin crearea unor largi colective de sprijin cu implicații directe în activitatea de propagandă și difuzare a cărții, apropierea acestora de casele oamenilor și locurile lor de muncă, intensificarea activității bibliotecilor școlare din satele aparținătoare pentru asigurarea lecturii populației adulte; ridicarea la un nivel superior, cu caracter de permanență, a propagandei cărții social-

politice, ateist-științifice, agrozootehnice și beletristice contemporane, în scopul cunoașterii aprofundate de către oamenii muncii a politicii partidului nostru, sprijinirea acestora în realizarea sarcinilor economice, în ridicarea competenței lor profesionale, educarea locuitorilor din comună în spiritul normelor comuniste de muncă și viață, ridicarea nivelului general al cunoașterii, formarea și consolidarea unei concepții înaintate despre lume și viață, popularizarea largă a cuceririlor științei și tehnicii, educarea lor estetică.

● Toate bibliotecile comunale dispun de fonduri de publicații în măsură să satisfacă necesitățile de lectură și informare ale tuturor categoriilor socio-profesionale din fiecare localitate (7 000—15 000 volume), numai pentru anul 1980 fiind alocată suma de cca 500 000 lei pentru achiziționarea de carte. În toate aceste unități activează cadre didactice, mulțumită colaborării strînse cu Inspectoratul școlar județean și conducerea școlilor coordonatoare din fiecare localitate. Aceași colaborare, la care se adaugă cea a bibliotecii județene, se manifestă în organizarea periodică a unor acțiuni metodice de perfecționare a pregătirii de specialitate a bibliotecarilor comunali și școlarii din satele aparținătoare: instruirii, schimburi de experiență pe centre de localități, îndrumarea la locul de muncă pe baza unor tematici de specialitate, organizarea și realizarea reciclării tuturor bibliotecarilor comunali la nivelul județului.

Se manifestă o orientare mai judicioasă a activității de îndrumare a bibliotecilor de către Comitetul de cultură și educație socialistă prin întreg aparatul de care dispune, bibliotecă județeană și bibliotecile municipale și orașenești, ca și implicarea egală a muncii cu cartea alături de celelalte compartimente ale activității cultural-educative în cadrul planurilor de muncă ale Comitetului județean de cultură. În județul Teleorman, activitatea bibliotecilor se bucură de atenția și sprijinul deosebit al organelor județene, al secției de propagandă a Comitetului județean de partid, al organelor locale de partid și de stat, al consiliilor comunale de educație politică și cultură socialistă.

● La sfîrșitul anului 1979, bibliotecile comunale au atras la lectură cca 45 000 cititori, cărora le-au fost împrumutate peste 400 000 de volume. Din rîndul acestora se detașează bibliotecile din Furculești, cu 786 cititori și 6 832 cărți împrumutate, Pietroșani — 984 cititori cu 6 976 cărți împrumutate, Bogdana — 812 cititori cu 5 913 cărți împrumutate, Cervența — 755 cu 4 200 cărți împrumutate. S-au permanentizat și captează de fiecare dată interesul publi-

cului acțiuni ca: „Luna cărții la sate“, „Zilele cărții pentru copii“, „Zilele cărții social-politice“, „Decada cărții românești“, întâlniri cu autori, redactori din edituri, „Salonul județean al cărții“ a cărui a doua ediție are loc anul acesta între 1 și 10 octombrie.

● Au fost preconizate o seamă de măsuri pentru participarea cu succes în concursul din cadrul Festivalului „Cântarea României“: pentru fiecare bibliotecă comunală din județ s-au stabilit indicatori minimali de activitate pe baza criteriilor existente, indicatori care vizează achiziția de carte, organizarea fondurilor, propaganda bibliotecii și a cărții, atragerea la lectură a populației și circulația cărții, amenajarea corespunzătoare a sediilor.

● Îndeplinirea acestor indicatori va fi condiționată de desfășurarea unei activități susținute pe baza unei planificări științifice a muncii bibliotecare, cu sprijinul efectiv al consiliilor comunale de educație politică și culturală socialistă, al conducătorilor școlilor coordonatoare, al tuturor factori-

lor educaționali de la nivelul comunei, al colectivelor de sprijin. În atenția bibliotecilor va sta nu numai îndeplinirea unor indicatori statistici, ci implicarea activă, participativă a bibliotecilor în toate activitățile politico-ideologice și cultural-educative ce se desfășoară la nivelul comunei în cadrul festivalului muncii și creației: prin valorificarea maximă și eficientă a colecțiilor; prin înlesnirea accesului la lectură a celor mai diverse categorii ale populației; prin organizarea permanentă a unor acțiuni de popularizare a celor mai valoroase lucrări intrate în fondurile bibliotecilor și valorificare a lecturii cititorilor, stimularea participanților la Festivalul național „Cântarea României“; prin posibilitățile multiple de care dispun bibliotecile — crearea unor colecții speciale de lucrări și asigurarea bibliografiei necesare, patronarea unor cenacului literare și chiar antrenarea lor în cadrul concursului cu creații proprii tipărite sau spectacole de poezie.

ION NUȚĂ

instructor, C.I.C.E.S. Teleorman

CZU 02.001.3

Îndrumarea — prin prisma rezultatelor

IAȘI

În județul Iași, îmbunătățirea calității activității bibliotecilor comunale reprezintă o preocupare constantă a Consiliului județean pentru educație politică și culturală socialistă. În planurile de activitate, în instruirile organizate, se militează pentru **integrarea** acestor biblioteci în viața politică și culturală a comunelor. O serie de rezultate au și apărut, deși se constată o diferență între nivelul lecturii publice în mediul rural și în cel urban.

Printre tendințele care se manifestă, printre rezultatele care se constată, se poate cita preocuparea care a existat pentru organizarea unor **unități model** capabile să exercite o influență metodologică apreciabilă. Astfel, în comunele Ruginoasa, Popricani, Heleșteni, Hălăucești, Movileni funcționează biblioteci comunale cu un fond de carte organizat științific, unde s-a extins accesul liber la raft, unde cărțile și servirea cititorilor reprezintă o preocupare permanentă a

bibliotecarului. Aceste unități vor cu noaște și dotări corespunzătoare. De pe acum, la Ruginoasa, Movileni, de exemplu, bibliotecile dispun de vitrine pentru expoziții de cărți, au acces la mijloacele audiovizuale ale căminului cultural. Bibliotecile din Tomești, Bălțați se pregătesc să primească noi localuri, corespunzătoare, bine dotate cu mobilier, aparatură etc.

O altă tendință care se manifestă este aceea a participării tot mai active la manifestările cultural-artistice ale căminului cultural. Prin forme specifice, unele biblioteci comunale se integrează, se fac simțite la toate manifestările din comună. Se poate cita cazul bibliotecilor din Mironasa, Scînteia, Dolhești unde, la întâlnirile sătenilor cu brigăzile științifice, nu lipsesc expozițiile de cărți, prezentate, pe larg, participanților. Reconsiderarea rolului expoziției de carte — privită ca o formă activă de propagandă a cărții — și-a arătat roadele și la bibliotecile din Răducăneni și Miroslăvești.

Biblioteca județeană a organizat într-un număr de 35 de comune manifestări culturale experimentale, în intenția extinderii lor și la alte unități. În cadrul „revistelor literare vorbite“, de exemplu, bibliografi ai bibliotecii județene au făcut recomandări bibliografice, au recitat, au prezentat noile volume apărute la Editura politică.

Tot la bibliotecile comunale model sînt organizate și consfăturile pe zone sau alte manifestări, cum ar fi cele din cadrul „Lunii culturii cinematografice“ sau al „Festivalului național de poezie Mihai Eminescu“.

Totuși, rezultatele nu sînt la nivelul așteptărilor. Anul trecut, un număr de 30 de biblioteci comunale nu au depășit 300 de cititori înscriși; 41 de biblioteci comunale nu au împrumutat peste 3 000 de volume. Aceste cifre, deși nu sînt sub media pe țară, ne arată că sînt încă suficiente rezerve nepuse în valoare. Sperăm ca efectul stimulator al noului regulament-cadru al Festivalului național „Cîntarea României“ să se manifeste încă din acest an.

Schimbarea structurii demografice a localităților, noile profesii care apar la sate, modificările suferite de structura timpului liber al oamenilor impică biblioteca comunală într-o sferă de noi cerințe. Pentru dimensionarea reală a acestor cerințe și a posibilităților de rezolvare, s-ar impune organizarea unei cercetări sociologice interdisciplinare, capabilă să evidențieze profilul unei asemenea biblioteci, integrate firesc în viața politică, socială și culturală a comunei, care să țină seama și de existența bibliotecii școlare. Poate că unificarea celor două instituții ar reprezenta o soluție, obținîndu-se o bibliotecă comunală cu fonduri de carte mărite, încadrată cu un bibliotecar capabil să îndrume lectura după criteriile biblioteconomice.

O altă serie de probleme se ridică în perspectiva urbanizării unor centre rurale. Pregătirea de pe acum a profilului acestor biblioteci (cum sînt cele de la Belcești, Vlădeni, Răducăneni) impune realizarea unei structuri corespunzătoare a fondului de carte, a planului lecturii publice.

LIVIU MOSCOVICI
Biblioteca Județeană „Gh. A-
sachi“ Iași

Prin grija partidului și statului nostru s-a dezvoltat în județul Prahova o vastă rețea de biblioteci, în mediul rural existând practic o unitate în fiecare comună, ele deținând un fond de carte de peste 800 000 de volume.

Pînă în acest an, cînd, în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, s-a generalizat concursul profesional interbibliotecar, bibliotecile comunale din județul nostru, alături de cele școlare, ale sindicatelor, ale cooperăției de consum și tehnico-documentare, s-au aflat angrenate în concursul județean „Biblioteca — participantă activă la educația comunistă a oamenilor muncii”, întrecere menită să stimuleze puternic activitatea bibliotecilor în vederea sporirii contribuției lor la acțiunea de formare și dezvoltare a conștiinței oamenilor muncii, la atragerea spre lectură a unui număr sporit de locuitori.

Rezultatele nu au întirziat să apară: dacă în anul 1977, în unitățile comunale, au fost înscrși 34 321 de cititori și au fost difuzate 262 576 de volume, în 1979, la a doua ediție a concursului, au fost cuprinși la lectură 43 274 de oameni și au fost împrumutate 335 779 de cărți. Media cititorilor înscrși în anul 1977 era de 384, iar în 1979 a fost de 507, media cărților citite crescînd de la 2 900 în anul 1977 la 3 958 în anul 1979.

O acțiune cu o semnificație deosebită desfășurată în atmosfera de întrecere a concursului între biblioteci a fost la începutul acestui an tradiționala „Lună a cărții la sate”. Deschiderea acestei manifestări a avut loc la Măneciu, localitate cu o bibliotecă fruntașă. Dintre cele mai reușite acțiuni organizate în această perioadă evidențiem întîlnirile scriitorilor Marin Preda, Alexandru Balaci, Dan Deșliu, Nicolae Stoian, Violeta Zamfirescu, Mircea Iorgulescu, Corneliu Șerban, Mihai Tunari, George Moroșanu, N. Rădulescu-Lemnaru cu cititori, țărani cooperatori din comunele Bucov, Valea Călugărească, Chiojdeanca, Ciorani, Apostolache, Sirna, Vărbilău și Baba Ana.

Au avut loc, de asemenea, expuneri și simpoioane pe teme: „Literatura alegerilor din trecut” (Gornet Cričov), „Mecanizarea și chimizarea agriculturii — factori esențiali în creșterea producției agricole” (Sălciile), „Zootehnia, ramură importantă a economiei noastre naționale” (Boldești-Grădiștea), „Prin știință spre adevăr” (Urleta-Bănești).

O altă acțiune menită să stimuleze activitatea unităților antrenate în concurs a fost schimbul de experiență pe tema „Forme și metode ale activității de propagandă a cărții agrozootehnice”, la care au participat bibliotecari și directori de cămine culturale, organizați în 9 centre: Filipești de Tirg, Iordăcheanu, Măneciu, Gura-Vadului, Aricești-Zeletin, Aluniș, Gorgota, Brebu și Blejoi. Au fost prezentate, de către specialiști, lucrări privind cultura cerealelor, a legumelor, a viței de vie, creșterea și îngrijirea animalelor.

Bibliotecile comunale au prezentat, în cursul semestrului întâi al acestui an, montajele literare alcătuite de secția metodică-bibliografică a Bibliotecii județene „N. Iorga” — „Alege țara fiii cei mai buni”, „Burebista și Decebal — cîntori de țară”, „Cîntare omului”, „Cîntăm în August libertatea țării”, precum și concursurile gen „Cine știe... răspunde” pe teme: „Programul partidului, programul țării” și „Momente însemnate din istoria științei și tehnicii românești”.

Pe linia activității de îndrumare, este de subliniat preocuparea permanentă pentru perfecționarea profesională a bibliotecarilor comunali. În acest sens, menționăm că în anul în curs se încheie o acțiune începută încă din septembrie 1977: convocările bibliotecarilor la colocviile județene de ridicare a pregătirii și calificării profesionale. În cele 11 convocări de pînă acum au fost prezentate subiecte precum: „Rolul social al cărții și al bibliotecii”, „Cooperarea organizațiilor de masă și obștești, a instituțiilor și a altor factori educaționali în difuzarea și propaganda cărții”, „Sprijinirea învățămîntului politico-ideologic, a celui agrozootehnic, a cursurilor universității culturale-științifice”, „Completarea colecțiilor. Criterii de selecție în raport cu obiectivele și sarcinile acțiunii politico-educative, cu profilul socio-economic și cultural al localității, sarcinile bibliotecilor din județul Prahova în spiritul documentelor programatice ale P.C.R.”, „Noua calitate a muncii cu cartea în lumina documentelor Congresului al XII-lea al partidului”.

Nu am amintit decît o parte din subiectele dezbătute în aceste convocări care au orientat bibliotecarii spre însușirea tezaurului de idei al documentelor de partid și au ajutat la dezvoltarea capacităților și aptitudinilor necesare îndeplinirii obiectivelor stabilite de partid în domeniul

culturii și artei. În lumina acestor coordonate, planul de măsuri privind perfecționarea pregătirii politico-ideologice și profesionale și-a dovedit eficiența. Activitatea noastră de îndrumare metodică a devenit mai consistentă. În afara deplasărilor la unitățile comunale — semestrial sînt ajutate în mod concret de către specialiștii noștri, sînt organizate periodic instruirii pe centre de comună, centre în care profilul socio-economic și cultural al localităților componente este asemănător. Ne-am ghidat în adevărarea îndrumării noastre pe acele centre unde există consilii unice agro-industriale de stat și cooperatiste, atît în dezbaterile unor sarcini diferențiate, cit și în dotarea cu cărți în funcție de profilul economic al comunelor ce intră în componența acestor consilii.

Comunele ce vor deveni în cîincinalul următor așezări urbane s-au bucurat de o atenție specială, atît pe linie de îndrumare, cit și de o consistentă completare a colecțiilor de cărți și publicații, precum și de o dotare corespunzătoare.

Credem că ne aflăm în acest sens pe un drum bun încă de la început. Rămîne să dezvoltăm în perspectivă această nuanțare a metodelor de instruire și de îndrumare a muncii cu cartea. Desigur, în condițiile unei fluctuații de cadre ce reprezintă aproape un sfert din rețeaua bibliotecilor comunale (20—24 de bibliotecari anual), deseori trebuie să o luăm de la capăt. Cum rezolvarea stabilității cadrelor nu reprezintă numai la noi în județ o problemă, avem în continuare ca obiectiv prioritar îndrumarea unităților cu bibliotecari nou angajați.

Perfectibilă ca orice activitate, munca noastră de îndrumare metodică conjugată cu sprijinul mai accentuat al Inspectoratului școlar județean, cu atenția sporită a consiliilor locale de educație politică și cultură socialistă și, în mod deosebit, avînd în vedere grija firească a comitetelor comunale de partid față de aceste instituții de cultură și educație, întrevădem perspective la înălțimea sarcinilor ce ne revin pe linia formării omului nou, făuritor activ al societății noastre socialiste, în lumina clară a cerințelor formulate de către documentele Congresului al XII-lea al partidului.

T. STĂNESCU

Biblioteca județeană „N. Iorga” Ploiești.

Preocupări pentru o îndrumare eficientă

Îndrumarea celor 80 de biblioteci comunale din județul Bacău, cu un fond de carte de aproape 800 000 de volume, constituie o preocupare permanentă a colectivului metodico-bibliografic al Bibliotecii județene.

Paralel cu organizarea unor acțiuni de popularizare a cărții, se are în vedere îndrumarea acestor biblioteci privind integrarea lor tot mai activă în viața economică și spirituală a localității, pentru creșterea aportului acestora la realizarea unui climat de muncă și disciplină, de stimulare a inițiativelor creatoare care să conducă la îndeplinirea exemplară a sarcinilor economice.

Încă din 1979, având în vedere sarcina majoră pusă de partid în fața întregii țări, de economisire a resurselor materiale, a energiei și combustibilului, instruirea bibliotecarilor, efectuată pe zone restrinse, în biblioteci comunale, a cunoscut forme eficiente ca aceea a consfătuirilor tematice. După acest sistem au fost organizate până acum consfătuiri în comunele Măgura, Răcăciuni, Podu Turcului, Ghimeș și Mărgirești, urmând ca în acest an să continue a fi instruiți și bibliotecarii din celelalte zone. Consfătuirile sînt precedate de deplasări de control și îndrumare efectuate de lucrători din compartimentul metodico-bibliografic.

Ne-am dat seama că asemenea consfătuiri, de fapt întâlniri de lucru cu colegii din bibliotecile comunale, prezintă avantaje deosebite. Unul ar fi acela că, datorită organizării pe zone restrinse, problemele economico-sociale, la realizarea cărora trebuie să-și aducă contribuția și bibliotecile, sînt asemănătoare și că acțiunile ce trebuie organizate, metodele și formele muncii de atragere la lectură pot fi folosite de toate bibliotecile comunale prezente la consfătuire.

Pe de altă parte, numărul restrîns al participanților la consfătuire permite aprofundarea problemelor puse în discuție, permite ca toți bibliotecarii să ia cuvîntul și să împărtășească din experiența lor, fapt ce dă acestor întâlniri un pronunțat caracter de schimb de experiență.

S-a căutat de asemenea ca la instruire să fie prezenți și o parte din bibliotecarii școlari, așa cum s-a întîmplat la Podu Turcului, Ghimeș, Măgura și Mărgirești, punîndu-se accent pe

colaborarea ce trebuie să existe permanent între școli și bibliotecile comunale. Amintim că la aceste întâlniri un accent deosebit a fost pus pe organizarea acțiunilor de propagandă a cărții în bibliotecă cu grupuri mici de cititori, pe categorii socio-profesionale.

O altă grijă a compartimentului nostru o reprezintă aceea pentru achiziționarea lucrărilor valoroase și pe profilul economico-social al localităților. La efectuarea comenzilor, sînt avute în vedere mai multe criterii, între care, cel mai important, cel al profilului economic. Cele 13 comune de munte necooperativizate, de pildă, nu vor primi, din grupa 63, lucrări despre cultura grului, de mecanizare a agriculturii, despre cultivarea legumelor în ferme, viață de vie etc. În schimb nu sînt omise lucrări ce tratează creșterea animalelor, cultivarea cartofului, înfrînerea și exploatarea pajistilor naturale, plantarea, întreținerea și exploatarea pomilor fructiferi, conservarea fructelor, consolidarea terenurilor în pante și altele.

În ultimii ani, dar mai ales de la înființarea Consiliilor unice agroindustriale cooperatiste și de stat, o astfel de diferențiere se face și între comunele cooperativizate. În acest sens se ține cont de specializarea tot mai accentuată a cooperativelor agricole pe anumite culturi sau activități, iar atunci cînd în planul editurii „Ceres” sînt anunțate lucrări ale căror tematică răspund unor asemenea cerințe (viticultură, legumicultură, cultura cerealelor, zootehnică, pomicultură etc.), acestea sînt dirijate spre zonele respective. În cadrul bibliotecilor comunale dotate cu astfel de lucrări sînt organizate rafturi speciale, în vederea împrumutării lor cu promptitudine sau consultării pe loc.

După apariția catalogului din 1976, colectivul de îndrumare al Bibliotecii județene a participat efectiv la îndepărtarea din colecții a lucrărilor depășite din toate bibliotecile comunale, aducînd la zi și curățînd în totalitate fondurile de carte de titlurile a căror prezență se simțea doar ca un balast pentru aceste instituții. Plecînd de la același imperativ, al păstrării nealterate a fondului de carte corespunzător cerințelor economico-sociale și de educație-informare a locuitorilor, colectivul nostru a participat la astfel de acțiuni

și în unele biblioteci școlare și ale sindicatelor.

Paralel cu instruirea și îndrumarea practică a bibliotecarilor, în buletinul de specialitate editat de C.J.C.E.S. același colectiv publică trimestrial materiale de îndrumare privind munca bibliotecilor comunale, precum și din experiența acestora. Tot pentru a veni în sprijinul bibliotecilor comunale, Biblioteca județeană realizează montaje literar-muzicale și scurte bibliografii adnotate.

În atenția compartimentului de îndrumare stau cu prioritate bibliotecile care din diferite motive înregistrează o activitate mai slabă. În anul 1979, de exemplu, numărul cititorilor înregistrați în bibliotecile comunale întrecea cu 13 189 pe cel din 1978, iar numărul volumelor difuzate cu aproape 23 200. Mai sînt cîteva biblioteci care anul trecut nu au realizat sarcinile propuse — cele din comunele Buhoci, Brusturoasa, Izvorul Berheciului, Motoșeni, Tg. Trotuș și Zemeș —, înregistrînd sub 500 de cititori fiecare. Minusurile constatate în munca acestor biblioteci se referă la lipsa de colaborare cu școala, cu organizațiile de masă și obștești, care prin activitatea și pregătirea profesională sînt legate implicit de propagandă și difuzarea cărții.

Nu constituie o noutate faptul că în toate bibliotecile comunale din județul nostru este folosit accesul liber la raft, sistem care mărește atracția publicului spre bibliotecă. Plecînd de la această realitate, s-a impus cerința ca toate bibliotecile comunale să aibă întregul fond de carte pus în circuit, aranjat conform schemei accesului liber, pentru ca cititorii să găsească permanent grupate într-un singur loc lucrările, dintr-un domeniu sau altul, care-i interesează. Compartimentul de îndrumare a efectuat această operație pînă acum într-un număr de 14 biblioteci (între care Dărmănești, Sascut, Berești Bistrița, Răcăciuni, Bîrsănești, Berzunț, Racova, Horghești).

Încadrate efectiv în ampla întrecere de muncă a Festivalului național „Cîntarea României”, bibliotecile comunale din județul Bacău au permanent în atenție realizarea, la parametri din ce în ce mai buni, a sarcinii propagandei și difuzării cărții în rîndul populației satelor. Acțiunile de îndrumare ca și munca de zi cu zi a bibliotecarilor și a colectivelor lor de sprijin vor confirma angajamentul acestei nobile misiuni.

PAVEL COROI
Biblioteca Județeană Bacău

Coordonate noi

Lectura publică în comunele centre ale consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste

Existența consiliilor unice agroindustriale, dezvoltarea dinamică și imediată a localităților rurale, cu precădere a centrelor de consilii (multe aspirând la statut urban) au condus la diversificarea activităților agroindustriale, la apariția de noi categorii profesionale, situație cu atât mai complexă cu cât locuitorii ai satelor ialomițene sînt cuprinși în activitatea industrială a municipiilor și orașelor din județ: Călărași, Slobozia, Fetești, Tândărei. Cele 24 de consilii unice agroindustriale ale județului Ialomița grupează unități agroindustriale din cele 55 de comune, precum și citeva unități aparținînd unor orașe, respectiv peste 230 000 de locuitori, ponderea deținînd-o (pe ansamblu) cooperatorii.

Prin actualul cadru organizatoric, a sporit, cum se știe, rolul școlii în activitatea cu cartea. Astfel, reducerea programului de împrumut al bibliotecii comunale a fost compensată prin diversificarea modalităților de difuzare a cărții, prin activizarea bibliotecilor școlare din satele aparținătoare cu rază de acțiune asupra școlărilor, dar și asupra adulților.

Bibliotecile publice și cele școlare oferă cititorilor aproape un milion de volume aparținînd tuturor genurilor de literatură, răspunzînd nevoilor profesionale și preocupărilor oamenilor muncii din ăzările județului. De remarcat că volumul achizițiilor de carte este proporțional cu populația localităților și conform cu profilul activităților agroindustriale desfășurate la sate, fapt posibil prin consultarea cititorilor, a specialiștilor, prin numeroase întîlniri ale cititorilor cu editori și autori de cărți. Nu e mai puțin adevărat însă că numărul de titluri și numărul de exemplare intrate în circuitul lecturii prin bibliotecă și librării sînt încă sub cerințele crescînde ale cititorilor, „setea” de carte fiind aici — ca pretutindeni — un fenomen mereu actual.

Conducerea bibliotecilor de către cadre didactice a impus inițierea și formarea acestora în activitățile de evidență și prelucrare a publicațiilor, de propagandă a cărții prin acțiuni metodice ale Bibliotecii județene cu întreg colectivul de bibliotecari sau individual, avînd în vedere și bibliotecarii școlari, printr-o tot mai bună colaborare cu Inspectoratul școlar. O mențiune specială merită schimbările de experiență pe centre, acestea

fiind, de regulă, și centre ale consiliilor unice agroindustriale.

Subliniem reușita unor asemenea acțiuni cu pronunțat caracter practic în centre ca Borcea, Cuza Vodă, Amara, Lehliu-gară, dar și în cadrul unor biblioteci din comune care nu sînt centre de consilii unice agroindustriale: Lehliu-sat, Unirea, Căzănești.

Specificul activității din agricultură a determinat găsirea și aplicarea unor modalități de difuzare a cărții menite să apropie cartea de locul de muncă, de domiciliul cititorilor. În acest scop, bibliotecarii au recurs la **înființarea punctelor de împrumut** în unități și instituții, măsură care a condus la creșterea indicelui de lectură, la îmbunătățirea frecvenței (Amara, Borcea, Vlădeni, Unirea etc.). De asemenea, împrumutul la domiciliu este folosit tot mai mult cu bune rezultate prin colectivul de sprijin al bibliotecii sau chiar cu ajutorul unui activ mai larg de intelectuali (Grindu, Mihail Kogălniceanu, Lehliu-sat).

Întrecerea dintre biblioteci în cadrul concursului „Cea mai bună bibliotecă a anului” a condus în anul 1979 la rezultate superioare anilor anteriori în cazul majorității bibliotecilor. Astfel, biblioteca comunală Lehliu-sat (3800 locuitori), prima clasată, a realizat un număr de 570 de cititori, dintre care 310 adulți și, un număr de 6 135 de volume difuzate, între care 40 la sută cărți social-politice, științifice și tehnice. În acest an chemarea la întrecere lansată de Biblioteca comunală Borcea menține spiritul competitiv, cu accent pe realizarea unor indici de lectură deosebiți în vederea sprijinirii mai apropiate a cursanților de la învățămîntul ideologic și politic de masă, a cursanților universităților culturale-științifice și a celor de la învățămîntul agrozootehnic de masă.

Îndrumarea bibliotecilor s-a concretizat, în afara instruirilor, schimburilor de experiență pe centre, prin deplasări la fiecare bibliotecă pentru ajutor teoretic și, mai ales, practic, cele 24 de biblioteci din centrele consiliilor unice agroindustriale fiind repartizate spre îndrumare specialiștilor Bibliotecii județene, Bibliotecii municipale Călărași, Bibliotecii orașenești Fetești. Prin îndrumarea și sprijinul metodic sistematic acordat unităților bibliotecare din comunele centre ale consiliilor unice agroindustriale se urmărește ca **bibliotecile de aici să devină centre metodice** pentru celelalte biblioteci. Cîteva centre beneficiază de atenție prioritară, întucit aici se desfășoară (în fază incipientă) cercetarea axată pe diferite probleme, menită să ofere celorlalte o experiență și concluzii utile în activitatea cu cartea (Borcea, Mihail Kogălniceanu, Dragalina, Lehliu-gară). Aceste biblioteci abordează cercetarea unor probleme ca: „Atragerea la lectură a noi cititori din rîndul populației active (muncitori, cooperatori)”, „Cartea agrozootehnică în sprijinul formării și perfecționării profesionale a oamenilor muncii din agricultură”, „Cuprinderea femeilor în sfera de influență educativă a bibliotecii”, „Timpul afectat pentru lectură și timpul liber al omului contemporan”.

Se cuvine să precizăm că această creștere cantitativă dar și calitativă a activității cu cartea este urmarea Sesiunii Consiliului popular județean Ialomița din 1 aprilie 1978 care a hotărît, între altele, ca toți activiștii (de la județ, dar și de la comune) să sprijine concret și eficient munca bibliotecarilor din mediul rural, în perspectiva unei noi calități.

GHEORGHE MOCANU

Instructor la Comitetul județean de cultură și educație socialistă — Ialomița

CZU 027.52.001.86

Valoarea schimburilor de experiență

În procesul de formare și perfecționare profesională, activitățile practice nu constituie doar un mod de verificare și consolidare a bagajului de cunoștințe teoretice și aplicative dobîndite în cadrul diferitelor forme și trepte de învățămînt profesional. Dacă scopul acestor forme este de a asigura pentru cîmpul activității bibliotecare cadre competente, apte să desfășoare această muncă de mare responsabilitate socială în condiții de reală eficiență, este tot atât de adevărat că **practica profesională se instituie ea însăși în modalitate dinamică de perfecționare a cadrelor angajate în activitatea bibliotecară**. Practica naște idei, iar

ideile rodesc în practică. Aici este locul unde se pot valorifica potențele creative, unde nuanțarea unor adevăruri teoretice de mare generalitate în contextul unei anume specialități locale duce nu o dată la ciștiguri profesionale a căror cunoaștere de către activul bibliotecar înseamnă nu numai emulație, nu numai un eventual prim pas spre generalizarea experiențelor valoroase, dar implică și un mijloc al perfecționării profesionale. Iată de ce în multe județe **schimbul de experiență** interbibliotecar a devenit o constantă a activității de instruire și perfecționare profesională. Rezultate notabile în acest sens se înregistrează

în județe ca Galați, Hunedoara, Botoșani, Prahova, Timiș, dar nu numai aici. O pildă ce merită să rețină atenția oferă, între altele, și județul Olt unde, în anii din urmă, se desfășoară sistematic asemenea schimburi de experiență. Într-o primă etapă, în concepția Bibliotecii județene, organizațiile și conducătoarele a programului de perfecționare profesională a lucrătorilor din bibliotecile comunale, preocuparea principală a constituit-o organizarea unor unități model, unde o activitate gândită în termenii eficienței, grefată pe o bază materială corespunzătoare, putea oferi repere prețioase colegilor din alte biblioteci. Asemenea biblioteci au devenit sediul unor instruirii periodice, locul unor schimburi de experiență, unele primind chiar investitură de centre metodice zonale. Ulterior, concepția organizatorică și metodologică a schimburilor de experiență a câștigat și alte dimensiuni. Lista bibliotecilor deschise unor asemenea întâlniri de lucru s-a extins, alegerea lor nemaifiind dictată doar sau în primul rînd de condiția de „unitate model”, ci de exigențele momentului, de problemele cu care se confruntă o bibliotecă sau alta, starea de căutare fiind uneori chiar mai fertilă decît aceea de „soluționare”, incitînd la confruntări de idei, la schimb efectiv de experiență.

De asemenea, schimburile de experiență au fost regîndite și sub aspect tematic, accentul mutîndu-se de la aspectele tehnico-organizatorice, pentru care instruirile profesionale, ghidurile și minimurile de tehnică bibliotecară, presa de specialitate și standardurile în vigoare oferă suficiente repere, la aspectele de conținut al activității: căile optime de implicare a bibliotecii comunale în viața spirituală a comunității, în dezvoltarea socio-economică și culturală a colectivității.

Propunem, spre exemplificare, temele înscrise în graficul schimburilor de experiență între bibliotecile județului Olt, în rîstimpul trimestrului al II-lea din acest an, teme redate, de regulă, în cite două centre: „Contribuția bibliotecii comunale la desfășurarea concursului dintre căminele culturale afit în problemele de repertoriu, cît și în activitatea educativă” (la Rotunda și Dăneasa); „Colaborarea bibliotecii comunale cu universitățile cultural-științifice, cu brigăzile științifice, cu formele de învățămînt profesional (Vădăstrița și Morunglov), „Propaganda cărții cu caracter istoric și a literaturii de educație patriotică” (Cun-grea).

Simpla enumerare a temelor dezvoltării grija organelor de îndrumare județene de a aduce în primplanul preocupărilor teme de stringentă actualitate pentru activitatea cultural-educativă din țară și din județ, pentru orientarea propagandei bibliotecare în sens conver-

gent cu activitățile desfășurate de alte organisme și factori, asigurîndu-se astfel o eficiență sporită demersului întreprins pentru dezvoltarea lecturii publice, pentru diversificarea intereselor de lectură și de informare.

Planificate din timp, pe baza unei temeinice cunoașteri a realităților județului și într-o perspectivă clară vizînd acoperirea, din aproape în aproape, într-o scară a priorităților a problemelor profesionale cu care se confruntă bibliotecarii comunali, temele schimburilor de experiență constituie, așa cum arătăm, nu doar un prilej de prezentare a unor rezultate, ci și unul de meditație activă nu doar pentru cadrul didactic ce conduce activitatea bibliotecii-gazdă, ci pentru toți participanții.

Comuna Mihăilești (județul Ilfov) — așezare rurală în plină dezvoltare socio-economică, centru de consiliu unic agroindustrial de stat și cooperativist; în componența comunei, în afara satului de centru, Mihăilești, încă trei sate aparținătoare — Popești, Novaci, Drăgănescu, cu o populație totală de aproape 9 000 de locuitori; puternică dezvoltare economică, agroindustrială, în comuna desfășurîndu-se activitatea două cooperative agricole de producție, o întreprindere agricolă de stat, o întreprindere de stat „Avicola” (cu 12 ferme) și o întreprindere industrială de stat „Borangicul”; instituții de învățămînt și cultură — 5 școli (din care una de 10 ani) în care învață peste 4200 de copii, 5 grădinițe, un cămin cultural (200 de locuri), o bibliotecă comună (cu un fond de circa 13 000 de volume), biblioteci școlare (cu colecții însumînd 11 000 de volume), 3 biblioteci ale sindicatelor (la I.A.S., la I.I.S. „Borangicul” și I.S. „Avicola”), 2 cinematografe.

Un afiș-program al activităților politico-ideologice și cultural-educative desfășurate în localitate în săptămîna în care am vizitat comuna ne-a atras atenția asupra prezenței — și, aveam să aflăm, nu întîmplătoare sau sporadică — a bibliotecii comunale cu o acțiune de propagandă a cărții: prezentarea de cărți social-politice intitulată „Cartea — mijloc de ridicare a nivelului politic și ideologic”. Într-o convorbire cu secretarul adjunct al Comitetului comunal de partid, președintele Consiliului comunal de educație politică și cultură socialistă, Gheorghe Terzi, am avut prilejul de a desprinde coordonatele activității bibliotecii comunale în integrarea acesteia în viața colectivității deservite.

Gh. Terzi: Biblioteca noastră comună reprezintă în fapt o prezență

La pregătirea schimburilor de experiență colaborează specialiști cu bibliotecile județene și cadre din bibliotecile orașenești, fără a recidiva însă în mai vechile erori metodologice de a se substitui bibliotecarului, de a gîndi pentru el și eventual de a-i efectua munca, astfel încît „suprafața” activității să fie cit mai fătoasă și participanții la schimbul de experiență să aibă efectiv ce vedea. Poate tocmai în acest sens nou dat unei forme de activitate cu îndelungă tradiție constă cu adevărat valoarea formativă a metodei, contribuția ei la procesul de pregătire și perfecționare profesională, într-o perspectivă dinamică, angajantă, infuzia de informație teoretică incitînd la creativitate profesională.

IOANA TĂUTU

CZU 027.52 (498) (079.5)

Integrare plenară

activă în viața sătenilor, prezența ei permanentă pe afișul-program al activităților politico-ideologice și cultural-educative fiind doar unul din aspectele integrării bibliotecii în această activitate desfășurată la nivelul comunei. Este preocuparea constantă a Consiliului comunal de educație politică și cultură socialistă de a îndruma astfel activitatea bibliotecii comunale și a colectivului de sprijin al acesteia încît cartea, lectura publică să se racordeze permanent la necesitățile cerințele de educație, de formare și instruire, de informare ale locuitorilor comunei.

Redactor: Referirea este făcută numai la raza de acțiune directă a bibliotecii comunale, respectiv la necesitățile de acest gen ale locuitorilor satului de centru?

Gh. Terzi: Deși satele din alcătuirea comunei sînt dispersate și, cazul satului Novaci, la distanță de satul de centru, activitatea politico-ideologică și cultural-educativă în care se înscrie și activitatea bibliotecii comunale este concepută ca un tot unitar, pentru întreaga colectivitate a comunei. Indiferent de locul unde se desfășoară acțiunile — desigur, cu prioritate la Mihăilești, ca sat cu cea mai numeroasă populație și cu condiții organizatorice mai bune, conferite de situația de reședință a comunei —, participarea la acțiuni nu exceptează niciodată satele aparținătoare. Mai mult, o seamă de acțiuni specifice, între care și unele acțiuni restrînse de propagandă a cărții, își au deseori locul de desfășurare în satele componente — la bibliotecile școlilor, astăzi deschise și cititorilor adulți, la bibliotecile și sediile unităților agricole și agroindustriale de pe raza întregii comunei.

Redactor: Pe baza unei astfel de concepții asupra integrării și caracterului unitar al activității cultural-educative, rezultatele, credem, sînt de natură să satisfacă așteptările...

Gh. Terzi: Există rezultate încurajatoare, ce ne întăresc opiniile asupra succesului acțiunii susținute. Menținerea climatului favorabil desfășurării acestei munci prin permanență și prin atenția ce i se acordă la toate nivelurile — de la activul obștesc la organele de conducere și îndrumare la nivel comunal, antrenarea cît mai multor forțe — intelectuali, elevi, cadre specializate etc. — în activitatea cultural-educativă, respectiv în activitatea de difuzare și propagandă a cărții, sînt doar doi dintre factorii care au favorizat dezvoltarea intere-

su ui pentru lectură, pentru frecventarea bibliotecii. Și ca o dovadă a acestei realități este nu mai departe funcționarea, pe lângă biblioteca comunală, a cenaclului literar „Mlădițe ilfovene“, astăzi cunoscut în județ și chiar dincolo de granițele acestuia.

Despre rezultatele concrete ale organizării și desfășurării activității de difuzare și propagandă a cărții, participarea în concursul interbibliotecar din cadrul Festivalului național „Cîntarea României“ va confirma justetea orientării noastre spre integrare. Vom adăuga însă o grijă sporită pentru condițiile materiale ale bibliotecii, întregind suportul acordat acestei activități de către organele de conducere locale.

Interviu realizat de
GEORGE VLĂDESCU

CZU 027.52 (498 Sălaj)

Activitate susținută

— Din experiența unor biblioteci comunale din județul Sălaj —

În munca de difuzare și propagandă a cărții în satele județului, bibliotecile comunale Someș Odorhei și Gilgău se evidențiază prin aceea că reușesc să-și facă simțită prezența activă în viața spirituală a acestor comune, atrăgînd în jurul lor un apreciable număr de cititori din toate categoriile socio-profesionale ale populației, să le îndrume și să le satisfacă cele mai diverse și mai îndreptățite cerințe de lectură.

Încadrate cu bibliotecari din rîndul celor mai bune cadre didactice, cu experiență în muncă, titulare pe post și localnice — Eugenia Grad la Someș Odorhei și Liviu Suciu la Gilgău, aceste biblioteci au făcut din carte un instrument de bază în perfecționarea pregătirii politico-ideologice și profesionale, în petrecerea în mod util și plăcut a timpului liber. Rezultatele obținute în acest an confirmă angajarea celor două biblioteci în acțiunea de traducere în viață a sarcinilor stabilite în planurile lor de muncă, integrate plener în activitatea politico-ideologică și cultural-educativă ce se desfășoară la nivelul localităților.

La intrarea în aceste biblioteci impresionează în mod plăcut amenajarea interiorului, curățenia, gustul estetic și, în general, atmosfera de studiu existentă. Zestrea acestor instituții de lectură publică a crescut mult, ajungînd în prezent la 40 453 de volume la biblioteca din Someș Odorhei și la 12 607 volume la cea din Gilgău, indicele de dotare fiind de peste 3 volume pe cap de locuitor.

Prin grija bibliotecarilor, colecțiile de publicații sînt bine păstrate și organizate în acces liber la raft, conform schemei în vigoare de așezare a publicațiilor, aceasta înlesnind mult posibilitățile de orientare a cititorilor și de îndrumare a lecturii acestora. Se lucrează cu seriozitate și operativitate la prelucrarea colecțiilor și sînt ținute la zi evidențele primară și individuală ale acestora, numărul cărților primite în acest an fiind de peste 250 de exemplare.

Prin grija și cu sprijinul concret al directorului școlii coordonatoare din Gilgău, prof. Vasile Lar, a fost mărit spațiul destinat bibliotecii, reușindu-se să se amenajeze locuri de lectură în cadrul sălii cu acces liber la raft și un depozit de cărți, aceasta aducînd o

mai bună organizare și funcționalitatea întregii biblioteci.

Din partea bibliotecarilor există preocuparea constantă pentru creșterea numărului de cititori și de cărți împrumutate, respectîndu-se orarul de funcționare a bibliotecilor din centrele de comună (36 de ore lunar, eșalonate în cîte 3 zile pe săptămînă) și amenajîndu-se puncte de împrumut în satele aparținătoare, în unele unități mai mari, la C.A.P., S.M.A., ferme ale C.A.P., secții de prestări de servicii ale cooperației. Apropiînd cartea de locul de muncă al oamenilor, bibliotecile comunale au înscris în primele 8 luni ale anului 375 de cititori și au împrumutat 3 500 de volume la Someș Odorhei și, respectiv, 467 de cititori și peste 4 000 de volume împrumutate la Gilgău. Este de remarcat faptul că în aceste biblioteci structura cititorilor pe categorii socio-profesionale ale populației și structura cărților împrumutate pe domenii de cunoștințe se încadrează în limite recomandabile. Din totalul cărților împrumutate, de pildă, aproape 40% reprezintă cartea social-politică, științifică și tehnică și 60% cartea beletristică, proporție în continuă evoluție spre ponderea mai mare a primei categorii.

Popularizarea cărților din bibliotecă cunoaște de asemenea o atenție permanentă, organizîndu-se, cu regularitate, în acest scop: expoziții de cărți, vitrine festive, prezentări de cărți, consfătuiri cu cititorii, recitările de poezie, medalioane literare ș.a. În multe cazuri, astfel de manifestări sînt organizate cu ocazia altor activități care au loc la nivelul comunei — fie ședințe, consfătuiri, adunări populare, fie acțiuni ale învățămîntului politico-ideologic, agrozootehnic, ale universităților cultural-științifice, lectoratelor cu părinții, programe artistice etc., tematica punîndu-se de acord cu problematica activităților unitare.

În acțiunea de satisfacere a cerințelor de lectură și de redare în circuitul lecturii a unor cărți uzate, mai ales din rîndul celor destinate copiilor, este de evidențiat inițiativa bibliotecarului de la biblioteca comunală Gilgău de organizare a unui cerc de legătorie cu elevii de la școala generală

acțiune care s-a dovedit a fi deosebit de eficientă, reușind, pe lângă scopul arătat, să sâdească o dată mai mult în sufletul copiilor dragostea și respectul pentru carte.

Cu preocupări de această natură și dovedind interes constant pentru

difuzarea largă a cărții, bibliotecarii din satele județului Sălaj sînt capabili să contribuie la optimizarea lecturii publice, rezultate din ce în ce mai bune fiind așteptate și din celelalte comune ale județului.

IOAN PORUMB

CZU 021.3:027.52

Școala coordonatoare — rol activ în organizarea lecturii publice

Înșușite teoretic, sarcinile de îndrumare și organizare a întregii activități de lectură publică de pe teritoriul comunei prevăzute în Instrucțiunile comune ale M.E.I. și C.C.E.S. pentru școala coordonatoare, respectiv pentru conducerea acesteia, înregistrează în practică, din cit ne este cunoscut, variații sensibile de la un județ la altul, de la o comună la alta. Un fenomen, recunoscut unanim, acela al reținerii inițiale față de o activitate nou venită între sarcini și, în multe aspecte, diferită de cea obișnuită, de conducere a procesului de învățămînt din comună, a făcut ca mulți directori de școli coordonatoare să-și restrîngă sarcinile de care am amintit la acțiuni sumare de control și îndrumare, fără a aminti de cazurile — e drept, mult mai rare — de subestimare a sarcinii, a importanței ei. Exemplele nu ne stau acum la îndemînă — și nu acesta este esențialul —, dar nici de contraziceri nu ne temem. Pentru că acestea vor putea veni din comune unde deja fenomenul reținerilor a fost treptat depășit, lectura publică, organizarea ei intrînd între preocupările de primă importanță ale directorului coordonator. Iar numărul cit mai mare al acestor situații nu ar fi decît de natură să ne bucure.

Cu o astfel de situație ne-am întîlnit în județul Dîmbovița, mai precis în comuna I.L. Caragiale, unde, într-o discuție cu primarul comunei, Aurel Lazăr, cu secretarul adjunct al Comitetului comunal de partid, Marin Șerbănescu, și cu directorul școlii coordonatoare, prof. Vasile Negoiță, am avut prilejul să cunoaștem, într-o concepție

clară asupra răspunderii și asupra importanței sarcinii, preocupări constante din partea conducerii școlii coordonatoare pentru ridicarea activității de lectură publică la nivelul cerințelor reale ale locuitorilor întregii comune.

Unele dintre aceste preocupări nu au întîrziat să-și arate roadele. De pildă, preocuparea pentru condițiile materiale ale bibliotecii comunale și ale bibliotecilor școlilor din satele aparținătoare, în speță pentru creșterea funcționalității și a nivelului calitativ al activității acestora. Grație atenției acordate acestui aspect și cu sprijinul Comitetului de partid și al Consiliului popular al comunei, biblioteca comună, cu sediul în căminul cultural al satului reședința, Ghîrdoveni, și-a lărgit spațiul cu încă o încăpere, cea destinată cabinetului de ședințe sociale. În acest fel, într-o acțiune firească de integrare, amîndouă formele de activitate au crescut în eficiență, bibliotecarul comunal fiind în fapt și pînă acum principalul animator al activității cabinetului.

Pe aceeași linie de preocupări se înscrie și dotarea bibliotecii comunale cu mobilier nou (în valoare de 13 000 lei), conducerea școlii orientîndu-se spre folosirea resurselor locale, pe teritoriul comunei existînd o fabrică de mobilă. Și tot la acest capitol, între proiectele de viitor conducerea școlii și-a înscris dotarea în continuare a bibliotecilor de pe raza comunei cu mobilierul necesar (rafturi metalice). În sfîrșit, dotarea cu publicații, lacunară, cel puțin pînă acum, în special pentru bibliotecile din satele aparțină-

toare, este sprijinită prin folosirea, pe lângă achizițiile curente (prin colectura bibliotecilor), și a unor achiziții de la librăria din comună, utilizînd unele fonduri extrabugetare (de la sindicat etc.).

Între preocupările de care am amintit, un loc aparte îl dețin cele vizînd mai buna cuprindere la lectură a populației, organizarea mai eficientă a activității bibliotecilor comunale și școlare în vederea satisfacerii unei arii tot mai largi de interese de lectură și de informare. Pornind de la analize ale lecturii publice de pe raza întregii comune în cadrul unor consilii pedagogice, conducerea școlii coordonatoare s-a orientat spre folosirea în munca de bibliotecar a unor cadre stabile — la biblioteca comună, învățătorul Mărin Boboc, la bibliotecile școlilor, profesoarele Tamara Năstase, Mariana Stroe și Maria Sinescu —, cadre didactice conștiincioase, cu pasiune pentru activitatea de lectură, de popularizare și difuzare a cărții. Au fost de asemenea întreprinse acțiuni de aducere a cărților mai aproape de locurile de muncă și de locuințele oamenilor, cum sînt de pildă înființarea unui punct de împrumut la una din fermele cooperative agricole de producție și funcționarea unor puncte de împrumut ocazionale, cu prilejul lectoratelor cu părinții, a căror activitate se desfășoară pe lângă școlile din satele aparținătoare. De menționat și faptul că bibliotecarul comunal se interesează permanent de cărțile necesare, în diferite perioade, în bibliotecile din școlile satelor pentru a suplini lipsa din colecțiile acestora a unor titluri mult solicitate.

Cele consemnate aici ca preocupări desprinse în activitatea de coordonare a muncii bibliotecare din comuna dîmbovițeană atestă nu realizări ieșite din comun, ci, mai degrabă, un spirit, o concepție, un climat de muncă favorabil în care lectura publică își are tot atîția factori de sprijin. Iar de la acest nivel, în fapt de îndeplinire a unor sarcini stabilite pentru ansamblul domeniului, rezultatele concrete nu vor putea fi decît dintre cele mai satisfăcătoare.

GEORGE SEBASTIAN

Biblioteca județeană — centru metodic

Caracterul, dimensiunile și valoarea activității de îndrumare metodică desfășurată de bibliotecile județene în etapa actuală — etapă caracterizată prin mutații de ordin calitativ, atât în sfera producției materiale, cât și în planul conștientizării maselor implicate direct în sporirea avuției naționale și conducerea întregii noastre societăți — se situează în nemijlocit raport cu exercitarea competenței a funcțiilor esențiale ale bibliotecilor publice: **funcția educativă**, concepută ca parte integrantă a acțiunii cultural-educative de masă pentru generalizarea și asimilarea critică la scara socială a acestor valori, și **funcția informațională**, subordonată în primul rând cerințelor determinate de procesul revoluției tehnico-științifice, al automatizării și cibernetizării principalelor procese de muncă, de dezvoltarea permanentă a creativității.

Pornind de la principiile care fundamentează întreaga activitate ideologică din țara noastră, aceste direcții principale trebuie înțelese în strânsă și inexorabilă lor interdependență, pentru că o preocupare elevată de informare bibliografică și documentară, ori de propagandă a cărții, impune și o bună organizare a fondurilor de publicații și a cataloagelor, cunoașterea atentă a cerințelor de informare documentară din domeniile activității economice specifice, a nevoilor de lectură ale cititorilor reali sau potențiali — necesități determinate atât de stadiul prezent cât și de dezvoltarea în perspectivă a localității respective.

Noua structură organizatorică a bibliotecilor publice din mediul rural, determinată de procesul de adâncire a democrației socialiste aduce în prim plan necesitatea unei participări conștiente, tot mai largi, a maselor de oameni ai muncii, în organizarea și conducerea acțiunii cultural-educative.

În acest context evoluat, biblioteca județeană — investită cu funcția și răspunderea de centru metodic — este datoare să depășească limite rutiniere, să acționeze dincolo de campanii și acțiuni de moment, ca for de permanentă și competentă iradiere profesională în domeniu.

Determinarea conținutului specific muncii bibliotecilor publice în dinamica generală a activității informaționale și cultural-educative este de natură să asigure, implicit, și o mai corectă dimensionare a programelor de activitate, strâns corelată cu potențialul uman disponibil — anulând paradoxul existenței unor biblioteci județene care, în ciuda posibilităților reale de care dispun (fond modest de

publicații etc.), se angajează la lucrări bibliografice care le depășesc condiția, în detrimentul unor operații de primă importanță pentru asigurarea propriilor instrumente de informare.

În aceeași ordine de idei se înscrie însă acut și necesitatea constituirii, pe lângă bibliotecile județene, a unor colective de specialiști în care să fie antrenate cei mai valoroși bibliotecari și oameni de cultură din orașul de reședință și din județ.

Rezultate bune a obținut în această direcție Biblioteca județeană Timiș, reușind în felul acesta o mai bună pregătire și coordonare a achiziției de carte pe rețele și tipuri de biblioteci, efectuând unele cercetări concrete cu caracter multidisciplinar, organizând cursuri de biblioteconomie în cadrul universității cultural-științifice.

Desigur, în acest sens trebuie să contribuie și repartizarea mai judicioasă a bibliotecilor, în teritoriu, oferind condiții de acces la cultură întregii populații, știut fiind faptul că ritmul impetuos de dezvoltare economică și demografică a anumitor localități nu a fost secundat totdeauna și de dezvoltarea corespunzătoare a rețelei de biblioteci.

Pe această bază poate fi dealtfel continuu extinsă și participarea nemijlocită a maselor în procesul conducerii activității bibliotecare în toate etapele sale esențiale: planificarea pe termen scurt și în perspectivă; politica de achiziții și procesul difuziunii.

Îndatoriri majore revin bibliotecilor județene pentru prelucrarea centralizată și efectuarea unor servicii diversificate — care se impun cu tot mai multă acuitate — mai ales în direcția pregătirii fondurilor bibliotecilor comunale pentru circuitul lecturii, în condițiile structurii organizatorice actuale a rețelei de biblioteci publice din mediul rural. Avem în vedere atât completarea judicioasă a colecțiilor bibliotecilor publice pe baza unor criterii determinate de structura socio-profesională a populației și cerințele dezvoltării economice a localităților, cât și determinarea unor atente împropărtiate ale fondurilor bibliotecilor comunale, inclusiv mijlocirea de redistribuire de titluri și exemplare pe plan județean și național.

Evident, preocupări mai sistematice trebuie manifestate și pentru instruirea bibliotecarilor obștești prin transmiterea unui minim de cunoștințe de specialitate în cadrul unor întâlniri periodice, precum și prin stimularea interesului acestora pentru studierea literaturii de specialitate.

În ansamblu, conceperea modalită-

ților practice de participare plenară a bibliotecilor la Festivalul național „Cântarea României“ — care a fost un-ori greșit înțeleasă ca expresie aproape exclusivă a stimulării creației și interpretării artistice de amatori, sau prin prisma organizării unui cit mai mare număr de acțiuni de popularizare a cărții — credem că trebuie să constituie cadrul cel mai adecvat de manifestare a funcțiilor informațional-documentare și educative ale bibliotecilor, cadru cu adânci rezonanțe democratice în care masele își făuresc propria lor cultură, acceptă sau resping rezultatele actului creativ, determină nu numai o difuziune largă a valorilor culturale, ci și crearea unei arte și culturi profund umaniste.

Sînt elemente care reclamă transformarea bibliotecii județene înseși în bibliotecă model pentru toate celelalte biblioteci existente în teritoriu, indiferent de rețele și tipuri. Biblioteca județeană trebuie să devină principal organ de informare și documentare în toate problemele activității economice, politice și sociale care stau în atenția organelor locale de partid și de stat. Ea are îndatorirea de a-și constitui instrumentele colective de informare asupra publicațiilor existente în principalele biblioteci ale județului, începînd cu ramurile economice prioritare, să utilizeze în mult mai mare măsură decît pînă acum în activitatea informațională pe care o desfășoară, sursele secundare editate pe plan central. Îndrumarea nemijlocită pe teren este necesar să acorde o statornică atenție îmbunătățirii componenței fondului de publicații, cuprinderii populației la lectură și difuzării cărții, ai căror coeficienți sînt încă cu mult sub posibilități.

Pornind de la aceste obiective generale, care, după părerea noastră, constituie tot atîtea arii de manifestare a rolului și modalităților de acțiune a bibliotecii județene pe plan metodic, subliniem necesitatea încorporării lor concrete în planuri de perspectivă și de durată medie, element indispensabil pentru asigurarea continuității în această activitate, pentru creșterea eficienței educative, pentru eradicarea lipsei de perspectivă, a rutinei și a empirismului.

Pe baza cunoașterii temeinice a situației din teren, ca rezultat al unei minuțioase și complexe analize științifice, este de așteptat ca activitatea metodică să ducă la concluzii de sinteză vizînd deopotrivă ameliorarea structurii organizatorice a rețelelor de biblioteci, specializarea în profesie a cadrelor, creșterea rolului bibliotecilor ca instituții cu profund caracter social, implicate direct în procesul complex al construirii societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră.

G. BONDOC

Dezbateră „Biblioteca publică și stimularea creativității științifico-tehnice“

Organizată de către Comitetul județean de cultură și educație socialistă Iași și Biblioteca județeană „Gh. Asachi“ Iași, în cadrul „Salonului cărții social-politice de la Hirlău“, dezbateră a reunit numeroși participanți. La reușita acțiunii au contribuit intervențiile susținute de **Paul Iancu**, secretar al Comitetului orășenesc de partid Hirlău, **Cicerone Medeleanu**, instructor al C.J.C.E.S. Iași, **Constantin Gilea**, directorul Bibliotecii județene „Gh. Asachi“ Iași, **Georgeta Medvighi**, directoarea a Bibliotecii Institutului politehnic Iași, **E. Brădățeanu**, Biblioteca orășenească Pașcani, **Liviu Moscovici**, Biblioteca județeană „Gh. Asachi“ Iași, **Viorica Prelipceanu**, Biblioteca Liceului industrial de chimie Hirlău, **C. Itode**, Biblioteca orășenească Hirlău, **E. Călin**, Biblioteca orășenească Tg.-Frumos.

După cum arăta secretarul Comitetului orășenesc de partid Hirlău, **Paul Iancu**, organizarea acestei manifestări reprezintă, pe de o parte, confirmarea calității acțiunii bibliotecare desfășurate aici, pe de altă parte, continuarea unor dezbateri organizate în anii trecuți, dezbateri ce au reliefat necesitatea îmbunătățirii tuturor laturilor educaționale sub egida marelui nostru Festival. Dezvoltarea actuală și de perspectivă a orașului, crearea unor noi întreprinderi și unități economice, dezvoltarea rețelei de învățământ și de cultură reclamă în aceeași măsură și o dezvoltare a serviciilor bibliotecii publice. Stimularea spiritului de inventivitate și creativitate al maselor largi, pasiunea pentru cercetarea științifică și inovare tehnică să fie coroborate cu ridicarea și lărgirea orizontului de cunoaștere științifică și tehnică, activitatea la care au datoria să participe și bibliotecile, într-o măsură mai mare decât pînă acum.

Bibliotecile orășenești din județul Iași, dispunând de peste 120 000 de volume la care se adaugă cele peste 300 000 de volume ale bibliotecii județene, reprezintă o bază prețioasă de informare și documentare. Valorificarea acesteia, difuzarea largă a cunoștințelor științifico-tehnice și, în general, propaganda cărții tehnice trebuie privite sub un dublu scop. În primul rînd formarea concepției materialist-dialectice despre viață, natură și

societate. În al doilea rînd, creșterea capacității profesionale și de creație științifică și tehnică a oamenilor muncii. Cu atît mai mult cu cît localitățile din județul Iași vor cunoaște în cincinalul viitor o dezvoltare fără precedent. Comitetul județean de cultură și educație socialistă — sublinia, în continuare, **Cicerone Medeleanu** — și-a inclus în planul de activitate cultural-artistică pe acest an măsuri menite să integreze mai bine bibliotecile orășenești în acțiunea școlii, a universităților cultural-științifice pe linia însușirii deprinderilor de folosire a cărții ca instrument de studiu, de difuzare largă a științei și culturii avînd drept scop fundamental ca fiecare om al muncii să primească din timp cunoștințele de care are nevoie la locul său de muncă.

Vorbînd despre importanța stimulării creativității maselor, **Constantin Gilea** aprecia că amplasarea bibliotecii în contextul tuturor factorilor educaționali nu se poate face decît printr-o prezență activă a acesteia în viața politică și culturală, prezență activă văzută pe de o parte ca inițiator a unor activități culturale cu ecou în viața localității, iar pe de altă parte, ca organizatoare a serviciilor interne vizînd eficiența acestora. Într-o diversificare și extinderea serviciilor și integrarea muncii bibliotecare există raporturi directe. O acțiune o amplifică pe cealaltă, ducînd la o îmbunătățire a calității muncii, la asigurarea unui transfer de informații eficient și rapid.

Diversificarea și extinderea serviciilor văzute prin procesul integrării se pot realiza, sublinia vorbitorul, pe mai multe căi, printre care: organizarea de către bibliotecile publice a unor activități științifice și bibliografice de mare amploare; conlucrarea largă cu organisme specializate în activitatea de educație politică pe linia unei dezvoltări a acțiunilor de propagandă a cărții în direcția unei înțelegeri social-politice a fenomenelor societății contemporane. Astfel, biblioteca poate conlucra cu cabinetul județean pentru activitatea ideologică și politico-educativă în organizarea unor activități de informare a lectorilor, a propagandiștilor, a cursanților din sistemul învățămîntului de partid. Realizarea unor saloane ale cărții social-politice reprezintă, de asemenea, o modalitate ce poate fi

abordată cu mai multă încredere. Aceeași conlucrare se realizează cu cabinetul județean de organizare economico-socială; integrarea bibliotecii cu acțiunea educativă a școlii să fie pusă în corelație cu eforturile care se fac pentru îndeplinirea sarcinilor cuprinse în Planul-cadru privind mobilizarea elevilor, studenților, cadrelor didactice, a personalului de cercetare și proiectare din sistemul învățămîntului de stat la acțiunea pentru stimularea participării maselor la activitatea de creație științifică și tehnică; obținerea unei sporite eficiențe prin colaborarea cu universitatea cultural-științifică a urmărit două aspecte: realizarea unei informări bibliografice cu adresă directă — cursanților le-au fost întocmite recomandări bibliografice în funcție de profilul cursului urmat — și organizarea, chiar în cadrul bibliotecii, a unor cursuri, realizîndu-se o apropiere directă de fondurile de cărți.

Nu putem trece cu vederea prezența pe care biblioteca trebuie s-o aibă în presa locală, în emisiunile Studioului de radio și televiziune, în publicațiile consiliilor județean și municipal de educație politică și cultură socialistă.

Colaborarea bibliotecilor publice cu cele din rețeaua învățămîntului superior reprezintă una dintre cerințele realizării unei informări bibliografice de valoare, informare capabilă să determine anumite tehnici de cercetare și inovare științifică. Biblioteca Institutului politehnic Iași, ca de altfel și celelalte biblioteci universitare din Iași — arăta în intervenția sa **Georgeta Medvighi** — desfășoară o activitate de informare științifică permanentă concretizată în numeroase bibliografii referitoare la teme incluse în planul de cercetare tehnică și aplicativă al Institutului politehnic și al altor institute de cercetare și proiectare. Colaborează intens și cu comisia inginerilor și tehnicienilor. Specialiștilor din industrie, muncitorilor, altor beneficiari, bibliotecile orășenești trebuie să le faciliteze, prin împrumut interbibliotecar, accesul la fondurile specializate ale bibliotecilor centrului universitar Iași. Aceasta va duce la economisirea timpului destinat procurării documentației în favoarea celui destinat cercetării. Bibliotecile orășenești ar trebui să atragă în activitatea de informare bibliografică mai mulți

AGENDA

specialiști decît pînă acum, în special pe cei care fac parte din colectivele de creație științifică și tehnică.

Discuțiile s-au referit și la integrarea bibliotecii în acțiunile caselor de cultură, universităților culturale-științifice, cluburilor muncitorești, validînd în vedere necesitatea ridicării calității informației bibliografice, a rolului pe care îl are aceasta în ansamblul săvîrșirii acțiunii de cultură. Spre exemplificare, Liviu Moscovici a vorbit despre acțiunile bibliotecii județene organizate în colaborare cu Casa municipală de cultură Iași, cu uniunile de creație și cu unele instituții școlare în scopul realizării unei informări sistematice a celor incluși în activitatea de creație, de inovație. Se impune ca bibliotecile să ajute eficient creatorii locali și formațiile artistice de amatori. Potențialul informațional al bibliotecii ar fi și mai bine valorificat, iar repertoriul artistic al formațiilor s-ar lărgi considerabil.

Vorbînd despre activitatea clubului „Dialogul artelor și științelor” din Hîrlău, C. Iftode a subliniat cadrul propice pe care-l oferă acesta dezbaterii cu muncitorii și tehnicienii unităților economice a unor teme de larg interes privind fondul de carte al bibliotecii, stimulînd lectura tehnico-științifică. Biblioteca din localitate a realizat o bună colaborare cu corpul profesoral al Liceului industrial de chimie privind cunoașterea și propaganda unor lucrări tehnico-aplicative legate de profilul școlii, de tematica cercurilor tehnice și de exigențele lucrărilor practice pentru examenul de bacalaureat.

În continuare, E. Călin a oferit exemple de integrare a activității.

Brigada științifică a bibliotecii

Inițiată de către Biblioteca județeană „N. Iorga” Ploiești, brigada științifică, condusă de către directorul instituției, Gheorghe Maxim, s-a deplasat recent la Întreprinderea constructoare de utilaj petrolier și la Combinatul petrochimic Brazi. Cu acest prilej, au fost prezentate și s-au purtat discuții asupra volumelor aparute în colecția „Din gîndirea economică și social-politică” a președintelui Nicolae Ceaușescu. De interes din partea auditoriului s-au bucurat și lucrările dedicate aniversării a 2050 de ani de la constituirea primului stat dac centralizat și independent sub conducerea lui Burebista, ca și ultimele apariții editoriale din literatura științifică și beletristică

Biblioteca din Tg.-Frumos a înființat puncte de împrumut la locul de muncă al muncitorilor, pe care le-a înzestrat cu carte științifică și tehnică. Un alt obiectiv urmărit este informarea specialiștilor asupra posibilităților de documentare existente în județ. Printre ultimele acțiuni organizate: expoziția itinerantă pe litouri „Cartea și biblioteca în cincinalul revoluției tehnico-științifice”. Se află în pregătire realizarea unei „Săptămîni a cărții științifice și tehnice românești”.

În intervențiile lor, E. Brădăleanu și Viorica Prelipceanu au insistat asupra cerințelor ce se ridică în fața producției editoriale în domeniul literaturii tehnice, a lipsurilor care se fac, din păcate, încă simțite, restringînd posibilitățile de documentare ale oamenilor muncii.

Discuțiile au subliniat caracterul specific al activității cu cartea, ceea ce presupune nu alt profilarea în bibliotecă a unor forme de activitate proprii artei interpretative, ci mai ales folosirea documentului de bibliotecă cu o eficiență sporită, atragerea de noi cititori la bibliotecă și permanențizarea acestora, promovarea celor mai valoroase creații în raport cu cerințele reale ale beneficiarilor recrutați, în special, din rîndul populației active, și al tineretului, conștientizarea largă cu celelalte biblioteci științifice și tehnice din județ pentru sprijinirea efectivă în rezolvarea sarcinilor de producție, de ridicare a nivelului profesional, de completare a colecțiilor în viziunea acestor cerințe.

NICOLAE BUSUIOC

românească. Reușita acestor întâlniri a determinat colectivul bibliotecii să programeze asemenea acțiuni și în alte localități ale județului Prahova.

D. STĂNESCU

„Cred că cea mai eficientă muncă este cea de la om la om”.

Profil:

Viorica Popovici

Prestigiul de care se bucură VIORICA POPOVICI în localitatea minieră Șuncuiuș (Bihor) își află o multiplă reflectare în activitatea sa de bibliotecar comunal pe care și-a asumat-o în 1975.

Dacă am apela la limbajul cifrelor, ele ne-ar arăta că, în 1979, cei 808 cititori ai bibliotecii au împrumutat 12 354 de volume (fondul bibliotecii este de 7 295 de cărți), iar în primele șapte luni ale acestui an, 645 de cititori au împrumutat 8 596 de volume.

La Șuncuiuș, biblioteca comunală este deschisă zilnic, dimineața și după-amiază. Deoarece fondul este organizat în comun cu cel al clubului sindicatului întreprinderii miniere, colaborarea cu factorii de resort ai acesteia este fiabilă și eficientă. Cei 34 de ani trăiți în pitoreasca localitate bihoreană, ani în care a îndrumat pe drumul slovelor majoritatea locuitorilor din Șuncuiuș, au împrumutat-o pe Viorica Popovici în viața de zi cu zi a consătenilor săi. Generoasă și drepă, tenace și responsabilă, și-a atras stima comuniștilor care au ales-o în Comitetul comunal de partid, a femeilor care au ales-o ca președintă a Comitetului de femei pe comună, într-un cuvînt, a tuturor locuitorilor care cred în spiritul ei de dreptate din moment ce au vrut să fie președinta comisiei de judecată. „Fac ceea ce este la îndemîna oricui. Țin biblioteca deschisă pentru că oamenii vor să citească. Merg și cu sacoașă, duc cartea în sat. Am fost dascăl și toți mi-au fost elevi. Toți mă ajută, și primarul, și secretarul... Mă ajută, în primul rînd, prin aceea că sînt cititori ai bibliotecii. Cred că cea mai eficientă muncă este cea de la om la om”. În timpul discuției, care se purta la o oră cînd biblioteca nu avea orar de împrumut, intră un tînăr. A văzut lumină și a intrat. Este electromecanicul Teodor Șerban.

Ar vrea o carte de electronică. Biblioteca nu o are, dar Viorica Popovici îi promite că va căuta să o obțină de la altă bibliotecă. Discuția se prelungește. Cartea tehnică este insuficientă: puține titluri, tiraje mici. Au primit în localitate o investiție de peste 200 de milioane de lei pentru o spălătorie de argilă refractară. Dar literatura de specialitate în domeniu lipsește. Deocamdată.

Probabil că la anul, pe vremea aceasta, în rafturile bibliotecii din Șuncuiuș cartea tehnică va fi mai bine reprezentată. Și nu numai cartea tehnică. Datorită tenacității bibliotecarei și spiritului de colaborare care caracterizează relațiile de muncă între factorii de răspundere din localitate.

C. MĂLIŢĂ

Perfecționare profesională

Metodologii și tehnici moderne în activitatea de biblioteconomie, documentare și informare

Organizat de către Biblioteca specializată de ramură a M.A.I.A. și A.S.A.S., împreună cu Centrul special pentru perfecționarea pregătirii profesionale, programul de perfecționare profesională a reunit, în perioada 30 iunie — 5 iulie, 75 de bibliotecari, traducători și specialiști cu atribuții de documentare din unitățile de producție și cercetare din domeniul agriculturii, case ale agronomului.

Realizându-se un util schimb de informații între organizatori și beneficiarii cursului, au ieșit în evidență câteva probleme asupra cărora ne vom opri în continuare.

Baza materială a activității de biblioteconomie, traduceri și informare documentară ridică încă unele probleme — goluri tematice în producția editorială de profil, lipsa unor dicționare tehnice de profil și a unor lucrări de teorie în domeniul traducerilor specializate, lipsa unor cursuri de specializare și de formare pentru profesia de bibliotecar — pentru rezolvarea cărora au fost propuse soluții de remediere: multiplicarea și difuzarea mai rapidă a sintezelor analitice întocmite de specialiști și difuzate de Biblioteca A.S.A.S., creșterea sollicitudinii față de cererile bibliotecarilor prin semnalarea operativă a unităților interesate de către biblioteca mai-sus menționată a unor dicționare de profil, continuarea programelor de perfecționare profesională inițiate de biblioteca de ramură.

Valorificarea fondurilor documentare impune modalități suplimentare față de cele utilizate până acum. Printre ele, am reținut din propunerile făcute: informarea sistematică asupra noutăților editoriale din domeniile de specialitate, întocmirea de bibliografii tematice, de buletine interne de semnalare a creșterii fondului documentar, a materialelor prelucrate, informarea specialiștilor asupra conținutului revistelor de specialitate și difuzarea, la cerere, a traducerii articolelor.

S-ar mai simți nevoia unor publicații de referate în domeniile agricultură și industria alimentară necesare atât producției, cât și cercetării.

De altfel, în urma discuțiilor ample purtate cu cursanții și cu factorii de răspundere din domeniu

s-au desprins câteva concluzii pe care le vom enumera pe scurt.

Pentru adoptarea unui nou sistem de prelucrare a articolelor din revistele de specialitate din străinătate se va trece la: valorificarea mai amplă a fondului documentar al fiecărei unități de producție și de cercetare, economisind, astfel, importante fonduri valutare; intensificarea ritmului de transferare a rezultatelor esențiale ale cercetării în procesul de producție prin creșterea numărului unităților care prelucurează publicații și a numărului unităților care folosesc aceste materiale; diversificarea modalităților de prelucrare a materialelor documentare, semnalărilor bibliografice, celor adnotate, materialului documentar prelucrat, sintezelor, bibliografiilor și cataloagelor colective adăugându-li-se și referatele analitice ce înglobează informații utile și actuale; ridicarea nivelului calitativ al pregătirii profesionale a cadrelor din bibliotecă, a colectivelor de traducători și a personalului cu atribuții de documentare prin cursuri de pregătire și instruire, acordarea de atestat de bibliotecar prin concluderea dintre biblioteca specializată pe ramură, centrul special de perfecționare a pregătirii cadrelor din agricultură și Centrul special de perfecționare a cadrelor din Consiliul Culturii și Educației Socialiste; acoperirea unei părți din cheltuielile bibliotecii specializate pe ramură.

Biblioteca județeană Suceava — continuitate și diversificare în acțiunile instructiv-informative de de sprijinire a perfecționării pregătirii profesionale

Una dintre cerințele de bază ale acțiunilor instructiv-informative cu cartea tehnico-științifică o constituie asigurarea continuității acestora, diferențiat atât pentru profilul întreprinderilor industriale cit și pentru grupele principale de meserii și profesii din cadrul unei unități. Pentru satisfacerea acestui deziderat, Biblioteca județeană Suceava a efectuat un studiu în principalele întreprinderi din municipiu pe următoarele probleme:

— acțiunile întreprinse în ultimii doi ani pentru calificarea și ridicarea calificării profesionale a oamenilor muncii;

— o situație statistică privind: 1. muncitori necalificați; 2. muncitori cu calificare medie; 3. muncitori cu calificare superioară; 4. maștri și tehnicieni; 5. cadre tehnice care coordonează direct procesul de producție; 6. cadre tehnice care lucrează în proiectare și concepție; 7. inovatori-inovații; 8. nomenclatorul de meserii (statistic); 9. numărul cabinelor tehnice, dotate.

Pe baza analizei datelor obținute s-au sincronizat acțiunile de propagandă tehnică a bibliotecii cu programele proprii ale unităților economice de ridicare a calificării profesionale, în cadrul unor relații de colaborare fructuoasă cu conducerile colective ale acestora, cu organizațiile de masă și obștești, o concentrare educativă, diferențiată, a ansamblului modalităților informaționale, apte să satisfacă cerințele unui amplu proces instructiv-formativ, la care concură diverși factori educaționali. Sprijinul oferit în acest sens de bibliotecă îmbracă o gamă variată de forme și metode, de acțiuni specifice acestui important compartiment educativ: liste bibliografice pentru semnalarea noutăților editoriale; bibliografii de recomandare și la cerere pentru diferitele meserii; prezentări de cărți cu colaborarea unor specialiști și organizarea de dezbateri pe marginea acestora; expoziții de carte; întâlniri cu autori și editori; concursuri gen „cine știe câștigă” pe teme de interes profesional; fișiere tematice, elaborarea unor sinteze informative pe baza valorificării tuturor resurselor de informare și a literaturii de referință din bibliotecile publice ale sindicatelor etc. Astfel, în municipiul Suceava, biblioteca județeană realizează cu consecvență transmiterea de informații tehnice prin intermediul anumitor publicații în sprijinul perfecționării pregătirii profesionale a unor categorii de muncitori și altor cadre tehnice de la CPL, CCH, IUPS, IMS, Fabrica de tricotaje etc. Una dintre metodele adecvate de acțiune este schimbul de informații, idei și opinii pe marginea unor cărți de specialitate prezentate, de regulă, de un specialist. Aceste dezbateri sînt însoțite de ilustrații audio-vizuale, expoziții de carte, participanților înmîindu-li-se bibliografii de recomandare.

AGENDA

O deosebită eficiență informativă și formativă o prezintă manifestările complexe cu cartea și unele publicații periodice, cu alte materiale de propagandă (afișe, pliante, grafice etc.), care sînt organizate în marile unități industriale ale municipiului nostru, pe teme de stringență actualitate în activitatea economico-productivă, cum ar fi: „Perfecționarea mecanismului economico-financiar“, „Economicitate, eficiență, calitate“, „Tineretul și revoluția științifică și tehnică“, „Cincinalul revoluției științifice și tehnice“.

Semnalarea promptă a noutăților editoriale din domeniul tehnicii se realizează în cadrul bibliotecii județene prin buletinul de creștere a colecțiilor or „Cărți noi“. Informarea operativă în acest domeniu se efectuează eficient și prin bibliografiile de recomandare pentru diferite meserii, liste cumulative de titluri existente într-o bibliotecă pentru un anumit domeniu. Începînd de anul trecut, biblioteca județeană a inițiat ciclul de bibliografii de recomandare cu titlul generic „Cartea în sprijinul perfecționării pregătirii profesionale“. Au fost elaborate și trimise astfel de materiale comitetelor sindicale de la C.P.L., Fabrica de tricotaje, Șantierul de construcții montaj, CCH, IRA, ITA etc. pentru meseriile de strungar, lăcătuș mecanic, mecanic, țimplar mobilă, fierar betonist, macaragiu, instalator în-călzire centrală, frezor, electrician și altele. Acest flux informațional periodic a condus la stîrnirea interesului pentru lectura cărților semnalate, un mare număr de muncitori cu profesiile amintite devenind cititori permanenți ai bibliotecii.

O altă modalitate informativă constă în folosirea fișierului tematic „Opțiuni profesionale“ care a fost consultat îndeosebi de absolvenții ai treptei I de liceu. Fișierul a fost întocmit după seria de lucrări „Monografii profesionale“ (București, E.D.P.) în vederea cunoașterii meseriilor de masă mai importante de la noi, grupate pe diversele ramuri ale economiei naționale, precizînd atît operațiile de bază ale fiecărei profesii cît și aptitudinile și trăsăturile biologice și psihosociale, pe care ele le cer. Folosind fișierul și lucrările respective am organizat la bibliotecă și în școli, întîlniri cu elevii sub genericul „În ajutorul alegerii profesiei“, îndrumîndu-i înspre profesiunile pentru care în virtutea aptitudinilor și trăsăturilor au cea mai mare chemare.

Evident, sfera modalităților de acțiune este mai cuprinzătoare în acest domeniu. Condiția principală a succesului o constituie asigurarea unei continuități flexibile tuturor formelor de acțiune informativă, cunoașterea permanentă a mutațiilor tehnico-productive din fiecare întreprindere, a tuturor necesităților de informare tehnică și profesională. Rezultatele de pînă acum constituie doar o premisă pentru asigurarea unei amplificări maxime a manifestărilor viitoare.

MARIA OSTAFI

Sprijin eficient în informarea profesională

A intrat în tradiție ca, trimestrial, bibliotecarii din județul Bihor să se întrunească în consfătuiri metodice. Recent s-au întrunit bibliotecarii din localitățile urbane ale județului, inclusiv cei din bibliotecile sindicatelor și tehnice. După o serie de informări prezentate de către lucrătorii din bibliotecile orașenești din Aleșd (Acțiuni de microgrup cu cartea în funcție de structura socio-profesională a populației), Beiuș (Cartea la locul de muncă al oamenilor), Marghita (Propaganda cărții tehnico-economice în scopul ridicării calității muncii productive), s-au purtat dezbateri conduse de Nicolae Mihai, instructor la Comitetul județean de cultură și educație socialistă. Au fost propuse o serie de experimente menite să pună în valoare instrumentele de informare ale tuturor bibliotecilor din județ în scopul acoperirii cerințelor de informare profesională ale oamenilor muncii. În principiu, fiecare bibliotecă va urmări, în primul rînd, cunoașterea mai aprofundată a cerințelor de informare la nivelul localității în care și desfășoară activitatea, corelate cu cele impuse de dezvoltarea, în perspectivă, socio-economică. În această acțiune va fi antrenat colectivul de sprijin al bibliotecii. La nivelul județului va fi creată o unitate de acțiune și comunicare în privința instrumentelor de informare, în prima etapă între toate bibliotecile urbane, indiferent de sistemul în care funcționează. Urmărirea întregii acțiuni se va face pe baza unui grafic, a unui instrument de îndrumare și control, care analizează fiecare acțiune și va evalua, periodic, rezultatele obținute.

Participanții la schimbul de experiență au analizat modul de integrare în acțiune a Bibliotecii tehnice de la Întreprinderea de mașini unelte „Înfrățirea“ din Oradea, unde s-a desfășurat cea de-a doua parte a acțiunii. C.M.

Consfătuirea „COORDONATELE ACTUALE ȘI DE PERSPECTIVĂ ALE ACTIVITĂȚII DE INFORMARE DOCUMENTARĂ. CONTRIBUȚIA BIBLIOTECILOR JUDEȚENE ÎN SPRIJINUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI POLITICO-IDEOLOGIC, LA STIMULAREA CREATIVITĂȚII ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE“

Organizată de către Consiliul Culturii și Educației Socialiste (24 iunie a.c.) și găzduită de către Biblioteca județeană „N. Iorga“ Ploiești, consfătuirea a prilejuit un util schimb de experiență între lucrătorii ai bibliotecilor județene și municipale din țară. Referatele prezentate au sintetizat activitatea de informare bibliografică desfășurată de bibliotecile județene Brașov, Galați, Gorj, Prahova, Suceava, Timiș și Biblioteca municipală „M. Sadoveanu“ București. Referatul susținut de către Angela Popescu-Brădiceni, directoarea Bibliotecii Centrale de Stat, concluziile trase de către Ion Mărunețu, instructor în Consiliul Culturii și Educației Socialiste, au conturat liniile directoare ale activității bibliografice din bibliotecile județene în etapa actuală și de perspectivă. Accentul a fost pus, în special, pe următoarele aspecte:

— orientarea activității bibliografice, în general, și a informării bibliografice, în special, în sprijinul îndeplinirii sarcinilor social-economice și cultural-educative ce decurg din documentele de partid și de stat;

— organizarea în fiecare bibliotecă a unui sistem informațional constituit din cataloage, fișiere tematice, bibliografii etc., iar acolo unde sînt posibilități mai mari, chiar și realizarea unui microsistem informațional local, prin cooperarea bibliotecii județene cu cele mai importante instituții de profil din județ și utilizarea în cadrul acestui sistem a metarielor specifice elaborate pe plan central (B.C.S., B.C.U., Biblioteca Academiei) și local;

— diversificarea lucrărilor bibliografice și direcționarea lor, cu precădere, spre oamenii muncii din industrie și agricultură în vederea salifacării necesității lor de informare politică și profesionale;

— urmărirea atentă a ridicării continue a calității activității informaționale;

— coordonarea întregii activități bibliografice prin contribuția tuturor unităților județene la elaborarea unor lucrări de interes național.

ȘTEFAN NĂSTĂSESCU

„Oltul în conștiința românească“ la a V-a ediție

Intrată de-acum în tradiție ca formă de colaborare între bibliotecile județene și integrându-se firesc în Festivalul național „Cîntarea României“, actuala ediție și-a concentrat atenția asupra temei „2050 de ani pe firul Oltului“. Și-au adus contribuția bibliotecile județene Brașov, Covasna, Harghita, Olt, Sibiu, Teleorman și Vilcea, precum și o seamă de instituții centrale și județene.

Simpozionul științific a reunit comunicările: **Aspecte semnificative din contribuția locuitorilor de pe meleagurile Oltului în lupta pentru independență și unitate națională a poporului român** în care dr. Nicolae Stoicescu, de la Institutul de istorie „N. Iorga“, a insistat asupra rolului și evenimentelor legate de defileul Turnu-Roșu — Cîineni și gura Oltului de la Turnu-Măgurele de la începuturile noastre statale pînă la victoria împotriva hitleriştilor. ; **Dovezi arheologice descoperite în sud-estul Tansilvaniei privind continuitatea elementului autohton în intervalul secolilor IV-X e.n.**, prin care dr. Szekeley Zoltan, directorul Muzeului județean din Sf.-Gheorghe, a prezentat aspecte caracteristice ale civilizației materiale a populației daco-romane și străromâne; prin **Mențiuni folclorice despre continuitatea în spațiul carpato-danubian**, Ioan Meitöiu a adus în discuție cîteva ipoteze interesante; ca de altfel și Vasile Olteanu, directorul Muzeului Școlii române din Șcheii Brașovului, care, prin comunicarea **Cartea brașoveană și ideea unității naționale**, a integrat venirea lui Coreși în Șchei (nu în Brașov!) în contextul existenței unor relații continue între Țara Românească, Moldova și românii din Șcheii Brașovului, atât economice, cit și sociale și politice, combătînd ideea potrivit căreia activitatea lui ar fi fost stimulată de influența Reformei. Datele interesante prezentate de același referent cu privire la prezența cărții de la Rîmnic în Șchei au fost completate prin comunicarea directorului Centrului județean de librării Vilcea, Costea Marinoiu: **Cartea rîmniceană și ideea unității naționale**. De menționat și intervenția lui Nicolae Bănică-Ologu, muzeograf la Muzeul județean Vilcea, intitulată **Mihai Viteazul și Oltul**. În încheiere, dr. Elena Georgescu, de la Muzeul de istorie a Partidului Comunist Român, a mișcării muncitorești și democra-

lice, a prezentat **Tradiții ale mișcării muncitorești, revoluționare și democratice pe firul Oltului**, oferind date interesante despre rolul unor centre ca Brașov, Miercurea-Ciuc, Gheorghieni, Sibiu, Rm.-Vilcea, Tr.-Măgurele, Brezoi, Corabia.

În completarea acțiunii, două expoziții: una de carte, realizată pe baza bibliografiei și a datelor selectiv comunicate de către bibliotecile județene menționate mai înainte; cea de-a doua, „Cetăți, monumente, edificii industriale pe valea Oltului“, rod al aceleiași colaborări și al pasiunii documentare a unui statornic și inimos colaborator al bibliotecii județene, fotograful amator Emil Nedelescu.

ION ST. LAZĂR

director, Biblioteca județeană Vilcea

Biblioteca Județeană Maramureș: a IV-a sesiune anuală de comunicări „Personalități și momente ale culturii maramureșene“

Cele două zile — 28 și 29 — ale sfîrșitului lunii iunie în care s-a desfășurat, la Baia Mare, sesiunea de comunicări științifice a Bibliotecii județene s-au înscris în calendarul acestui an ca veritabil eveniment în viața culturală a municipiului de pe Săsar și, prin adaos de program, a județului Maramureș. Și aceasta, pentru că sesiunea cu tematică atât de generoasă — **Personalități și momente ale culturii maramureșene** —, intrată de-acum în tradiția marilor evenimente culturale din județ, a captat interesul unei mari și variate mase de participanți. Firesc, deoarece cele mai diverse interese și preocupări de ordin cultural-istoric, atât de frecvente în rîndul maramureșenilor, au putut fi satisfăcute prin informațiile oferite de cele 34 de comunicări prezentate (din cele 38 înscrise în program) și de discuțiile purtate în cadrul ședințelor sesiunii. Odată mai mult prestigiul instituției bibliotecare organizatoare a avut de câștigat, prin dovada ce s-a

făcut faptului că orice cercetare, studiu, interes sau preocupare în domeniul vast al culturii trece obligatoriu prin carte, document, bibliotecă.

Deși am reținut comunicări deosebite ca valoare a informației (inedită, bine documentată, exactă, concisă, clară) nu vom cita nume de autori — printre acestea multe de prestigiu — și nici titluri de comunicări. Avem de relevat pentru totalitatea, fără excepții, a comunicărilor substanța, informația de valoare și ținuta științifică ale acestora. (Dealtfel, volumul promis a se tipări va oferi celor interesați prilejul de a cunoaște conținutul și calitățile particulare ale fiecărei comunicări). De asemenea, avem de remarcat prezența deosebită de sesiune, la lucrările ei, la dezbaterile și discuțiile purtate, a prof. univ. dr. Vasile Netea, cu repetate contribuții de valoare, sporind interesul întregii manifestări.

Finalul manifestării, deosebit de sesiunea propriu-zisă, a avut darul — din buna intenție a organizatorilor — de a-i mulțumi și încînta în plus pe participanți, al căror număr a sporit la ordinul sutelor, umplînd pînă la refuz sala căminului cultural din Finteușul Mare. Mulțumită neobositului director al Bibliotecii județene Maramureș, Valentin Băințan, sub bagheta acestui mare animator cultural, pe scenă căminului cultural amintit s-au reunit, într-un concert de neuitat, renumitele coruri țărănești din Finteuș și Ardușat. Într-o atmosferă de profundă simțire patriotică și elevare spirituală, la crearea căreia evocarea plină de căldură făcută de profesorul Vasile Netea și-a adus din plin contribuția, corurile din Finteuș și Ardușat au cîntat, pare-se, cum rareori au făcut-o — se simțeau parcă vocile frumoase ale coriştilor venind direct din inimă. S-a simțit însă, cu multă siguranță, că totul era un imn de slavă la adresa creatorului milenar al valorilor culturale comunicate în cadrul sesiunii și chiar atunci, pe scenă — poporul român, statornic iubitor de frumos și de vremi liniștite, propice creației.

GEORGE VLĂDESCU

Imperativul cercetării contemporane: elaborarea instrumentelor de lucru fundamentale!

Dezbateră organizată de Institutul de istorie și teorie literară „G. Călinescu” (2-3 iulie 1980) privind **Bibliografia ca instrument de lucru fundamental** se înscrie pe linia acelor acțiuni entuziaste și responsabile care vin în întâmpinarea celor mai recente documente de partid și de stat în legătură cu valorificarea patrimoniului cultural național. Au luat parte lucrători ai Bibliotecii Academiei, ai Bibliotecii Centrale de Stat, ai Bibliotecii centrale universitare București, din biblioteci județene și orașenești, precum și cadre de conducere și de cercetare din edituri bucureștene, de la Academia de Științe Sociale și Politice, de la Societatea de științe filologice. Conduse de prof. dr. doc. Zoe Dumitrescu-Busulenga, directorul institutului, discuțiile pe marginea primului volum, recent apărut, din **Bibliografia relațiilor literaturii române cu literaturile străine în perioade (1859-1918)**, realizat de colectivul de literatură universală și comparată din cadrul institutului, precum și în legătură cu proiectul (înscris în planul de cercetare al colectivului de literatură română contemporană) privind elaborarea unei bibliografii ample a revistelor literare interbelice, au scos în evidență dorința unanimă de unire a eforturilor specialiștilor în acoperirea acestui sector alt de vitregit și de lacunar.

Au luat cuvântul (în ordinea înscrierii): Cornelia Ștefănescu și Marin Bucur (Institutul „G. Călinescu”), dr. Ion Stoica (B.C.U. București), Cristina Petrescu (B.C.S.), prof. I. Hagiu (Societatea de științe filologice), Doina Curticeanu (Biblioteca Academiei Cluj-Napoca), prof. Ovidiu Papadima, prof. I.C. Chițimia, G. Parussi (Biblioteca Academiei), G. Pienescu (Editura științifică și enciclopedică), Liviu Moscovici (Biblioteca județeană „Gh. Asachi” Iași), Victor Bunea (Biblioteca mitropolitană, Sibiu), Tudor Nedelcea (Biblioteca județeană Dolj), Ileana Verzea (Institutul „G. Călinescu”), Octavian Barbossa (Academia de Științe Sociale și Politice), Al. Săndulescu Mircea Anghelescu (Institutul „G. Călinescu”), Maria Negruțu, H. Zalis (B.C.U. București), Veronica Vasilescu (Arhivele Statului București), Mihai Moraru (Institutul „G. Călinescu”), Dimitrie Poplămaș (Biblioteca județeană Mureș), Hortensia Baica (Biblioteca județeană Timiș).

Cum s-a relevat în repetate rânduri, valorificarea — la înalt nivel științific și intelectual — a moștenirii literare, realizarea marilor tratate și a edițiilor critice reclamă existența unor instrumente de lucru impecabile între acestea numărându-se bibliografiile marilor scriitori, bibliografiile analitice ale colecțiilor de periodice, bibliografii generale și altele alcătuite pe diverse criterii — tematice, cronologice, teritoriale, pe secole și curente etc., cataloage ale publicațiilor românești și monografiile de reviste. Asemenea instrumente de lucru — a căror lipsă a fost semnalată drept cauza principală a stagnării tipăririi clasice — trebuie să fie înscrise cu prioritate în planurile științifice ale institutelor de cercetare, concentrând și integrând forța de muncă specializată — din institute, biblioteci, edituri, arhive — sub conducerea unui for coordonator.

După cum a reieșit din discuții, și până acum bibliotecile din țară și din Capitală au elaborat bibliografii ale publicațiilor periodice dar ele, singure, nu pot umple golul existent. Marea bibliografie analitică a periodicelor românești inițiată de colectivul format din prof. Nestor Camariano, N. Lupu și Ovidiu Papadima s-a oprit la anul 1859. Continuarea ei — pe domenii de specialitate, dată fiind explozia de titluri de periodice, eferescența fără precedent a presei literare, în special din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și până azi — constituie o datorie patriotică, înscrisă în efortul general de tezaurizare a unor bunuri naționale inestimabile. Factorii **eficiență și rentabilitate**, apreciați cu nuanțele și delimitările cuvenite, trebuie priviți prin prisma realei economicități realizate prin unirea forțelor din diverse instituții (menționate anterior) și evitarea risipei de muncă calificată. O asemenea acțiune devine cu atât mai necesară, cu cât accesul la publicațiile periodice în biblioteci devine tot mai greu datorită uzurii inevitabile a acestora. Nu poate fi comentat, amplu și corect, un scriitor fără a avea o ediție completă de referință a scrierilor sale. Nu se poate întocmi o asemenea ediție fără bibliografia integrală — în care cercetarea exhaustivă, responsabilă să nu mai facă necesare alte explorări — a scrierilor sale risipite prin periodice amenințate de o apropiată dispariție, prin uzura inevitabilă pe care o aduce timpul.

Dorința instituirii unei colaborări eficiente se va concretiza, într-o primă etapă, prin întâlniri periodice ale institutului „G. Călinescu” cu reprezentanți ai bibliotecilor din țară, prin informări reciproce asupra planurilor de muncă, a lucrărilor realizate și a celor de perspectivă.

RODICA FLOREA
cercetător științific principal,
Institutul de istorie și teorie
literară „G. Călinescu”

„Petrodava 2000”

Bimilenara Petrodava își omiază trecutul prin faptele prezentului. Străvechea așezare se alătură cu cinste, prin realizările locuitorilor ei, celorlalte vetre strămoșești ce împlinesc astăzi secularul vis se independență.

Cu uneltele specifice, bibliotecile și-au marcat contribuția, cinstind prin actul de cultură vatra strămoșească. Răsfoind agenda Bibliotecii județene Neamț, reșinem prezența acesteia în mijlocul oamenilor muncii cu acțiuni ce marchează evenimentul aniversat. Iată câteva dintre ele: „Burebista și epoca sa” cu secțiunea „Petrodava 2000” (fișier bibliografic), „Petrodava 2000” (expoziție de carte și periodice); „Aici am fost și sintem și-n veci vom fi stăpâni” (antologie de poezie patriotică, organizată la căminele de nefamiliști); „Virtele patriei eterne”, (reuniune literar-artistică organizată la sediul Bibliotecii județene); „Inscripție pe piatra de hotar” (bibliografie selectivă); Salonul anual de carte „Libris 80”, ediția a 9-a, desfășurat sub semnul sărbătoririi a 2050 de ani de la constituirea statului dac centralizat și independent condus de Burebista și a 2000 de ani de existență a așezării antice Petrodava; „Lupta pentru libertate națională și neatinare — permanență în istoria poporului român” (șezătoare literar-artistică organizată de Biblioteca județeană în comuna Agapia).

Trei inițiative în planul activității culturale-educative

În generosul cadru oferit de a II-a ediție a Festivalului național „Cântarea României”, Biblioteca județeană Neamț a organizat câteva cicluri de interesante manifestări dintre care am putea evidenția

trei, adresate unui mare număr de cititori, public de toate vîrstele și profesiile:

„Pușculița cu idei” — este un concurs adresat cititorilor de vîrstă școlară, cuprinzînd întrebări vizînd pasiunea pentru lectură a elevilor, dragostea de patrie, etica pionierescă, creativitatea și spiritul de inventivitate existent chiar la cei aflați la vîrsta abecedarului. Strădania bibliotecarelor Olga Alexandru și Maria Bararu a fost încununată de succes. Concursul, care își desemnează în septembrie cîștigătorii, a evidențiat răspunsurile sincere, interesante (uneori impresivizibile!) contribuind la o mai bună cunoaștere a cititorilor (existenți deja sau potențiali). Premiile (vor fi cu siguranță mai mulți cîștigători) vor consta, între altele, în acordarea unei cărți cu autograful unui cunoscut scriitor de literatură pentru copii, invitat special în acest scop.

Tot în luna septembrie va avea loc a treia manifestare a „Clubului 2000”; primele două, beneficiînd de prestigioși invitați (la prima manifestare, organizată sub genericul „Omul și mediul ambiant” și cuprinzînd diferite aspecte ale științelor de graniță precum biologia, arhitectura mediului ambiant, demografia etc., au participat între alții dr. Radu Cimponeriu de la Televiziunea Română, dr. Silviu Neguț de la Editura științifică și enciclopedică, dr. Constantin Măzăreanu de la Stațiunea de cercetări geobiologice de la Pîngărați-Neamț, iar a doua, „Intercomunicarea umană”, a beneficiat de participarea doctorului Arcadie Percek de la I.M.F. — București și a conf. univ. dr. Nicu Mihai de la Catedra de biologie tehnologică a Institutului Politehnic București), s-au bucurat de o largă audiență din partea publicului. Fapt notabil, la cea de-a doua manifestare au participat și bibliotecari din toată țara aflați la un examen de atestare la Piatra Neamț.

Prin formula aleasă, o expunere în istoricul domeniul adesea inedit pentru majoritatea participanților, urmată de vii dezbateri între invitați și public, beneficiînd de un bogat material ilustrativ, filme, terminal de calculator, cărți aflate încă în șalpturi, venind în întîmpinarea problematicii viitoare în unele domenii de vîrf sau încă necunoscute — aceste teme, propuse de cititori, anticipează ulterioare dezvoltări, tendințe și direcții din literatura științifică de specialitate.

Cu alte cuvinte, cititorul vine în întîmpinarea unei cărți viitoare, bibliotecii revenindu-i acest nobil rol de dinamic catalizator dintre cititor și carte, cercetător științific, bibliotecar.

Este meritul incontestabil al bibliotecarilor Mariana Despa, Natalia Puiu și Constantin Bostan de a fi contribuit la reușita de pînă acum a acestui ciclu, care și-a cucerit foarte repede un binemeritat prestigiu și ecou printre cititori.

În fine, un ciclu organizat de „Secția de îndrumare și educație estetică” a bibliotecii și intitulat „Despre originile formelor în artă — Pictură și poezie” urmărește diacronic apariția formelor de artă din cele mai vechi timpuri și pînă în zilele noastre, încercîndu-se, prin organizarea de bibliografii ilustrate, prin expoziții de carte, prin proiecții de diafilme și diapozitive, precum și prin comentariul susținut, să contribuie la o mai bună popularizare a fondului de diapozitive etc., precum și formarea unui „nucleu” de statornicii iubitori ai artei care să devină vizitatori permanenți ai bibliotecii.

Dafinel Duinea — oaspete al Cercului de bibliofilie și ex libris al Bibliotecii „Astra”

Înscriindu-se în manifestările Festivalului național „Cîntarea României”, Cercul de bibliofilie și ex libris al Bibliotecii „Astra” din Sibiu a organizat, la sediu, o nouă expoziție, avînd de astă dată ca invitat pe binecunoscutul și apreciatul grafician și colecționar Dafinel Duinea din Vulcan.

La vernisajul ei — la care au participat numeroși oameni de artă și cultură, graficieni, studenți, elevi, membrii Cercului de bibliofilie și ex libris — a luat cuvîntul muzeograful Valentin Mureșan de la Muzeul Brukenthal prezentînd atît activitatea graficianului cit și piesele expuse, precum și Dafinel Duinea, care, pe lingă ex libris-ul dedicat bibliotecii a donat pentru colecția „Astrei” un însemnat număr de ex libris-uri create de el sau de alți graficieni din țară și străinătate.

M.A.

Drumul cărții către cititor prin intermediul magazinelor sătești

Setea de lectură ca și cerința de carte sînt la fel de intense în județul Ialomița ca în oricare loc din țară. De aici și exigențele iubitorilor de carte, exigențe cărora, uneori, nu li se răspunde nici măcar prin asigurarea unor condiții minime necesare difuzării cărții. În urma unui sondaj au fost constatate neajunsuri ca: trimiterea unor titluri necomandate (și nepotrivite specificului localităților) într-un număr de exemplare stabilit arbitrar și netrimitearea, în schimb, a lucrărilor solicitate (de altfel, depozitele de carte ale U.J.C.C. repartizează, deseori, cartea la întîmplare, fără să țină seama de structura populației din localitățile respective); incredințată spre vînzare unor oameni specializați în comerțul cu alte produse (alimentare sau de larg consum), cartea este tratată ca atare și, deseori, expusă în condiții nerecorespunzătoare; sosirea cu întîrziere a unor lucrări.

Măsurile luate au remediat o parte din lipsurile constatate, ele urmîrind: organizarea unor librării mai puternice în centrele unde își au sediile consiliile agroindustriale de stat și cooperatiste, la care au fost încadrați vînzători cu pregătirea coresponsuzătoare; crearea condițiilor coresponsuzătoare de expunere a cărții (spațiu și mobilier adecvat); recrutarea de difuzori voluntari în fiecare unitate agricolă și instituție; repararea titlurilor conform cerințelor și specificului localităților; instruirea periodică a librarilor.

Din păcate, acum librării se plîng că nu pot satisface cererile. Oare tirajele sînt prea mici? O întrebare pe care o lansăm pe adresa editurilor.

GHEORGHE MOCANU
instructor
Comitetul județean de cultură și educație socialistă Ialomița

AGENDA

Expoziție de carte poloneză la Iași

Manifestare devenită tradițională, „Zilele culturii lublineze la Iași” contribuie la o cunoaștere mai bună a realităților din cele două țări prietene, la apropierea celor două orașe prietene. Schimburilor de spectacole teatrale între Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași și Teatrul de stat „J. Osterwa” (incepute în 1970) li s-au adăugat, de anul trecut, expozițiile de artă plastică și de carte.

Deschisă la Casa cărții, expoziția de carte poloneză (28 iunie — 5 iulie) a prezentat o selecție reprezentativă din producția Editurii de stat din Lublin — Wydawnictwo Lubelskie —, editură ce tipărește anual circa 70 de titluri (cu un volum general de 1 000 de coli de tipar), în tiraje de aproximativ 1,5 milioane de exemplare.

Cărțile expuse au demonstrat varietatea preocupărilor editorilor polonezi, dar și capacitatea creatorilor lublinezi, a oamenilor de știință, a istoricilor, a scriitorilor de a aborda o tematică de actualitate, de a răspunde unor cerințe de informare contemporană. Demne de amintire sînt cărțile ce vorbesc despre istoria orașului Lublin: Istoria Lublinului, Lublinul în documente, Lublinul în timpul ocupației hitleriste.

Editura poloneză a prezentat și câteva dintre colecțiile ei mai interesante: Biblioteca tineretului, Documente ale tradiției noastre, Biblioteca poetică a Lublinului, Omul și lumea sa, Controverse filozofice.

Expoziția de carte a fost însoțită și de o expoziție de ex libris intitulată „Ex libris-ul contemporan lublinez” (din colecția lui Alfred Gauda), organizată de către Secția de cultură și artă a Consiliului voivodatului și Muzeul regional din Lublin, la care au expus 22 de graficieni polonezi. Expoziția a fost însoțită de un catalog elegant — mărturie a prețurii de care se bucură bibliofilia și grafica mică de carte.

LIVIU MOSCOVICI

COLECTIVUL un complex de

Analiză sociometrică la

Elementul central de cunoaștere pe care vrea să-l obțină investigația sociometrică prin studiile teoretice și cercetările concrete este preferința, altfel spus, alegerea pozitivă-negativă sau indiferența relativă manifestată interpersonal în cadrul grupurilor restrinse. „Singurele fapte sociometrice — spune, pe bună dreptate, L. Northway — sînt alegerile emise de către indivizi asupra altor indivizi”. Iată de ce preferința merită o atenție deosebită, în analiza critică a sociometriei ca oglindind o latură autentică a relațiilor interpersonale, iar interpretarea ei corespunzătoare prezentînd un interes cu totul real pentru cunoașterea poziției omului în colectiv și a colectivului în ansamblul său. Relațiile de afectivitate dintre membrii grupului pot fi corelate direct cu munca desfășurată și, după cum relevă toate cercetările, nivelul performanței este, dacă nu direct proporțional, cel puțin în strînsă legătură cu climatul din respectivul grup. Desigur că rezultatul testului sociometric reflectă relații structurale între membrii grupului, fără însă a oferi o imagine integrală; de aceea este necesar să se completeze aceste rezultate cu cele obținute prin alte tehnici sau chiar cu observațiile proprii. De asemenea, se impune repetarea testării membrilor grupului, pentru validarea rezultatelor obținute. Asupra climatului social, pe lângă mediul în care se desfășoară activitatea, își exercită influența și o serie de trăsături individuale ca: sexul, vîrsta, gradul de instruire, nivelul de cultură, aspirațiile, satisfacțiile, poziția în cadrul colectivului. Realitatea microclimatului social prin interacțiunea membrilor grupului își găsește în mod cert o expresie și în dimensiunea sociometrică. Statusul sociometric, așa cum afirmă sociologul polonez Konstantin Makrlow, este determinat de relații de simpatie (prietenie), de antipatie (conflicte) și de apatie (autoizolare).

În condițiile amplificării fără precedent a cerințelor vieții politice, economice, sociale și culturale din țara noastră, din lumea contemporană în general, funcțiile și răspunderile instituțiilor bibliotecare se multiplică și se diversifică ca efect al înmulțirii și adîncirii domeniilor cunoașterii și, totodată, ca un răspuns pozitiv, prompt, față de sporirea obiectivă a comenzii societății.

Compartimentele bibliotecii sînt investite cu atribuții specifice, diferențiate, în raport cu obiectivele pe care le

EX LIBRIS

AGENDA

DE MUNCĂ

relații interpersonale

Biblioteca județeană „ASTRA” Sibiu

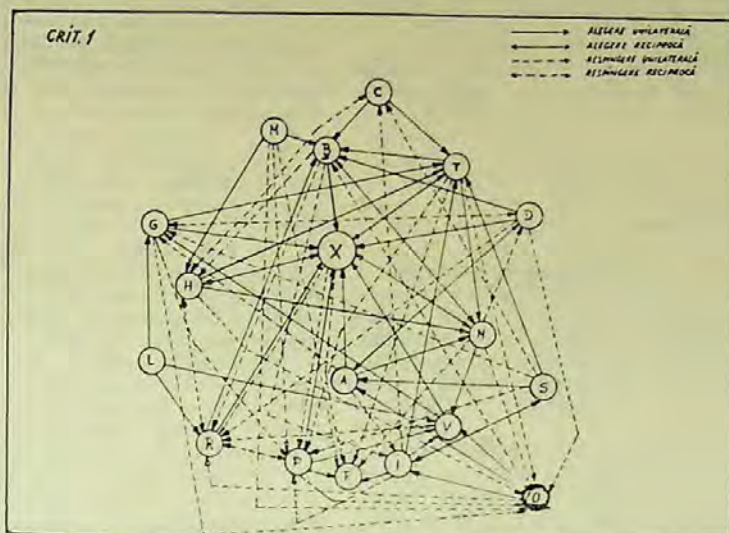
Relațiile de simpatie au o funcție integratoare a membrilor în cadrul grupului, mărind coeziunea. Relațiile conflictuale sînt mai complexe, ele putînd îmbrăca și o funcție integratoare, atunci cînd au un caracter instituționalizat, de competiție. Conflictuale, mai mult decît simpatice, creează o anume autodinamică a grupului și joacă, așa cum remarcă Claude Riviere, un rol de transformare adaptivă, atunci cînd nu depășesc un anumit prag, dar pot avea și un rol de ruptură structurală, atunci cînd devin foarte puternice.

Indiferent de scopurile ei, cercetarea sociometrică începe întotdeauna printr-un test care solicită fiecărui membru al grupului mie să-și exprime în mod confidențial, după o scară de preferințe stabilită de cercetător, stările sale de atracție, repulsie sau indiferență față de ceilalți membri ai grupului, în funcție de unul sau mai multe criterii bine determinate (muncă în comun, creativitate, timp liber etc.). Pe baza preferințelor exprimate în test se determină cu ajutorul matricii sociometrice, sociogramul, diagramele țintă, scalele distanței etc. gradul de expansivitate afectivă a membrilor grupului. Practica folosirii mai multor criterii (cel mult 3-4) are mai multe șanse de a oferi cunoștințe sporite despre regiunile preferențiale ale indivizilor și grupurilor mici. De notat că preferința are mai mult conținut bogat și complex, care nu poate fi reflectat decît parțial cu ajutorul testului sociometric, oricît de multe criterii s-ar folosi. Îmbunătățirea cercetării în această privință nu trebuie să meargă numai pe linia multiplicării criteriilor folosite, ci și uzind de tehnici complementare: studul de caz, observarea reacțiilor afective a subiecților, interviul aprofundat etc. Totodată numărul prea mare de criterii în cercetarea sociometrică reduce foarte mult din operativitatea investigației, complicînd-o într-o asemenea măsură, încît poate deveni inoperantă.

implică actul lecturii publice. Prin însăși menirea sa compartimentul denumit relații cu publicul reprezintă punctul de intersecție a acțiunilor bibliotecare și pragul de întîlnire a beneficiarilor cu lucrătorii instituției; fără a reduce importanța celorlalte activități din cadrul bibliotecii, se poate spune că, în ultimă analiză, acest serviciu ilustrează funcționalitatea bibliotecii publice în percepția și opiniile celor mai mulți dintre cititori.

Pentru a se situa la înălțimea exigențelor publicului, lucrătorii din com-

Fig. 1

partimentul de relații cu publicul trebuie, evident, să întrunească o serie de cerințe circumscrise în sfera competenței profesionale: temeinică pregătire de specialitate, nivel de cultură ridicat, dar și aptitudini în stabilirea de relații interpersonale echilibrate în interesul echipelor de lucru, ei însăși echilibrați din punct de vedere psihic, cu un dezvoltat simț de echipă, dispunînd și uzînd totodată de cunoștințe psihopedagogice.

Constatănd, pe baza unui protocol de observație, completat în diverse perioade de timp, că în cadrul activității acestui compartiment s-au manifestat uneori și tendințe de nemulțumire din partea beneficiarilor (citorii), ca urmare a ineficienței sau neadevărării acțiunii directe a unor bibliotecari (ineficiență datorată și unor stări de tensiune în relațiile interpersonale din cadrul grupelor de lucru), ne-am propus verificarea acestor fapte, empiric stabilite, prin aplicarea unui test sociometric la echipa constituită din cei 18 bibliotecari incluși în acest serviciu.

În cercetarea noastră s-a cerut subiecților să-și menționeze atitudinea de preferință sau respingere față de membrii grupului, în funcție de următoarele criterii: 1. rezolvarea unei sarcini de serviciu; 2. participarea la o acțiune în timpul liber (excursie); 3. o eventuală reorganizare a echipelor de lucru.

Subiecții au fost solicitați să exprime și modul în care percep relațiile interpersonale din grup, în situațiile precizate: de cine consideră că sînt aleși și de cine respinși. Li s-a cerut de asemenea să-și motiveze fiecare opțiune, referindu-se numai la persoanele in-

cluse în compartimentul investigat. Prelucrarea informațiilor obținute a condus la atingerea integrală a obiectivelor investigației, relevînd validitatea unor concluzii formulate anterior (în urma observațiilor acumulate în timp), dar nuanțînd și îmbogățînd mult cunoștințele despre grupul mic la care ne referim.

Iată cîteva aspecte din tabloul complex pe care îl infățișează datele investigației, accentuînd mai mult asupra celor surprinse în manieră identică, atît prin observație cit și prin testul sociometric. Evidențiem și unele trăsături nerelevante prin observație, dar foarte bine surprinse și motivate de testul sociometric; ca și în cazul alegerilor (preferințelor), în situația de respingere persoanele diferă de la un criteriu la altul (fig. 1, 2, 3). Ni se pare interesant de subliniat că în cazul unor subiecți, care deși întrunesc un număr mare de respingeri, marcate prin locurile 3 sau 2 în matricea sociometrică, se remarcă mai degrabă o condiție apropiată de indiferență. Adevărații respinși sînt, după părerea noastră, cei situați pe locul 1 în matricea respingerilor. Percepția relațiilor afective se caracterizează printr-un nivel relativ ridicat în sensul că numărul subiecților care se cred aleși de către coechipieri coincide într-o proporție semnificativă cu numărul alegerilor reale. De exemplu, pentru realizarea unor sarcini, din totalul subiecților, se cred aleși și sînt într-adevăr aleși 16, se cred aleși dar sînt respinși numai 3. Situația diferă puțin în cadrul respingerilor, fapt explicabil, după părerea noastră, și din rațiuni de ordin subiectiv: cu greu putem accepta și mai ales formula ideea că sîntem respinși de colegii noștri.

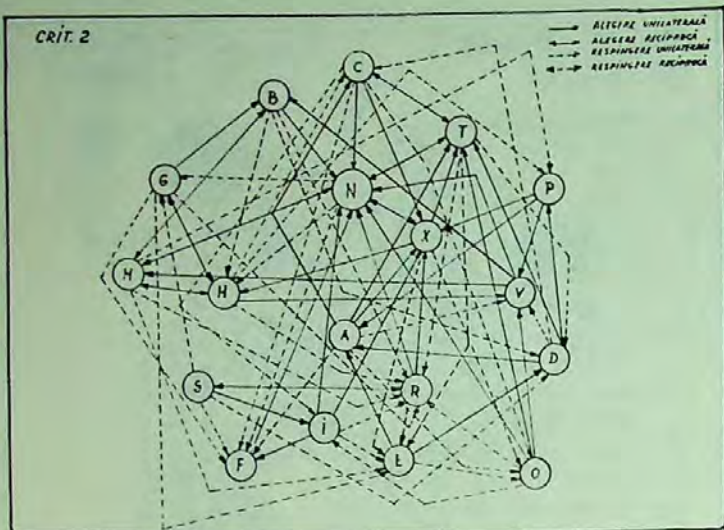

Fig. 2

În altă ordine de idei, dacă înainte de aplicarea testului s-a putut constata o anumită rețineră și o oarecare scepticism din partea ambelor părți (aflată a cercetătorului cit și a subiecților) față de eficiența metodei, în urma corelării și analizei motivațiilor s-a înregistrat o răsturnare, în sensul unui interes viu față de rezultatul testării, bineînțeles păstrându-se cu strictețe caracterul confidențial, chiar și după ce aceste rezultate se vor prezenta respectivului grup.

Plusul de cunoaștere pe care ni l-a adus, de la prima analiză, testul sociometric aplicat s-a materializat prin dezvăluirea unor aspecte („față îndeobște nevăzută a lunii“) latente, obscure, pozitive sau negative, cu un potențial de a ieși în prim-plan, în funcție de impactul unor condiții viitoare.

Pornind de la constatările de mai sus și de la o serie de alte nuanțe pe care spațiul nu ne permite să le dezvoltăm, dar studiul atent al reprezentărilor grafice alăturate, este, credem edificator, ne propunem: comunicarea și dezbateră rezultatelor testului sociometric la nivelul compartimentului și aprofundarea lor prin interviuri cu fiecare subiect în parte: în aceste interviuri vom accentua asupra motivațiilor formulate de subiecți pe care, dealtfel, le considerăm pertinente și proprii criteriilor menționate. De exemplu: în cazul liderilor, am reținut motivațiile din sociograma „Liderii grupului“ (fig. 4); extinderea investigațiilor prin aplicarea testului sociometric la nivelul instituției; multe aspecte relevate de ancheta noastră au vizat și relații de interdependență cu celălalt compartiment de muncă (completare, evidență, catalogare...), influențe ale grupului mare asupra opiniilor și comportamentului indivizilor din serviciul relații cu publicul; aplicarea testului sociometric în grupul investigat după un interval aproximativ de 6 luni, în scopul de a conferi cercetării validitate, în confruntare cu evoluția situațiilor; inițierea unei anchete sociologice de opinie în rândul cititorilor bibliotecii, în spațiul căreia vom integra și întrebări referitoare la atitudinea bibliotecarului față de beneficiar.

Fig. 3

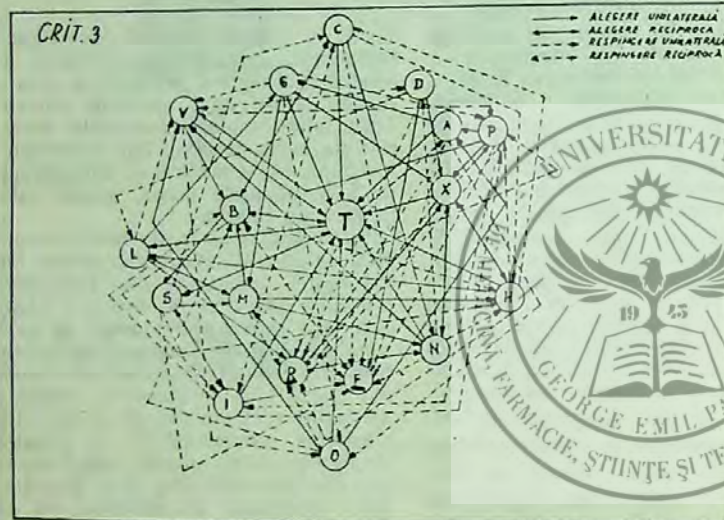
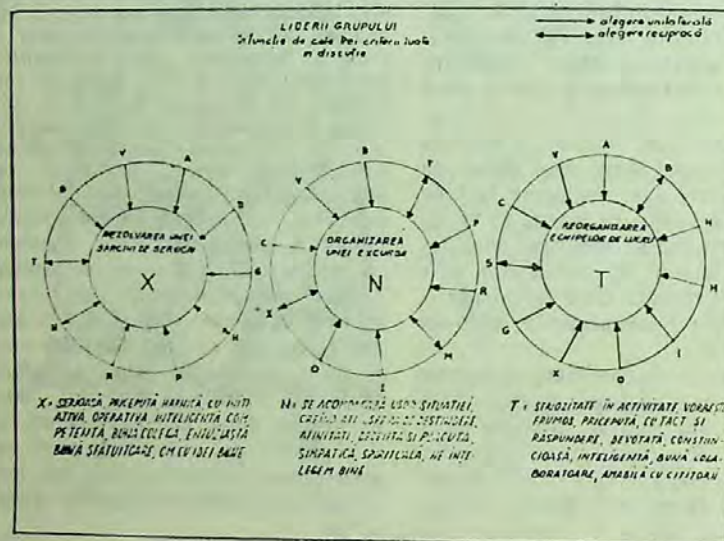

Fig. 4

Asupra unor limite ale cercetării sociologice în biblioteci

Între factorii care determină eficiența cercetării sociologice în biblioteci considerăm că trei au o importanță deosebită: temele abordate, metodele și tehnicile utilizate și modul de aplicare a rezultatelor. Limitele la care ne vom referi nu sînt absolute. Ele pot fi depășite atunci cînd le cunoaștem.

Cercetarea sociologică în biblioteci nu a fost încă susținută și teoretic și acest fapt poate fi observat din numărul mare de cercetări sociologice care reiau aceeași temă fără însă a beneficia de concluziile cercetărilor anterioare efectuate. Nici conceptele cercetărilor efectuate nu au rigoarea epistemologică cerută deoarece nu s-a acționat încă solidar pentru constituirea unui corp conceptual comun. Credem că, pe baza cercetărilor realizate pînă în prezent, ca și a celor viitoare ar trebui ca eforturile să se îndrepte înspre sintetizarea, sistematizarea și organizarea concluziilor valoroase ale investigației științifice. Sînt necesare elaborări teoretice cu valoare rezumativă, pe baza cărora să poată fi abordate teme cu un grad mai mare de complexitate. Desigur, multe biblioteci județene nu dispun de sociologi specialiști, dar destule dintre ele s-au bucurat de concursul acestora, care pot fi cointeresați nu numai în direcția cercetărilor practice, dar și a celor teoretice.

În general, timpul afectat cercetărilor este mai mic decît minimul necesar, ceea ce face ca în multe cazuri cercetarea să nu poată fi pregătită și desfășurată în condiții optime. Este foarte important ca în primul rînd cadrele de conducere să fie sensibilizate la cercetarea sociologică.

Credem că ar avea o mare eficiență coordonarea pe plan central a cercetărilor sociologice efectuate în biblioteci, pe baza unor direcții de cercetare, a unui program de priorități. Dar vorbim de o coordonare și o corelare pe plan central și de multe ori acest lucru nu se realizează nici la nivel județean. Se fac cercetări sociologice în

domeniul culturii de către comitetele județene de cultură și educație socialistă — care abordează și unele aspecte privind sociologia cărții și a lecturii — și care nu sînt cunoscute, cu atît mai pușin folosite în fundamentarea unor decizii, de către biblioteci.

În cercetările efectuate asupra activității bibliotecare se întîmplă de multe ori ca datele existente în registre să nu poată fi utilizate întrucît nu îndeplinesc anumite condiții de ordin statistic. La întocmirea registrelor de evidență a cărților, a cititorilor etc. ar trebui să se respecte anumite exigențe statistice care să permită interpretare statistico-matematică a datelor. Spunem aceasta întrucît posibilitatea magnitudinală a unor fenomene socioculturale permite o serie de analize care ar duce la fundamentarea științifică a deciziilor. Ne gîndim în primul rînd la analiza statistică și grafică, dar și la analize mai complexe, cum ar fi: analiza multivariată prin studiu efectelor unor variabile-cheie în activitatea bibliotecii; analiza de sistem prin considerarea bibliotecii ca un sistem input-output, interesînd aici în primul rînd relația de feed-back (vizavi de politica de achiziții), lucru foarte posibil avînd în vedere că se ține evidență intrărilor și ieșirilor; analiza funcțională prin raportarea întregii activități a bibliotecii la funcțiile pe care le are etc. Toate aceste analize sînt posibile și accesibile deoarece bibliotecile sînt unități organizaționale relativ mici, ceea ce ușurează mult posibilitatea de urmărirea a unor fenomene și am putea obține o imagine holistică asupra activității lor. Multe din aceste analize pot facilita efectuarea unor cercetări sociologice complexe.

Cu mici excepții, cercetările sociologice efectuate în biblioteci folosesc ca instrument de lucru evasivnic chestionarul, un instrument aproape mitologic. Insistăm asupra necesității diversificării metodelor și tehnicilor folosite în cercetările sociologice din biblioteci întrucît rezultatele ar putea fi mai bune și foarte bune. Ne gîndim la analiza documentară, studiul de caz, observația sociologică, experimentul sociologic, analiza de conținut ș.a. Majoritatea cercetărilor efectuate au avut un caracter exogen, s-au aplicat asupra publicului și, chiar mai mult, s-au aplicat aproape în exclusivitate asupra publicului care vine în contact cu biblioteka.

Nu lipsite de importanță sînt și studiile asupra personalului bibliotecii. Există suficiente aspecte care să trezească interesul sociologilor și conducerii unităților respective: climatul grupurilor, modul de realizare a sarcinilor instrumentale, coeziunea grupurilor, diviziunea muncii, satisfacția muncii, competențe, performanțe, structuri de autoritate, stilul de con-

ducere, circulația informației, interesele, așteptările și altele.

De asemenea, credem că sociologii împreună cu bibliotecarii pot participa la rezolvarea unor probleme din sistemul bibliotecilor, cum ar fi cea a circulației informației.

O ședință de brainstorming organizată de Biblioteca județeană „Astra” a scos la iveală o serie de disfuncționalități ale circulației informației tehnice în județul Sibiu.

Cunoscînd cerințele de carte, bibliotecile ar putea contribui prin cercetări sociologice la înțelegerea și explicarea principalelor tendințe ale actului lecturii, a fenomenelor și proceselor socio-culturale. Sondajele în rîndul cititorilor ar trebui să fie o practică curentă.

Data fiind importanța deosebită ce trebuie acordată activității de propagandă, cultura, ca ferment în modelarea conștiințelor umane, în făurirea omului nou cu o concepție înaintată despre muncă și viață, trebuie promovată într-un înalt spirit de exigență și principialitate, urmînd a scoate în relief valorile autentice. Așa cum remarcau autorii lucrării *Civilizația la răscruce*, cultura trebuie să nu mai fie considerată ca un adaos, ca un corolar al vieții, să nu mai fie undeva la periferia vieții sociale, ci trebuie adusă în centrul ei, întrucît ea, cultura, constituie un catalizator al acțiunilor umane, un rezervor pentru potențele creatoare ale individului. Și, în acest context, trebuie căutate noi forme de propagandă a valorilor civilizației și culturii noastre trebuie descoperite noi disponibilități, iar biblioteka trebuie să-și amplifice funcția sa de modele.

Cercetările de sociologie a culturii pot (și e necesar) să se extindă în direcția studierii fenomenelor de enculturare și aculturație, de îmbogățire a funcțiilor culturale ale mediului urban și rural, de efectele pe care le produc, de transformările în planul conștiinței.

Cercetarea sociologică devine un instrument indispensabil atunci cînd dorim să realizăm o standardizare a activității bibliotecilor la nivel național, atît în forma lor (și ne referim, de pildă, la varietatea tipurilor de cataloage întîlnite în bibliotecile județene), dar și în conținutul lor. Raționalizarea acestora este o condiție a eficienței fiecărei unități bibliotecare, dar și a funcționalității întregului sistem de biblioteci. Este și o condiție a unui control eficient.

Biblioteca publică oferă deci un cîmp larg cercetării sociologice și această concluzie dintre activitatea de cercetare sociologică și cea biblioteconomică este înspre folosul amîndurora.

DOREL MORÎNDĂ U

2050

Bilanț creator

Prezentăm în această pagină o sinteză bibliografică a lucrărilor destinate cinstirii celor 2050 de ani împliniți în 1980 de la crearea primului stat dac centralizat și independent sub conducerea lui Burebista, lucrări de tematică diversă apărute în răstimpul 1977-1980.

Structurată în două principale capitole - „Istorie” și „Literatură” -, bibliografia înregistrează titlurile în ordinea alfabetică a numelor autorilor și titlurilor de anonime. Descrierea bibliografică folosește o formă prescurtată, cu principalele elemente necesare identificării.

Istorie

Istoria patriei și a Partidului Comunist Român în opera Președintelui Nicolae Ceaușescu. (Cuvânt înainte de I. Popescu-Puțurij. Buc., Editura militară, 1979.

★

Bader, T. Epoca bronzului din nord-vestul Transilvaniei. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978.

Berciu, D. Burdava dacică. Vol. 1. Buc., Editura Academiei, 1979.

Bizanțul și Țările Române. Buc., Editura Academiei, 1980.

Birzu, Ligia. Continuitatea creației materiale și spirituale a poporului român pe teritoriul fostei Dacii. Buc., Editura Academiei, 1978.

Burdă, St. Tezaurele de aur din România. Buc., Editura Meridiane, 1979.

Câdea, V. Rațiunea dominantă. Sinteză asupra umanismului românesc în evoluția sa istorică. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1980.

Comșa, E. Bibliografia privind geto-dacii de pe teritoriul României. Buc., Editura Academiei, 1978.

Comșa, M. Cultura materială veche românească. Buc., Editura Academiei, 1978.

Corfus, Ilie. Documente privitoare la Istoria României culese din arhivele polone. Buc., Editura Academiei, 1979.

Dicționar de artă veche românească. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1979.

Enciclopedia istoriografiei românești. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1979.

Filștiș, J. Tentamen historiae valachorum. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978.

Florescu, A. Sistemul de fortificații la geto-daci. Iași, Editura „Junimea”, 1978.

Glodariu, I., Iaroslavski, V. Civilizația fierului la daci. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1979.

Ionită, I. Dacia la est de Carpați în epoca romană. Iași, Editura „Junimea”, 1978.

Macrea, M. De la Burebista la Dacia postromană. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1978.

Marica, E.G. Studii de istoria și sociologia culturii române ardelene din sec. XIX.

Vol. 2-3. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1978.

Mihăilă, G. Cultură și literatură română în spațiul sud-est-european. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1979.

Mornitz, S. Contribuții arheologice la istoria tracilor timpurii. Vol. 1. Buc., Editura Academiei, 1978.

Nețea, Vasile. Spro unitate statală a poporului român. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1979.

Popescu-Spîneni, N. România în Izvoarele geografice și cartografice. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978.

România în sud-estul Europei. Buc., Editura politică, 1979. (Institutul de studii sud-est-europene).

Russu, I.I. Dacia. Vol. 1, tom. 1. Buc., Editura Academiei, 1977.

Schiau, Oct. Cărturari și cărți în spațiul românesc medieval. Studii de biblioteconomie. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1979.

Teodor, D. Teritoriul est-carpatic în veacurile V-XI e.n. Contribuții arheologice și istorice la problema formării poporului român. Iași, Editura „Junimea”, 1978.

Teodor, S. Botoșana. (Așezare dacică din sec. II-I î.e.n. și din perioada de formare a poporului român). Iași, Editura „Junimea”, 1978.

Teodor, S., Sadurschi, P. Inventaria arheologică. (Depozitul de relicve dacice de la Lozna). Buc., Editura Academiei, 1979.

Turca, M. Civilizația geto-dacă în Cîmpia română. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978.

Literatură

Antologii

Antologie din creația poezilor amatori. Buc., Editura „Albatros”, 1977.

Carmen saeculare. Buc., Editura „Minerva”, 1979.

Cartea eroilor. Iași, Editura „Junimea”, 1978.

Ceea ce nu se uită. Buc., Editura „Minerva”, 1977.

Condeie Muncitorești. Craiova, Editura „Scrisul Românesc”, 1980.

Dacia. Buc., Editura „Minerva”, 1980.

Epopei naționale. Buc., Editura „Minerva”, 1980.

Gîndind ode patriei. Buc., Editura „Albatros”, 1979.

Izvoare nesecate. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1978.

Întotdeauna aici. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1978.

O hîmbă ca un fagure de miere. Buc., Editura Eminescu, 1978.

Omăgiu. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1978.

Partidul meu, mîndria țării. Craiova, Editura „Scrisul Românesc”, 1978.

Perspective comuniste. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1980.

Unlea Principatelor Române oglindită în literatură. Iași, Editura „Junimea”, 1979.

Proză, poezie, publicistică

Almas D. Decebal și Traian. Buc., Editura Ion Creangă, 1980. (Colecția A.B.C.).

Andru, Vasile. Noaptea împăratului. Buc., Editura Eminescu, 1979.

Anghel, Paul. Te-deum la Grivița. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1979;

Noaptea otomană. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1980.

Aramă, Ion. Cîmpia de foc. Buc., Editura militară, 1978.

Băjenaru, Grigore. Mărețul rege Burebista. Buc., Editura Ion Creangă, 1980.

Bănescu, Fl. Iornii peste tel. Timișoara, Editura „Facla”, 1978.

Băran, Vasile. Diamantul viu. Buc., Editura Eminescu, 1978.

Bellu, Pavel. Fericita jale a Cumbrei. Timișoara, Editura „Facla”, 1979.

Benic, Mihai. Ajun de răscoală. Buc., Editura „Albatros”, 1979.

Bereju, Ștefan. Obsesia. Buc., Editura militară, 1979.

Bodunescu, Ion. Povestea Micaporei. Buc., Editura militară, 1978.

Botez, Alice. Emisfera de dor. Buc., Editura Eminescu, 1979.

Boueanu, Radu. Frumosul principe Cereel. Buc., Editura Eminescu, 1978.

Cloban, Radu Ștefan. Pe urmele lui Vlad Tepeș. Buc., Editura sport-turism, 1979.

Collin, Vladimir. Timp cu călăreț și corb. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1979.

Corbul, Vintilă. Uragan asupra Europei. Buc., Editura „Albatros”, 1979.

Crișan, Nicolae. Volevozi fără morminte. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1979.

Cristescu, Maria-Luiza. Figuranții. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1979.

Drumes, Mihail. Povestea neamului românesc. De la origini pînă în zilele noastre. Vol. 1. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1980.

Dumitrescu, Const. Din lungă timpului bălăie. Anul 1918 în amintirile unor martori oculari. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1978.

Eisenbenger, Eduard. El au recunoscut semnele timpului. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1979.

Hașa, Gligor. Legende strămoșești. Buc., Editura Ion Creangă, 1979.

Ioanitoaia, Ovidiu. Bărbați cu obiceiuri de eroi. Iași, Editura „Junimea”, 1979.

Joldea, Mihail. Detășamentul de sacrificiu. Buc., Editura militară, 1979.

Leu, Corneliu. Pînșerea lui Dracula. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1977.

Leu, Corneliu. Romanul unei zile mari. Buc., Editura „Albatros”, 1979.

Mitru, Alex. Legendă valahă. Buc., Editura Ion Creangă, 1979.

Mutascu, Dan. Dans sub spînzurătoare. Buc., Editura militară, 1978.

Niculescu-Mizil, George. Cătrina. Vol. 1-2. Craiova, Editura „Scrisul Românesc”, 1977, 1980.

Ojog-Brașoveanu, Rodica. Ochiul jupîniței. Buc., Editura militară, 1980.

Papu, Letiția. Moartea înărnului veteran. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1978.

Postelnicu, Ioana. Întoarcerea Vlașinilor. Buc., Editura Eminescu, 1979.

Rusu-Cloban, Victor. Un destin aparte. Evocare istorică. Vol. 3. Buc., Editura „Albatros”, 1980. (Ciclul „Dacia Felix”).

Sava, David. Foc nestins. Copilăria și tinerețea lui Avram Iancu. Buc., Editura Ion Creangă, 1979.

Sireteanu, Gh. Comoara Crășorului. Buc., Editura „Albatros”, 1980.

Stancu, Horia. Elenco. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1980.

Știrbu, Viorel. Marele sigiliu. Vol. 1. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1978.

Theodoru, Radu. Biografie de război. Buc., Editura Eminescu, 1980.

Uricariu, Eugen. Rug și flacără. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1978.

Utan, Tiberiu. Trei legende române. Buc., Editura Ion Creangă, 1980.

Vintilă, Petru. Un soldat în căutarea patriei. Cluj-Napoca, Editura „Dacia”, 1978;

Solmiș au trecut Dunărea. Buc., Editura „Cartea Românească”, 1977.

CONSULTAȚII ÎN CZU

CZU 025.343.2

Fișe divizionare pentru catalogul sistematic

Pe măsura dezvoltării sale, fiecare catalog sistematic va fi înzestrat cu un sistem propriu de fișe divizionare cu rolul de a facilita orientarea rapidă a cercetătorului în labirintul destul de incomod al clasificării zecimale. Atunci când sistemul de divizionare este corect alcătuit, cititorii se vor folosi de acesta, la început sub îndrumarea bibliotecarului apoi independent, așa cum se folosec în mod frecvent de tabla de materii a unui manual în vederea depistării informațiilor necesare.

Fișele divizionare au menirea de a scoate în evidență principiul fundamental al CZU care stă la baza organizării catalogului sistematic, principiul gradării conceptelor, al subdivizării progresive a acestora de la general la particular. Pentru atingerea acestui scop, fișele divizionare sînt de mai multe tipuri, fiecare tip avînd rolul de a marca un anumit nivel în gradarea unui concept.

De format internațional (75 × 125 mm), fișele divizionare se confecționează din material plastic sau dintr-un carton mai gros, într-o culoare plăcută, de preferat pastel, pentru ca scrisul de pe ele să fie cit mai lizibil. Marginea de sus a acestora depășește nivelul fișelor de catalog printr-o proeminență. După cum este dispusă această proeminență, fișele divizionare se împart în „mijlocii” (cu proeminența la mijloc și aproape pe toată lățimea fișei), „laterale stînga” (cu proeminența în partea stîngă cit 2/3 din lungimea fișei) și „laterale dreapta” (cu proeminența în partea dreaptă cit 2/3 din lungimea fișei). Este foarte important să fie respectate cu strictețe aceste dimensiuni altfel structura generală a catalogului va avea de suferit, iar cititorii vor fi derutați în consultarea lui.

Prin această dimensionare și dispunere a proeminenței, fișele divizionare ale catalogului sistematic se deosebesc total de divizionarele catalogului alfabetic. Divizionarele celui din urmă au proeminențele mult mai mici întrucît textul notat pe acestea se rezumă la litere, silabe, vedete de autori, în timp ce pe divizionarele catalogului sistematic textul este mult mai mare.

Cele trei tipuri de divizionare destinate catalogului sistematic vor marca, pe tot cuprinsul acestuia, în funcție de tipul lor, domenii mai largi de cunoștințe, probleme mai importante, ori chestiuni mai restrînse derivate din primele. Astfel, pe divizionara mijlocie se va nota întotdeauna subiectul sau conceptul mai general, urmînd ca pe divizionara laterală-stînga să se noteze conceptele subordonate conceptului general. În cazul în care conceptele notate pe divizionara laterală-stînga trebuie și ele subdivizate în concepte mai de amănunt, atunci vom apela la divizionare laterale-dreapta.

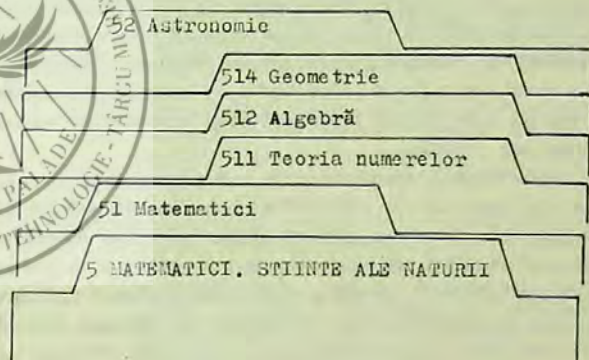
Aprecierea asupra tipului de divizionară ce urmează a fi folosit pentru a marca un anumit subiect sau concept se va face ținînd seama de importanța subiectului sau conceptului respectiv și de numărul de publicații din fondurile bibliotecii ce se referă la acel subiect, reprezentate în catalog prin fișe. Numărul de cifre din care este alcătuit un indice de clasificare nu va constitui, în nici un caz, un criteriu în stabilirea tipului de divizionară ce urmează a fi folosit, știută fiind dezvoltarea diferită ce au avut-o, în timp, clasele tabelelor CZU; din această cauză, semnificația unui indice cu patru cifre din clasa 6 Tehnică. Agricultură. Silvicultură poate să prezinte aceeași importanță cu cea a unui indice de două cifre din clasa 1 Filozofie.

În conformitate cu cele spuse mai sus, o divizionară de mijloc poate fi folosită pentru a evidenția clase, diviziuni, subdiviziuni etc. ca de exemplu:

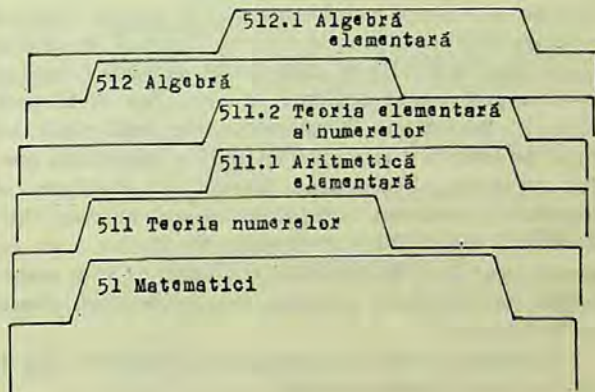
- 3 Științe sociale
- 32 Politică
- 327 Relații politice internaționale
- Politică internațională. Politică externă
- 329.15 (498) Partidul Comunist Român

Destinația fiecărui tip de divizionară variază de la o bibliotecă la alta, în funcție de fondul de publicații reflectat de catalogul sistematic și de importanța și volumul ocupat de un anumit subiect în catalog.

Într-o bibliotecă cu un fond mic de publicații, la grupa 5 Matematici. Științe ale naturii divizionarele vor arăta astfel:

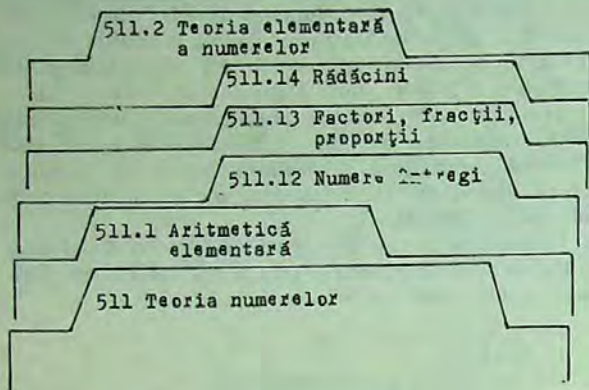

Într-o bibliotecă mijlocie, aceeași grupă va fi organizată în felul următor:

În vreme ce într-o bibliotecă mare cu un fond numeros de publicații la această grupă divizionarea vor fi dispuse astfel:

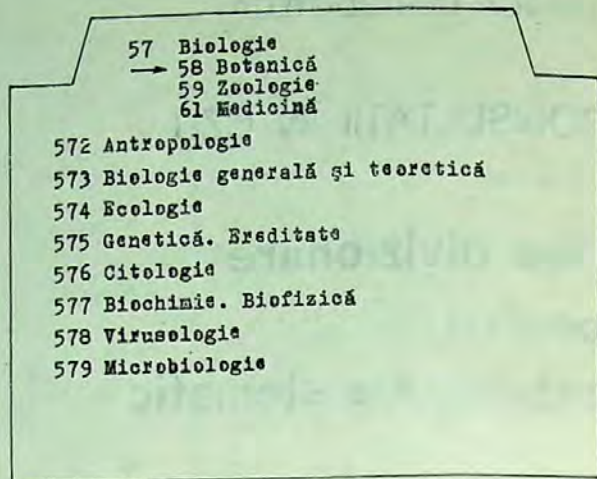

Pentru acest motiv considerăm neindicată tipărirea unor divizionare la nivel central. Fiecare catalog își are fizionomia lui proprie, reflectă un anumit fond de publicații, cu un anumit specific și o anumită amploare. Prin divizionare trebuie să se scoată în evidență această fizionomie. Pentru unele biblioteci un set de divizionare tipărite nu va fi suficient, va fi completat cu divizionare scrise de mână, prejudiciind aspectul estetic al catalogului, pentru altele, setul va fi prea mare, nu vor fi folosite toate divizionarele și în acest caz va avea de suferit structura catalogului nemaiputându-se urmări gradarea conceptelor. La nivel central s-ar putea tipări o listă-ghid de divizionare din care fiecare bibliotecă să-și selecteze pe cele de care are nevoie.

De obicei, fișele divizionare laterale nu cuprind între ele mai mult de 20-30 de fișe obișnuite. Abuzul de fișe divizionare (care nu despart decît 5-6 fișe obișnuite) creează greutatea celui care cercetează catalogul în aceeași măsură în care îi creează greutatea lipsa fișelor divizionare.

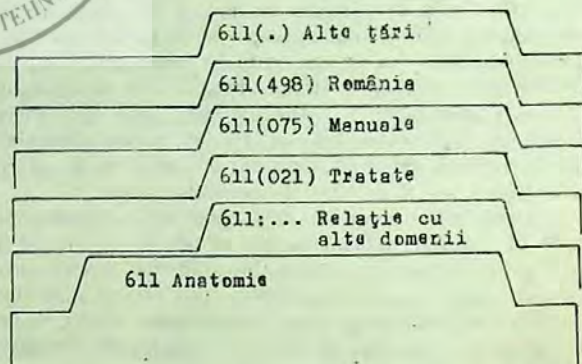
Pe proeminența fișei divizionare se notează indicele de clasificare și semnificația sa. Niciodată indicația de pe fișa divizionară nu se poate rezuma numai la indicele cifric, deoarece acesta nu are nici o semnificație pentru cititor. În restul fișei se vor înșira subîmpărțirile existente în catalog la indicele notat pe divizionara respectivă, trimiteri și indicații metodice cu rolul de a ușura folosirea catalogului. Pentru grupele care nu figurează în catalog se pot lăsa rînduri libere. Dacă textul nu poate fi cuprins pe o singură fișă se continuă pe o altă fișă divizionară căreia i se taie ieșitura. Enumerarea subîmpărțirilor indicelui notat pe ieșitura divizionarei are o mare importanță pentru cercetător. Necunoscînd sistemul de clasificare al bibliotecii, aceste enumerări îi indică acestuia corelațiile, defalcarea sistemului și construcția sa. Pentru a nu îngreui redactarea divizionarelor este suficient să se noteze subîmpărțirile numai pe fișele care evidențiază clasele și diviziunile.

Redactarea textului pentru fișele divizionare va fi cît mai scurtă, clară și precisă

Pentru indicii CZU anulați, pentru indicii din tabellele românești (ediția 1959) la care s-a renunțat, se pot folosi fișe divizionare deosebite (eventual în altă culoare) pe care se vor face trimiteri de la indicele care nu se mai folosește la indicele nou sau trimiteri încrucișate, pentru perioada de tranziție, cînd se păstrează fișele la ambii indici de clasificare.

Se poate folosi de asemenea un tip de divizionară cu proeminență mai mică (1/3 din lungimea fișei) pentru a marca în cadrul unui indice principal de clasificare aspectele particulare redată cu ajutorul diviziunilor auxiliare. Pe proeminența acestor divizionare se va nota indicele de clasificare în întregime și semnificația numai pentru diviziunea auxiliară evidențiată fără a mai repeta semnificația indicelui principal. Poate fi folosit acest tip de divizionară pentru a indica: probleme care nu fac obiectul strict al tabellei, relația cu alte domenii, locul, nume de persoane, denumirea colecției, forma de tratare a subiectului, literele alfabetului etc.

Alcătuirea sistemului de divizionare al catalogului sistematic constituie o operație dificilă ce solicită din partea bibliotecarilor multă atenție, grijă, seriozitate, permanență. Nu trebuie să uităm că o fișă prost plasată în catalog reprezintă o carte pierdută în rafturile bibliotecilor, mai ales în acele biblioteci în care cataloagele constituie instrumente unice de regăsire a publicațiilor depozitate pe format.

ELENA SABADAC
Biblioteca Centrală de Stat
Serviciul metodic

Clasa 5 (continuare)

57 BIOLOGIE

- 57.01 Legi generale, aspecte teoretice, caracteristici și proprietăți
- .011 Teorii generale, principii
- .012 Caracteristici structurale
Macrostructură. Microstructură. Ultrastructură. Structură fină. Structură supramoleculară. Organizare moleculară. Structură macromoleculară. Structură atomomoleculară
- .013 Proprietăți și parametri fizico-chimici
- .014 Caracteristici depinzând de compoziția și proprietățile chimice
- .015 Caracteristicile complexităților organizaționale
Omogene. Eterogene, Subparticule. Subunități. Fragmente. Părți funcționale. Compartimente. Părți structurale
- .016 Caracteristici ale activității funcționale. Funcții structurale, informaționale, reglatoare (de control), de protecție, de transport
- 57.017 Caracteristici ale însușirilor biologice
- .2 Origine. Formare. Localizare
- .3 Adaptabilitate. Acomodare. Acclimatizare
- .4 Iritabilitate. Sensibilitate
- .5 Reproducere. Sex, sexualitate
- .6 Creștere. Dezvoltare (dezvoltare embrionară, dezvoltare post natală, organisme mature). Îmbătrânire. Moarte
- .7 Respirație (aerobă, anaerobă). Metabolism (anabolism, catabolism)
- .8 Moduri de hrănire
Organisme autotrofe, mixotrofe, heterotrofe
- 57.018 Caracteristici și trăsături exterioare
- .2 Formă, aspect, configurație
Lungă. Rotundă. Regulată. Neregulată
- .3 Cantitate. Concentrație. Număr
- .4 Mărime. Volum. Dimensiuni
- .5 Densitate. Stare de agregare
Lichidă. Semilichidă. Solidă
- .6 Culoare
Distribuția culorii. Diversitatea culorilor: Albinos
- .7 Biogeometrie. Relații topologice
Simetrie. Asimetrie
- .8 Greutate. Masă
Greeutate specifică. Greeutate moleculară
- 57.02 Procese biologice și etnologice: mecanismele, interacțiunea organismelor cu mediul înconjurător. Modul de acțiune a substanței în celulă sau organism. Procese psihobiologice. Comportare individuală. Inteligență. Instinct. Comportare socială
- .03 Schimbarea caracteristicilor. CINETICĂ. Echilibru. Schimbări spontane. Fluctuații. Schimbări determinate de factori interni (creștere, dezvoltare, diferențiere) și externi. Schimbări ciclice, oscilații. Ritmicitate.
- .04 Factori. Influențe
Factori interni și externi. Inhibitori. Activanți. Factori fizici și alți factori mecanici. Factori chimici. Factori meteorologici, climatici și cosmici. Factori biotici, sociali etc.
- .05 Caracteristici dependente de procesele de control. Principii ale proceselor de control, la diferite nivele (molecular, celular etc.)
- .06 Nomenclatura și sistemele de clasificare a organismelor (speciilor). Taxonomie. Sisteme de clasificare artificială: Ray, Tournefort, Linné. Clasificare naturală, grupe taxonomice: regnuri, clase, ordine, familii, triburi, genuri,

specii, neamuri, rase etc. Sisteme de clasificare filogenetică. Taxonomie numerică

→582, 592/599

- .07 Dispariția speciilor, ordinelor etc. Fosile de plante, animale, om. Resturi de fosile. Identificarea resturilor. Restaurarea și reconstituirea fosilelor de plante, animale, om
- 57.08 Tehnică biologică, metode experimentale, echipament
- .081 Organizarea generală a laboratoarelor de biologie
- .082 Tehnici și echipament de laborator și muzeu pentru exemplare și colecții de plante și animale
Achiziționarea (metode de achiziționare, de captură, de colecționare), identificarea și marcarea exemplarelor existente sau dispărute. Reconstituirea, remodelarea plantelor și animalelor. Taxidermie. Întreținerea, hrănirea și selecția exemplarelor vii. Pregătirea și conservarea exemplarelor pentru colecții.
- .083 Metode și tehnici microbiologice (izolarea, cultura, identificarea microorganismelor), virologice (prepararea, inocularea și izolarea virusurilor), imunologice (reacții alergice, serologice etc.)
- .084 Experiințe și observații pe organisme vii, plante sau animale, în condiții artificiale de laborator sau în condiții naturale în rezervații
- .085 Experiințe și observații pe părți din organisme (organe, țesuturi etc.). Experiințe pe organe vii („in vivo”, „in vitro”). Experiințe pe organe sau țesuturi moarte
- .086 Tehnici citologice și histologice
Pregătirea probelor. Microscopie optică, microscopie electronică. Metode și echipament pentru studierea celulelor și țesuturilor vii
- .087 Metode și tehnici pentru estimări și înregistrări parametriche ale datelor biologice
Biometrie. Metode și tehnici fotografice și cinematografice pentru înregistrarea și interpretarea imaginilor biologice
- .088 Metode și tehnici speciale pentru cercetarea moleculelor biologice (metode pentru analize și estimare, metode și tehnici pentru preparare, concentrare, izolare. Metode și tehnici pentru separare, fracționare și purificare. Metode și tehnici pentru studierea proprietăților și a structurii, a metabolismului și a transformărilor biologice
- .089 Metode biomedicale
- .09 rămâne liber pentru a fi utilizat numai la anumite subdiviziuni ale grupelor 57/59
- 571/571.96 (anulat)→903
- 572 ANTROPOLOGIE**
- .1 Unitatea speciei umane. Monogeneză. Poligeneză
- .2 Diversitatea speciei umane. Rase, tipuri, variații
- .4 Locul și timpul originii omului
- .5 Somatologie. Forma generală a corpului
Pigmentație
- .7 Morfologie. Antropologia organelor izolate. Cranologie. Osteologie. Sistemul muscular, circulator, respirator, digestiv, urogenital, nervos central. Glande endocrine
- .79 Antropobiologie. Fiziologia și patologia raselor
- .9 Antropografie specială. Rase. Popoare. Etnologie
- 573 BIOLOGIE GENERALĂ ȘI TEORETICĂ**
- .01 Teorii generale, teorii dualiste, vitalism

- 573.2 Biologie teoretică. Teoria sistemului în biologie. Trepte în organizarea sistemelor biologice
- .3 Materia vie și moartă, diferențele structurale și chimice ale acestora
- .4 Microorganisme, plante și animale ca forme de viață
- .5 Probleme privind originea vieții. Viața pe alte planete. Exobiologie. Originea abiogenă a materiei organice primare. Originea moleculelor biologice complexe și a structurilor supra-moleculare. Originea organismelor primare (protobionți)
- .6 Biologie aplicată în general
- .7 Proprietăți și caracteristici generale ale sistemelor de viață

574 ECOLOGIE. BIOCENOLOGIE. HIDROBIOLOGIE. BIOGEOGRAFIE (Numai studii generale și comparative despre populații, biocenoze și ecosisteme)

- .2 Organismele și mediul înconjurător
Condiții optime ale locului de viață (habitat). Condiții extreme. Limite de toleranță. Fiziologia ecologică a organismelor. Răspunsul organismelor la alterarea factorilor înconjurători
- .3 Populațiile și mediul înconjurător
Moduri de formare a populațiilor. Dinamica populației. Biomasa și energetică populației
- .4 Biocenoza și ecosisteme terestre. Biogeocenoza. Cicliuri biogeochemice
- .5 Hidrobiologie. Biocenoze și ecosisteme acvatice
- .6 Hidrobiologie aplicată.
Hidrobiologia peștilor. Hidrobiologie sanitară: efectele poluării cu hidrobionți, analiza biologică a apelor reziduale, mijloace de control ale hidrobionților nocivi. Toxicologie acvatică. Hidrobiologie tehnică și navigațională. Hidrobiologie spațială
→ 573.6
- .9 Biogeografie în general. Distribuția geografică a organismelor
- .91 Migrațiune. Schimbarea mediului de viață (habitat)

575 GENETICĂ. EREDITATE

- Citogenetică. Imunogenetică. Evoluție. Filogenie
- 575-181/-184 (anulat)→57.018...
- 575.061/061.634 (anulat)→57.018...
- 575.1 Ereditate. Moștenire. Succesiune
- .11 Moștenire nucleară
.111/.112 (anulat)→575.041/048
- .113 Gene. Aparat genetic. Genom.
Natura genelor. Cod genetic. Cistron. Muton. Recon. Alele. Alelism. Homozigot. Heterozigot
- .115 (anulat)→575.118
- .116 Combinarea genelor
- .117 Expresivitatea și penetrația genelor
- .118 Tipuri de moștenire nucleară
.12/.13 (anulat)→575.222
- .13 Moștenire (succesiune) extranucleară (citoplasmatică). Plasmagenă. Plasmon. Plaston
.14 (anulat)→575.222
- .15 (anulat)→575.1.02
- .16 (anulat)→577.1
- .16 Genetica dezvoltării mentale. Bazele genetice ale ontogenezei. Relația gene-trăsături de caracter. Genotip. Interrelații înconjurătoare
- .17 (anulat)→576.3; 581.4; 591.4
- .17 Genetica populațiilor. Procese genetice în populații. Dinamica geneticii populațiilor. Polimorfism genetic. Homeostază genetică

- .18 Genetica sexelor. Determinarea genetică de către sex

.19 (anulat)→612.6.05; 613.94

575.2 Variații

- .21 Variații fenotipice. Fenotip
- .22 Variații genotipice. Genotip
- .222 Variații combinate. Împerechere. Linie pură. Hibridare. Hibridi
- .224 Mutații. Mutagenază. Mutagene
- .23 Alte tipuri de variații
- .24 anulat→575.224
- .25 (anulat)→575.222
- .26 Principii ale seriilor omologe
- 575.3/.32 (anulat)→575.82
- .4 (anulat)→575.82
- .5 (anulat)→575.82
- .6 (anulat)→575.82
- .7/.79 anulat→575.83, 57.017.3
- 575.8 Evoluție. Originea speciilor. Filogenie
- .82 Factori ai evoluției
Ereditate și variații. Lupta pentru existență. Adaptare. Selecție. Selecție naturală și artificială
- .83 Direcții și principii ale evoluției. Divergență. Paralelism. Convergență
- .85 Mecanica evoluției. Evoluția în conformitate cu nivelele sistemelor biologice. Biomacromoleculare. Evoluție moleculară. Structură celulară și subcelulară. Țesuturi, organe, funcții. Organisme, populații, specii
- .86 Originea grupurilor de organisme. Filogenie
- .87 Originea organelor și funcțiilor
- .89 Alte subiecte în legătură cu evoluția

576 CITOLOGIE. BIOLOGIE CELULARĂ ȘI SUB-CELULARĂ

- 576.1/.16 anulat→573.5; 575.8
- .2 anulat→581.1; 581.4; 591.1; 591.4
- 576.3 Citologie generală. Celula ca sistem biologic: plan general, compoziție chimică, proprietăți fizioco-chimice și moleculare (numai studii generale și comparative)
581.17, 591.81, 612.014
- .34 Morfologia celulei
- .341 Citoplasmă
Structura citoplasmei. Constituenți citoplasmatici: reticul endoplasmatic, flageli, cili, ribozomi, mitocondrii, dictiozomi, vacuole, sistem vacuolar, granule etc.
- .312/.312.25 (anulat)→576.315/316
- .313 (anulat)→576.311
- .314 Membrană
- .315 Nucleu
Membrană nucleară. Nucleoplasmă. Suc nuclear (cariolimfă). Cromatină. Nucleoli
- .316 Cromozomi
- .32/.36 Fiziologia, biochimia, biofizica și biologia moleculară a celulei (numai studii generale și complexe. Pentru aspecte particulare 577.1/.3)
- .32 Activitatea mecanică a celulei
Motilitate intracelulară și celulară. Circulație protoplasmatică. Contractie. Vacuole contractile. Deformarea corpului celulei determinată de mișcările pasive
- .33 Iritabilitatea și sensibilitatea celulei. Răspunsul celulei la influențe externe
.331/.332 (anulat)→576.33
- .34 Nutriția celulei. Metabolism celular
- .35 Reproducerea, multiplicarea celulei. Diviziunea celulei. Diviziunea amitotică sau amitoza (diviziunea directă). Diviziunea cariokinetică (indirectă)

- 36 Ciclu vieții celulei
Stadii în viața celulei: creștere și multiplicare, diferențiere, activitate normală, îmbătrânire, moarte
- 37 Bazele citologice ale reproducției sexuale a organismelor multicelulare. Morfologia, fiziologia și biochimia fertilității. Celule germinale
- 38 Alte tipuri de funcții sau activități celulare. Funcția secretorie
- 385 Patologie celulară. Schimburi patologice în celule. Edem. Depozitare și infiltrare de substanțe (glicogen, grăsimi, colesterol, substanțe minerale)
- 4 Patologia creșterii celulare
Hipertrofie și atrofie
- 5 Patologia diferențierii celulare
Carcinogeneză. Particularități ale creșterii tumorilor
- 576.4 (anulat) → 576.32
- 5 Interacțiuni celulare și funcțiuni intercelulare. Populații de celule. Fenomene la suprafața celulei. Culturi de celule „in vitro” ca model de populații de celule
- 6 Citoecologie. Simbioze ale celulelor și organelor
- 7 Tesuturi și organe luate ca set celular
- 72 (anulat) → 576.7, 581.8, 591.8, 611-018
- 74 (anulat) → 575.85/87, 576.7
- 75 (anulat) → 573.8
- 576.8 Parazitologie
- 576.8.01/576.856 (Microbiologie. Bacteriologie — anulat) → 579
- 576.858/858.9 (Virusologie — anulat) → 578/578.88
- 576.859 (Bacterii — anulat) 579.85/86, 582.231
- 88 Parazitologia plantelor. Plante parazite
- 89 Parazitologia animalelor. Animale parazite Animale purtătoare de microbi
- 577 **BIOCHIMIE. BIOFIZICĂ**
Bazele materiale ale vieții. Biologie moleculară (Studii generale despre fundamentele chimice și fizico-chimice ale fenomenelor biologice)
- 577.0 Teorii, proprietăți, factori
- 577.1 Bazele chimice ale vieții. Biochimie și chimie biorganică (generalități). Studii generale relative la biopolimeri și alte substanțe de interes biologic, enzime, vitamine, hormoni
- 41 Biochimie statică. Biopolimeri și alte substanțe de interes biologic
- 112 Proteine: izolare, proprietăți, structură, clasificare. Reacțiile și modificările chimice ale aminoacizilor. Clasificarea aminoacizilor de interes biologic. Reacțiile și modificările chimice ale proteinelor. Peptide și polipeptide sintetice. Proteine complexe
- 113 Acizi nucleici: izolare, caracterizare, structură, clasificare
- 114 Carbohidrați. Monozaharide. Polizaharide: izolare, caracterizare, structură, clasificare
- 115 Lipide (grăsimi): izolare, caracterizare, structură, clasificare. Acizi grași
- 117 Metabolismul altor substanțe organice. Steroizi, acizi biliari, pigmenți pirolici
- 118 Substanțe anorganice și minerale
Macroelemente. Microelemente
- 577.12 Biochimie dinamică. Metabolismul biopolimerilor și al altor substanțe active de interes biologic
- 121 Aspectele generale ale metabolismului. Căi metabolice. Metaboliți. Asimilație. Anabolism. Dezasimilație. Catabolism
- 122 Metabolismul proteinelor: organizare funcțională
- 123 Metabolismul acizilor nucleici: organizare funcțională
- 124 Metabolismul carbohidraților: organizare funcțională
- 125 Metabolismul lipidelor
- 126 Corelațiile dintre metabolismul proteinelor, acizilor nucleici, carbohidraților și lipidelor
- 127 Metabolismul altor substanțe organice active de interes biologic: steroizi, acizi biliari, porfirină, izoprenoizi, flavonoizi
- 128 Metabolism anorganic și mineral
- 577.13 Rezerve și substanțe secundare
- 15 Enzime. Cataliza reacțiilor biologice. Enzimologie
- 577.15.01/07 (anulat) → 577.151...
- 15.08 Tehnică enzimologică, experiențe, metode și echipament. Izolarea și purificarea enzimelor. Experiențe cu enzime, în organe și țesuturi. Microscopie, microscopie electronică. Măsurări, determinări, estimări
- 151 Probleme și studii generale despre enzime: structură, specificitate, origine, proprietăți. Enzimologie comparativă. Enzime sintetice și parțial sintetice
- 152 Clasificarea și natura enzimelor, coenzimelor, izoenzimelor și a parametrilor reacțiilor enzimatiche. Oxidoreductaze. Transferaze. Hidrolaze. Liaze. Izomeraze. Ligaze
- 153/158 (anulat) → 577.152
- 577.16 Vitamine. Vitaminologie
- 161 Vitamine liposolubile (Vitamine din grupele A, D, E, F, K, Q)
- 164 Vitamine hidrosolubile (vitamine din grupele B, B complex, P și vitaminele C, H)
- 169 Vitamine parțiale și substanțe asemănătoare vitaminelor
- 17 Hormoni și substanțe asemănătoare hormonilor. Studii și probleme generale despre hormoni: structură, formare, funcții, combinații
- 175 Clasificarea hormonilor
Hormonii plantelor (Fitohormoni). Hormonii nevertebratelor. Hormonii animalelor (vertebrate): hipofizei, tiroidei și paratiroidei, adrenici, sexuali, pancreatici, gastrointestinali etc.
- 577.18 Antibiotice
- 184 Probleme și studii generale despre antibiotice
- 182 Clasificarea antibioticelor
Penicilină, cloramfenicol, griscofulvin, tetraciclină, eritromicină, streptomycină, canamicină etc.
- 19 Fitocinde
- 2 Bazele moleculare ale vieții. Biologie moleculară
- 577.21 Genetică moleculară. Cod genetic. Transmiterea ereditară. Embriologie moleculară
- 22 Organizarea structurală a vieții
- 23 Bazele energetice ale vieții. Bioenergetică moleculară
- 24 Bazele moleculare ale îmbătrânirii și morții
Gerontologie moleculară
- 25 Mecanismele moleculare ale sensibilității, receptivității și răspunsului la stimuli. Neurobiologie moleculară
- 577.3 Bazele fizice și fizicochimice ale vieții.
Biofizică și chimie biofizică
- 31 Termodinamica și cinetica proceselor biologice. Fenomene oscilatoare în sistemele biologice
- 32 Biofizică moleculară
Fizica și chimia fizică a proteinelor, acizilor nucleici, enzimelor
- 33 Biochimie cuantică. Fenomene cuantice în sistemele biologice
- 34 Fotochimia sistemelor biologice. Biofizica radiațiilor
- 35 Biofizica sistemelor vieții
Biofizica membranei, a structurii contractibile

și a motilității, a receptorilor senzoriali, a fotosintezei. Structura și starea apei în sistemele biologice

- 38 Biofizică teoretică. Biofizica proceselor de control și biocomunicații
- 577.4/486 (anulat) → 574
- .49. (anulat) → 573.03
- .5 (anulat) → 573.4
- .6 (anulat) → 573.01; 573.55
- .7/76 (anulat) → 573.7.017.6
- .8/88 (anulat) → 573.7.017.5/6
- .9/95 (anulat) → 573.7.017.5/6
- 578.08/089 (anulat) → 57.08/089
- 578.6/69 (anulat) → 57.086
- 578 **VIRUSOLOGIE**
- 578.1 Biochimie virală
- .2 Virusologie moleculară
Sinteze „in vitro”. Raportul virus-celulă gazdă. Reacțiile celulei la infecția virală. Reacții de protecție
- .3 Morfologia virusurilor. Clasificarea structurală a virusurilor
- .4 Ecologie virală. Transmiterea virusurilor
- .5 Genetică virală
→ 575
- .7 Virusologie medicală
Virulență virală. Antigeni virali. Patogeneza bolilor virale
- .8 Clasificarea și sistematizarea virusurilor vertebratelor, virusuri bacterieni. Virusuri ai nevertebratelor gazdă, ai plantelor gazdă. Virusuri și particule asemănătoare virusurilor neclasificabile (Virusul hepatitei etc.)
- 579/579.84 (anulat) → 069.09:57/59; 57.081

579 **MICROBIOLOGIE**

→ 663

- .2 Microbiologie generală
- .22 Biochimia și fiziologia microorganismelor
Biochimie microbiană
→ 577.1, 576.321.36
- .23 Morfologia și citologia microorganismelor
- .24 Creșterea și dezvoltarea celulelor microbiene.
Forme vegetative. Ciclul creșterii. Forme neevolute. Diferențierea celulelor microbiene. Sporogeneză și germinație
- .25 Genetică microbiană
Organizarea aparatului genetic al celulei microbiene. Variații bacteriene. Schimb genetic. Transmitere genetică
→ 575
- .26 Ecologie microbiană
Simbioză. Colonii. Antagonism
→ 574
- .6 Microbiologie aplicată
Microbiologie medicală, veterinară, sanitară (microbiologia sănătății publice), agricolă, cosmică, industrială, chimică, alimentară. Microbiologia apei etc.
- .8 Clasificarea și sistematizarea microorganismelor

Notă: În strinsă legătură cu grupa 57 Biologie, în numărul următor vom prezenta structura grupei 61 Medicină.

ERATĂ

La „Consultațiile” din nr. 2/1980, la p. 28, coloana a II-a, rîndul 50 și următoarele se vor citi astfel:

338.439 Problemele alimentației în general

Pentru aspectele tehnico-organizatorice:

631.4 Organizare și exploatarea agricolă

631.11 Ferme, proprietăți agricole, sisteme agricole

.115 Ferme (după proprietate, conducere și sisteme de exploatare)

115.6 Ferme colective. Gospodării colective

115.7 Întreprinderi agricole publice

.71 Ferme de stat

.75 Întreprinderi agricole mixte

.8 Cooperative agricole → 631.173

LUCRĂRILE DE REFERINȚĂ

Prelucrare, reflectare în cataloage, organizare în rafturile cu acces liber (III)

Organizarea cataloagelor speciale pentru materialele de referință

După cum am mai precizat, în funcție de tipul bibliotecii, de beneficiarii pe care aceasta îi servește, de volumul colecțiilor generale și de acela al fondului de referință, de dimensiunile spațiului disponibil și de posibilitatea (sau imposibilitatea) specializării sălilor de lectură, se poate decide constituirea și organizarea unei săli de referință.

Se subînțelege faptul că numai o bibliotecă (fie enciclopedică, fie de specialitate) care s-a preocupat de achiziționarea pe variate căi a lucrărilor de referință într-o cantitate considerabilă, care posedă în același timp și colecții de documente primare, care să răspundă măcar la cele mai urgente necesități de informare ale beneficiarilor după ce aceștia au consultat materialele de referință, care a dus o activitate susținută de propagandă a colecțiilor sale, astfel încât să realizeze și o educație a cititorilor în utilizarea documentelor secundare, poate fi în situația de a considera eficientă și binevenită o sală de referințelor. În același timp, este nevoie ca biblioteca să dispună și de un spațiu corespunzător.

În cazul în care aceste categorii de documente nu sînt în cantitate satisfăcătoare pentru organizarea unei săli speciale, ele pot fi distribuite la sălile de lectură specializate, pentru a putea sta cit mai la îndemina beneficiarilor.

Dacă nu există condiții pentru etalarea lor cit mai vizibilă, o reflectare cit mai pertinentă în cataloagele bibliotecii și o propagandă cit mai susținută prin toate mijloacele de care dispunem sînt cu atît mai necesare.

Odată constituită sala de referință ca secție distinctă, este foarte util ca în sistemul de cataloage al bibliotecii să-și găsească locul convenit și cataloagele speciale pentru lucrările de referință: catalogul alfabetic și un catalog pe materii (sistematic sau de descriptori). Trebuie precizat faptul că existența cataloagelor speciale nu exclude necesitatea reflectării lucrărilor de referință și în cataloagele generale ale bibliotecii, la un loc cu celelalte documente.

Cataloagele speciale sînt utile într-o secție a materialelor de referință atît pentru înlesnirea consultării acestora de către Beneficiari, cit și pentru a le avea concentrate într-un instrument special alcătuit, care să înlăture dezavantajele reflectării la un loc cu toate celelalte colecții, în cataloagele generale alfabetic și sistematic.

Este util ca în momentul stabilirii numărului necesar de fișe pentru o lucrare (monografie, serial sau material de grup) aflată în componența fondului de referință, să se aibă în vedere reflectarea în cataloagele generale și în cele speciale, astfel încât fișele să poată fi multiplicare, dactilografiate sau copiate în mod uniform și într-o cantitate suficientă încă de la început. Subliniem necesitatea ca descrierea oricărei lucrări de referință să fie realizată o singură dată de către bibliotecarul specializat în catalogare și multiplicată apoi după necesități.

Sala de referințe își innoiește din timp în timp fondul, eliminând unele materiale cu conținut depășit, înlocuindu-le cu altele de același tip, dar cu o informație adusă la zi și menținând lucrări de valoare constantă (de pildă, cele referitoare la cartea veche străină și românească, unele enciclopedii prețioase prin vechimea și valoarea lor documentară etc.). Corespunzător acestor modificări de conținut ale fondului de referință în cataloagele speciale ale sălii de referință vor fi operate scoaterile de fișe pentru materialele ieșite din uzul sălii, urmînd ca acestea să fie reflectate doar în cataloagele generale.

1. Organizarea catalogului alfabetic special al lucrărilor de referință

Fișele cu descrierile lucrărilor de referință sînt alcătuite după aceleași principii generale de descriere care au stat la baza redactării fișelor din catalogul general alfabetic.

Avînd în vedere faptul că în sala de referință, alături de lucrările ce fac parte din categoria cărților sau monografiilor, se află și publicații seriale (așa cum a reieșit din prima parte a articolului publicat în nr. 1/1980 al Buletinului), reflectarea celor două categorii de publicații va putea fi realizată într-un același catalog alfabetic al referințelor, spre deosebire de reflectarea în catalogul general alfabetic al cărților și în catalogul alfabetic al seriilor din bibliotecă. Tot în catalogul alfabetic special vor putea fi cumulate și descrierile unor materiale catalogate în mod obișnuit în grup (Mersul trenurilor, Lista abonajilor la telefoane, Lista codurilor poștale, standarde etc.*).

Structura catalogului alfabetic va fi dată de reprezentarea fiecărei lucrări de referință prin una sau mai multe fișe (o descriere principală — obligatorie — și fișe complementare și de trimitere — după caz).

Ne exprimăm părerea personală că în catalogul alfabetic special al lucrărilor de referință nu este foarte necesară reflectarea documentelor prin întregul arsenal de descrieri complementare.

În catalogul alfabetic general al bibliotecii este mai utilă reflectarea sporită și amănunțită, în condițiile în care lucrarea de referință este descrisă printr-o parte din celelalte documente ale bibliotecii, se află în aglomerația informațională inevitabilă în care trebuie să se facă cunoscută din toate unghiurile posibile și urmează aceleași reguli unitare de descriere de la care este bine să nu se abată.

Catalogul alfabetic special este selectiv prin însuși conținutul său și de aceea credem că nu mai este util și eficient un consum excesiv de forță de muncă și timp pentru descrieri complementare multiple.

Descrierea principală la autori sau la titlu și descrierile complementare la titlu (foarte utile în catalogul special, deoarece lucrările de referință sînt mai bine cunoscute prin titlurile decît prin autorii lor), la coautori

*Ridicînd probleme aparte de catalogare, prelucrarea de grup a unor anumite tipuri de materiale va face obiectul unei tratări ulterioare.

și coordonatori, precum și la locuri geografice și evenimente despre care se relatează în materialul de referință, conform regulilor obișnuite sînt suficiente pentru acest gen de catalog alfabetic special și credem că se poate renunța la descrierile complementare pentru prefațatori, postfațatori, redactori, traducători, editori etc.

Fișele divizionare pentru silabe și grupuri de litere sînt mai puțin utile decît în catalogul alfabetic general; cele pentru litere, pentru cuvinte întregi și nume de autori ghidează mai bine pe beneficiari în catalogul alfabetic special al referințelor. Ordinea în orînduire a fișelor este cea recomandată de standardul în vigoare — Stas U 03 nr. 8636 — 70. Problemele care se pun în intercalare sînt însă mai simple, nemaivînd cazuri ca: fișe de opere ale autorilor prolifici, combinații foarte apropiate de litere etc.

2. Organizarea catalogului pe materii pentru lucrările de referință

Scopul unui catalog pe materii pentru lucrările de referință este de a dezvălui conținutul acestora, atît sub aspectul domeniului de specialitate tratat, cît și sub aspectul formei de organizare a materialului sau sub alte aspecte care pot interesa pe beneficiar sau pe bibliotecar (cum ar fi acela al limbii, al formei de editare etc.).

Spre deosebire de situația în care aceste lucrări sînt reflectate în catalogul sistematic general de cărți al bibliotecii sau în catalogul sistematic al seriilor, la un loc cu celelalte documente, catalogul pe materii al lucrărilor de referință concentrează într-un singur punct informația asupra lor, indiferent de tipurile de documente (cărți, seriale, materiale prelucrate în grup etc.) pe care le reprezintă.

Dacă în cataloagele sistematice de cărți sau de seriale documentele sînt supuse unor reguli generale de orînduire, într-un catalog special pot fi organizate grupaje de materiale care răspund și mai amănunțit la problemele de informare puse în mod curent.

În funcție de experiența acumulată de bibliotecari și de necesitățile exprimate de beneficiarii bibliotecii, ca și de volumul și structura fondului de referință, se poate opta între un catalog sistematic bazat pe CZU sau un catalog pe descriptori.

a. Organizarea catalogului sistematic special al lucrărilor de referință

Ca și catalogul alfabetic special, catalogul sistematic va cuprinde fișele publicațiilor cărți și seriale, precum și ale altor tipuri de materiale ce fac parte din componența fondului de referință.

Orînduirea claselor va respecta ordinea recomandată de CZU, de la 0 la 9, cu excepția situațiilor în care la unele lucrări se atribuie indici auxiliari plasați în fața indicelui principal, în scopul de a grupa materialele după semnificația acestora. René Dubuc* recomandă ca posibilă o asemenea indexare, atunci cînd necesitățile specifice ale bibliotecii și beneficiarilor săi o reclamă, iar indicii principali nu pot exprima optim anumite noțiuni. Ca atare, dacă din operația de indexare rezultă unii indici complecși la care s-a acordat prioritate indicilor auxiliari, orînduirea fișelor în catalogul sistematic trebuie astfel efectuată încît combinațiile de acest fel, să fie plasate fie în fața clasei 0, fie după clasa 9, în ordinea pe care CZU o acordă indicilor auxiliari: limbă, formă, loc, popoare, rase și naționalități, timp, punct de vedere, materiale și persoane.

În cadrul claselor, principalele grupaje mari de fișe se vor găsi mai ales la clasa 0 și la 80, dar și la domeniile

*Dubuc, René, *La Classification Décimale Universelle* (C.D.U.). Manuel pratique d'utilisation. 3-e ed. refondue. Paris, 1973.

tratate în lucrările de referință. Prin urmare, catalogul sistematic va răspunde atât la întrebările referitoare la forma de organizare a lucrărilor de referință precizată detaliat prin diviziunile clasei 0, cât și la cele privind diferitele materii, specialități, subiecte și detalii, precizate cu ajutorul diviziunilor de la clasele 1/9. Orînduirea principalelor diviziuni din clasa 0 va fi următoarea:

006	Standarde
006:0/9	Standarde din diferite domenii
006(1/9)	Standarde valabile în diferite țări sau spații geografice
01	Bibliografii. Cataloge
011	Bibliografii universale. Bibliografii generale
012	Bibliografii individuale
012A/Z	Bibliografii individuale pe autori
013	Bibliografii colective. Bibliografii ale unor anumite categorii de autori
013=2/=9	Bibliografii colective ale autorilor pe limbi
013(1/9)	Bibliografii colective ale autorilor pe țări
013	Bibliografii colective ale autorilor pe diferite perioade
014	Bibliografii ale lucrărilor anonime, pseudonime, ale rezumatelor și indexurilor
015	Bibliografii naționale
015(1/9)	Bibliografii naționale pe țări
016	Bibliografii de specialitate
016:0/9	Bibliografii speciale ale diferitelor domenii
017	Cataloge
017.1	Cataloge de biblioteci publice
017.2	Cataloge de biblioteci particulare
017.3	Cataloge de edituri. Cataloge ale cărților aflate în comerț
018	Cataloge pe nume de autori
019	Cataloge dicționare
03	Enciclopedii
030.1	Enciclopedii voluminoase
030.2	Enciclopedii medii
030.3	Enciclopedii într-un volum
030.8	Dicționare, glosare, vocabulare generale
05	Seriale
058	Anuare. Liste
058.2	Anuare
058.7	Ghiduri locale. Ghiduri comerciale
058.7(1/9)	Ghiduri ale diferitelor țări și locuri geografice
058.8	Liste de abonați
058.8:0/9	Liste de abonați pe domenii
059	Almanahuri. Calendare
06	Organizații. Asociații. Congrese. Expoziții. Muze.
061.1	Organizații guvernamentale
061.1(1/9):0/9	Organizații guvernamentale din diferite țări pe profile
061.2	Organizații neguvernamentale de cooperare și de alte tipuri
061.2(1/9):0/9	Organizații neguvernamentale din diferite țări, pe profile
061.6	Institute, centre științifice
061.61	Institute științifice și de cercetare cu caracter general
061.62	Institute, centre de cercetare specializate
061.63	Observatoare
061.63:0/9	Observatoare pe diferite domenii
061.7	Festivități. Aniversări
061.75	Comemorări. Aniversări. Jubilee. Omagieri
061.75 A/Z	Aniversări de persoane
069	Muzee. Expoziții permanente
069:0/9	Muzee pe domenii
069(1/9)	Muzee din diferite țări
069.02	Muzee specializate
069.02:0/9	Muzee specializate pe domenii

În cadrul domeniilor de specialitate, în funcție de modul de alcătuire a indicilor, fișele lucrărilor de referință vor fi orînduite în conformitate cu regulile generale, de așezare a fișelor în catalogul sistematic, recomandate în prefața tabelii de clasificare *Classification decimale universelle*. Ed. moyenne internationale. Vol. 1—2. Bruxelles, Mundaneum, 1967. (FID 413) și în seria de articole *Consultații în CZU* publicate în numerele anterioare.

b. Organizarea catalogului pe subiecte pentru lucrările de referință

Fixarea unui vocabular de termeni specifici, care să reflecte cu relevanță conținutul și forma de organizare și de prezentare a lucrărilor de referință, ca și alte detalii utile în informare, precede momentul organizării catalogului pe subiecte.

Concomitent cu operația de indexare CZU la care lucrările de referință sînt supuse pentru a fi reprezentate în catalogul sistematic general al bibliotecii, pot fi fixați și termenii corespunzători conținutului, formei și altor particularități ale acestor documente, respectînd regulile uzuale recomandate de literatura de specialitate*.

Descriptorii utilizați consecvent trebuie să reflecte atât forma, cit și conținutul lucrărilor de referință, fie prin termeni utilizați separat pentru fiecare aspect, fie prin fixarea de vedete cu subvedete de subiecte, fie prin combinarea acestor două procedee.

Dacă avem de stabilit descriptorii pentru o bibliografie de specialitate, de exemplu o bibliografie de carte veche românească, va trebui să scoatem în evidență cele 2 aspecte: forma — bibliografie — și conținutul — cartea veche românească — astfel:

Bibliografie specială. Carte veche. România.

Carte veche. România. Bibliografie.

Regulile de orînduire a descriptorilor urmează pe acelea recomandate în standardul STAS U 03 nr. 8636—70

Orînduirea fișelor în cataloage alfabetice și în indexuri, la fel ca și fișele cuprinzînd descrierile lucrărilor de referință.

Nu recomandăm în mod special unul dintre cele două tipuri de cataloage pe materii; oricare din ele poate fi practicat, dacă va fi corect organizat, dacă lucrările de referință vor fi clasificate conform sistemului CZU sau pe subiecte, consecvent, uniform, în concordanță cu sistemul conceput și cu gradul de adîncime adecvat mărimei fondului și cerințelor beneficiarilor.

În numărul următor vom încheia articolul cu capitolul „Organizarea catalogului topografic și a sălii referințelor cu acces liber la raft“.

FLORICA CÂMPEANU

ERATĂ

La materialul apărut în nr. 2/1980, la p. 34, prima coloană, rîndul 11 de jos în sus, în loc de 030. 85(38)(03) = 590 se va citi 930.85 (38)(03) = 590

Coloana a II-a, rîndurile 34—35 de sus în jos, în loc de poliglote se va citi poliglote

la pag. 35., coloana a II-a, rîndul 33 de jos în sus, în loc de 859.0.09 „1948/1960“. (01) se va citi 859.0.09 „1948/1960“ (01)

* Reboul, Jacqueline. *Du bon usage des bibliographies*. Paris, Gauthier-Villais, 1973.

Nistor, Simona și Tudoran, Tralan. *Catalogul pe subiecte*. București, Institutul central de documentare tehnică, 1961. 51 p. (Caiet metodologic nr. 4)

Dumitrescu, Florica. *Catalogul pe subiecte*. În: *Consultații de biblioteconomie*. [Vol.] 1. Completarea și organizarea colecțiilor de publicații. București, IȘIAP, 1969, p. 201—222.

Norme privind catalogarea cărții vechi (II)

În numărul trecut am prezentat termenii de bază cu care vom opera în expunerea ISBD (A). Pentru a putea urmări cu ușurință expunerea, sugerăm alcătuirea unui fișier alfabetic al termenilor definiți. Dacă pe parcurs vor interveni noțiuni noi, vom da explicațiile necesare, acestea putând fi introduse în fișierul întocmit, care va deveni instrument de lucru permanent în activitatea de catalogare a fondurilor de carte veche și rară.

0.5 Surse de informare

Informațiile furnizate de fiecare zonă a descrierii publicației sînt obținute din anumite surse într-o ordine preferențială indicată. Dacă informația respectivă nu se poate obține din prima sursă, se folosește a doua, a treia, a patra sursă. Adesea va fi necesar să se folosească toate sursele pentru a consemna informațiile cerute pentru o publicație.

0.5.1. Ordinea preferențială de alegere a surselor de informare:

1. Pagina de titlu sau substitutul paginii de titlu. Dacă o publicație are mai multe pagini de titlu, pagina din care se preia titlul propriu-zis este considerată ca primă sursă.
2. Datele preliminare (de ex.: alte pagini de titlu, verso fiecărei pagini de titlu, jumătatea paginii de titlu, datele de imprimare și privilegiul) și căsuța tipografică.
3. Restul publicației: prefețele, cuvîntul înainte, textul, apendicele; de asemenea coperta, cotorul cărții sau etichetele, dar numai dacă acestea au fost tipărite integral odată cu publicația.
4. Surse din afara publicației.

0.5.2. Principalele surse de informare

Pentru fiecare zonă, anumite surse sînt desemnate ca „principale surse de informare”. Orice alte informații luate din alte surse decît cele principale indicate pentru zona respectivă se pun între paranteze drepte [ ].

Zona	Surse prime de informare
1. Titlul și menționarea responsabilității	— Pagina de titlu sau substitutul ei
2. Ediție	— Pagina de titlu sau substitutul ei
3. Material specific și	— Pagina de titlu sau substitutul ei; căsuța tipografică și alte date preliminare în această ordine
4. Publicare, difuzare	
5. Descriere fizică	— Publicația însăși
6. Seria	— Oriunde în interiorul publicației
7. Note	— Oriunde în interiorul publicației și în materiale de referință
8. Caracterul literei	— Publicația însăși

Elementele succesive din cadrul aceleiași zone, care nu au fost obținute din surse principale, pot fi încadrate toate într-o singură pereche de paranteze drepte sau fiecare în câte o pereche de paranteze drepte.

În zonele 1, 2 și 4, sursa de informare, consemnată ca sursă diferită de pagina de titlu sau substitutul ei, este indicată printr-o notă. În zonele 1 și 2, numai un singur substitut al paginii de titlu (vezi 0.2) poate fi considerat

ca sursă principală de informare pentru orice publicație dată.

0.6. Limba și scrierea folosite în cadrul descrierii

Elementele din zonele 1, 2, 4 și 6 sînt preluate de obicei din publicație și sînt prin urmare în limba și scrierea în care apar în publicație. Desemnarea generală a materialului (element pe care-l vom regăsi la descrierea zonei 1) se face în limba sau scrierea agenției bibliografice naționale. Alte interpolări în zonele 1, 2, 4, și 6 sînt date în limbile și scrierea contextului. Informațiile din zonele 5 și 7 se dau în limba și scrierea agenției bibliografice naționale în afara titlului original și a citatelor din note.

Textul în scrierea neuzitate de către agenția bibliografică națională poate fi transliterat sau transcris în limba agenției.

0.7. Abrevieri

Se recomandă a fi folosite unele abrevieri în cadrul ISBD(A) în înregistrările care folosesc alfabetul latin. Acestea sînt:

Zonele 1, 2 și 6 — et. al. = et alii (și alții, altele)
Zona 4

— s.l. = sine loco (locul de publicare sau tipărire necunoscut)

— s.n. = sine nomine (editura sau tipografia necunoscute)

— cm = centimetri.

Zona 5

Cînd se găsesc contrageri și abrevieri, după modelul prescurtărilor din manuscris, ale cuvintelor lungi sau frecvent întîlnite, acestea pot fi păstrate așa cum sînt sau pot fi extinse oriunde este posibil, însă cu caractere cursive sau subliniate.

0.8. Tipărire cu majuscule, accentuare etc.

În general, prima literă a primului cuvînt ce se află la începutul fiecărei zone din ISBD(A) trebuie transcrisă cu majusculă (vom reveni cu exemple în cadrul descrierii fiecărei zone). La desemnarea generală a materialului (elementul 1.2 din cadrul zonei 1), prima literă trebuie să fie majusculă. Alte majuscule se vor folosi conform regulilor limbii în care este furnizată informația în descriere. Pentru textele unde i și j, u, v și w nu se disting, se recomandă următorul procedeu:

a. Transcrierea literelor cu caractere mici:

I sau J ca i (cu excepția finalelor IJ cînd se transcriu ij)

U sau V ca u (cu excepția inițialelor, cînd U sau V se transcriu v)

W ca uu (sau w la început)

b. Transcrierea cu majuscule:

I ca I

J ca J

U sau V ca V

VV ca W

Nu se ține seama de formele diferite ale lui d, r sau s. Majusculele gotice în forma J sau U sînt considerate ca I sau V.

Cînd majusculele sînt transcrise cu caractere mici, accentele și alte semne diacritice trebuie să fie adăugate conform procedurii din textul lucrării. Ligatura și alte forme contemporane ale literelor sau accentelor pot fi transcrise în formele lor uzitate. În caz de îndoială, soluția este de a urma procedura textului lucrării.

0.9. Exemple

Exemplele oferite pe întreg parcursul normativului ISBD(A) sînt explicative, nu impuse (excepțînd cazurile în care regula cere folosirea formei găsite în exemplu).

0.10. Greșeli de tipar

Greșelile de tipar se reproduc ca atare, fiind urmate de [sic] sau [!]. Ele pot fi corectate între paranteze drepte, corectura fiind precedată de i.e. (id este =aceasta este) sau echivalentul ei în altă limbă sau scriere (după uzanța din fiecare țară care va aplica această normă internațională). Literele care lipsesc se pot completa între paranteze drepte.

0.11. Imperfecțiuni

În cazul fișării exemplarelor ideale și perfecte pentru întocmirea materialelor bibliografice, redactorii și catalogatorii vor trebui să țină seamă de faptul că aceste descrieri nu pot fi aplicate la toate exemplarele aceleiași ediții din cauza: modificărilor survenite în timpul tipăririi, exemplarelor cu dedicație specială, prezenței foilor retipărite etc.

În situația în care catalogatorul nu deține exemplarul ideal (complet), trebuie căutate întâi fișele unui exemplar complet, iar imperfecțiunile și alte caracteristici specifice trebuie să fie descrise într-o notă. Dacă nici un detaliu al unui exemplar complet nu poate fi găsit, informațiile furnizate de catalogator, prin deduceri din zona titlului și a menționării responsabilității, din zona ediției, din zona publicării și a difuzării, trebuie să fie puse în paranteze rotunde, cu o notă explicativă, posibilitățile de alternare fiind legate prin „sau“.

Dacă nici aceste informații nu pot fi furnizate, lacunele trebuie indicate prin semne de omitere între paranteze drepte [...], cu o notă explicativă.

Imperfecțiunile referitoare la numerotarea exemplarelor și a paginajului vor fi descrise în cadrul zonei 5. (Descrierea fizică).

Conform ISDB(A) prima zonă a descrierii unei lucrări este: 1. Zona titlului și a menționării responsabilității, care cuprinde:

- 1.1. Titlul propriu-zis
- 1.2. Desemnarea generală a materialului
- 1.3. Titlurile paralele
- 1.4. Alte informații despre titlu
- 1.5. Menționări de responsabilitate.

Din analiza cuprinsului acestei zone, primul lucru care frapază este renunțarea la un element esențial din descrierea clasică: vedeta. Numele autorului este inclus în descriere (așa cum vom vedea la prezentarea amănunțită a diviziunii 1.5.) alături de numele tuturor persoanelor responsabile de ediția respectivă: editor, comentator, corector, ilustrator etc.

Din experiența de până acum, cât și din obligația de a stabili concordanțele necesare cu marile cataloage și repertorii deja apărute, oplăm pentru includerea elementului vedetă*, cu atât mai mult cu cât menținerea lui nu

* Pentru stabilirea vedetei uniforme am utilizat următoarele materiale:

1. STAS 8255-68. Index de autori al unei publicații, din care ne referim în special la Anexă: Modul de notare a numelor autorilor din antichitate, medievali, din epoca Renașterii, precum și a numelor autorilor din Orientul apropiat, mijlociu și îndepărtat“.

2. STAS 6458-70. Referințe bibliografice. Elemente esențiale și complementare.

3. Bianu, I., Hodos, N. și Simonescu, Dan. Bibliografia românească veche 1505—1830. Vol. I—IV. București, I.V. Soceca, 1903—1944. 4 vol.

4. Gesamtkatalog der Wiegendrucke. Leipzig, Verlag von Karl W. Hiersemann—Anton Hiersemann/H.P. Kraus /inceput în: 1925.

5. Anglo-American Cataloguing Rules. Chicago, American Library Association, 1967. XII + 400 p.

6. Anglo-American Cataloguing Rules. Second Edition. Edited by Michael Gorman et Paul W. Winkler. London, The Library Association, 1978. 2. vol.

7. Brunet, Ch. Manuel du libraire et de l'amateur de livres... Tome I—V. Paris, Chez Silvestre, 1842—1844. 5 vol.

8. Graesse, Theodor. Trésor de livres rares et précieux. Tome I—VII. Dresde, Rudolf Kuntze libraire-éditeur, 1859—1869.

9. Ministère de l'éducation nationale. Direction des bibliothèques et de la lecture publique. Institut Pédagogique National. Bibliothèques. Traitement, catalogage et conservation des livres et des documents. 2-c éd. res. /Paris/, 1965. p. 71—105 (Collection de guides pratiques).

10. Catalogus Incunabulorum quae in bibliothecis publicis Hungariae asservantur. Ediderunt Géza Sajó et Erzsébet Soltész. Vol. I—II. Budapestae, In aedibus Academiae Scientiarum Hungaricae Budapestini, 1970. 2 vol.

11. Régi Magyarországi nyomtatványok 1473—1600. Az Akadémia könyvtörténeli munkabizottságának irányítása alatt

afectează cu nimic respectarea elementelor prevăzute de standardul internațional. Dealtfel, prin intermediul revistelor, supunem punctul nostru de vedere discuției colegilor din țară.

În ordonarea principiilor de stabilire a vedetei uniforme am ținut seama — în primul rînd — de compoziția fondurilor de patrimoniu existente în țara noastră:

carte românească pînă la 1830, pentru care propunem menținerea vedetei stabilite în B.R.V. și în completările ei ulterioare.

carte românească după 1830 pînă la zi, aleasă după criteriul de bibliofilie, în descrierea căreia vedeta uniformă se stabilește conform regulilor moderne de catalogare;

carte străină:

a) secolul XV — incunabile — pentru care propunem adoptarea vedetei stabilite de Gesamtkatalog der Wiegendrucke (G.W.), publicat în prezent pînă la litera F și de Catalogus Incunabulorum Hungariae (C.I.H.) pentru literele G-Z (ale cărei vedete au fost confruntate cu fișierul complet al G.W. de la Berlin).

b) sec. XVI—XVIII — pentru care există o serie de lucrări de informare ce cuprind parțial producția de carte a acestor secole (vezi: Charles Brunet; Th. Graesse; Régi Magyarországi nyomtatványok 1473—1600 etc.) cit și numeroase cataloage ale unor colecții din țară și străinătate.

Însă, datorită faptului că ele prezintă uneori diferențe notabile în stabilirea vedetelor, pînă de acord materialele de informare, anterior menționate cu experiența acumulată în B.C.S., vom încerca să enunțăm cîteva principii generale de stabilire a elementului vedetă (și în special de realizare a vedetei uniforme).

c) Cartea străină tipărită după 1800 pînă la zi — aleasă pe criterii de bibliofilie — în descrierea căreia vedeta uniformă se stabilește conform regulilor moderne de catalogare.

Din prezentarea succintă a compoziției fondurilor de patrimoniu existente în România și a modalităților de stabilire a vedetei, reiese clar faptul că va trebui să acordăm prioritate studierii situațiilor oferite de numele autorilor străini, ale căror lucrări au fost editate în secolele XV—XVIII.

Conform normelor de catalogare a cărții curente, care se aplică în parte și cărților vechi, se scoate în vedetă numele autorului cînd lucrarea are un singur autor; doi autori (numele lor legîndu-se prin corispondentul conjuncției „și“ în limba lucrării respective); trei autori (în acest caz se folosește virgula între primele două nume și corispondentul conjuncției „și“ în limba lucrării respective între al doilea și al treilea nume).

Lucrările care au mai mult de trei autori se descriu la titlu.

În procesul catalogării cărților vechi, am constatat însă că sînt foarte rare situațiile în care o singură lucrare a fost elaborată de mai mult de unul sau doi autori. În schimb, apar frecvent culegeri și antologii care cuprind numeroase lucrări avînd fiecare alt autor. Acestea se descriu la titlu (ținînd seama de toate elementele indicate de zona 1. a titlului și a menționării responsabilității din ISBD (A)).

Precizăm totuși că în situația în care o lucrare dă nota dominantă a culegerii, prin valoarea sau întinderea textului în economia generală a materialului, se recomandă

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc... Budapest, Akadémiai Kiadó, 1971. 928 p.

Pentru identificarea lucrărilor anonime și a autorilor care au semnat cu pseudonim, Sidonia Fărcăș a recomandat o amplă bibliografie în vol. Lucrările sesunții științifice din 20—21 dec. 1972. Cluj, 1973 p. 47—50 (Academia R.S. România — Filiala Cluj—Biblioteca)

scoaterea în vedetă a numelui autorului respectiv. De asemenea, dacă editorul culegerii sau antologiei este investit în text cu titlul de „auctor“ sau se precizează contribuția lui esențială la alcătuirea lucrării prin formula „opera et studio“.

Vedeta de autor personal conține forma cea mai cunoscută a numelui, stabilită de autoritățile recunoscute (cataloagele menționate) sau așa cum apare cel mai frecvent în edițiile de autor. Elementul de intrare al vedetei de autor personal este în majoritatea cazurilor **numele** (care poate fi simplu sau compus din două sau mai multe părți separate sau legate între ele prin linioară sau particulă gramaticală), urmat de: a. **prenume** (unul sau mai multe cuvinte separate sau legate printr-o linioară); b. alte elemente de individualizare: **localitate de origine sau reședință, profesie, ocupație, titlu științific etc.**, care se menționează în cazul autorilor omonimi sau în cazul autorilor medievali a căror singură identitate este prenumele.

La stabilirea vedetei uniforme se va ține seama deci de forma numelui care figurează cel mai frecvent în edițiile autorului sau în lucrările de referință.

În cataloagele de bibliotecă sau în indicii lucrărilor bibliografice se vor face atâtea trimiteri câte sînt necesare de la variantele de nume la forma indicată în vedetă.

În stabilirea și ordonarea elementelor care compun vedeta uniformă se va ține seama de următoarele situații:

I. **Autor menționat prin nume** — căruia îi urmează după virgulă prenumele și uneori alte elemente auxiliare.

Vedeta se notează la cazul Nominativ în forma limbii de origine a autorului.

La autorii latini al căror nume era compus din **prenomen, nomen, cognomen** (poreclă), vedeta se stabilește în următoarea ordine:

Nomen	Cognomen,	Prenomen
Ovidius	Naso,	Publius
Lucretius	Carus,	Titus
Suetonius	Tranquillus,	Caius
Terentius	Afer,	Publius

Excepție de la această regulă generală face:

a) autorii antici greci care sînt cunoscuți cu un singur nume (urmat uneori de localitatea de origine). Datorită circulației mai frecvente a operelor lor în cultura europeană prin intermediul limbii latine, vedeta se va stabili în forma latinizată a numelui (formula adoptată de G.W. și ulterior de Conferința internațională de la Paris):

Appianus
Apollonius Rhodius
Apuleius Madaurensis
Aristophanes
Aristoteles
Herodotus
Hesiodus
Philostratus
Tucydides

b) Scriitorii antici latini care sînt cunoscuți mai mult prin cognomen și circulă ca atare:

Columella, Lucius Iunius Moderatus
Caesar, Caius Iulius
Cicero, Marcus Tullius
Cato, Marcus Porcius
Sulla, Lucius Cornelius
Tacitus, Publius Cornelius

c) Pentru autorii din Evul Mediu și Renaștere — în afară de cei care au scris cu precădere în limba țării de origine și a căror formă în vedetă se păstrează

Boccaccio, Giovanni
Borghì, Pietro

se constituie ca vedetă uniformă numele latinizat (pentru că cea mai mare parte a operei lor a fost scrisă în limba

latină sau pentru faptul că ei și-au latinizat sau și-au tradus numele în limba latină):

Acciaiolus, Donatus
Achillinus, Alexander
Beroaldus, Philippus
Boethius, Anicius Manlius Severinus
Agricola Rodolphus (din: Huisman, Roelof)

d) Numele autorilor orientali clasici care se scot în vedetă cu forma latinizată a numelui, în care au fost consacrați de cultura europeană:

Confucius	{ Kong-Fu-tze
	{ Kong Kew
Avicenna	Ibn Sina, al — Husayn Ibn Abt Allah

e) Numele cu prefixe care comportă diferențieri de notare în următoarele situații:

— dacă prefixele (prepoziții și articole) fac parte din nume, ele vor constitui elementul introductiv al vedetei (potrivit uzanței naționale a țării al cărei cetățean a fost autorul):

de, de la, des, du, d', del, di, dos, aux, am, aus, im, le, la, l', les, las, ver, von, von der, van den, vom, zum etc.

De exemplu:

De Graaf, Reinerus
Del Sarto, Andrea
Dell'Abate, Nicolaus
Des Antels Gullelmus
Van Dyck, Antonius
Van Helmont, Jean Baptist
Van den Vondel, Joost

De asemenea, prefixele stabilite sau atributive ale numelui:

Mac Laurin, Daniel
Mac Orlan, Pierre
Macpherson, James
Saint-Simon, Henri-Claude
Saint-Pol Roux

— prepozițiile care nu fac parte din nume, ci reprezintă o particulă nobiliară sau indică originea sau locul de naștere al autorului se notează în vedetă după prenume: da, dos, de, d', de las, de los, degli, op, op de, ten, ter, uit, van de, van den, van der, von, von den, von der, voor etc.

De exemplu:

Alberti, Antonio degli
Fonseca, Martinho Augusto da Cosa, Juan de la Santos, João Adolpho dos Mansfeld, Ernst von

f. În cazul autorilor omonimi se adaugă la vedetă — pentru evitarea confuziei — un element auxiliar de individualizare: localitate de origine, reședință, profesie, ocupație, titlu etc.

II. — **Autori menționați prin prenume** (nume personal). Vedeta se formează din numele personal sau cel asumat, însoțit de un element de individualizare: o indicație a locului de origine, un numeral cardinal și un titlu, un epitet (în limba agenției bibliografice).

Intră în această categorie:

a) numele autorilor sanctificați:

Ambrosius, S.
Augustinus, S.
Bonaventura, S.
Francisco D'Assisi, S.
Thomas Morus, S.
Bandan, Sf.

Referitor la inițialele folosite pentru acest epitet facem următoarea precizare: prenumele este însoțit de S (sanctus) numai la autorii ale căror opere sînt scrise în limba latină.

Pentru ceilalți vedeta se va compune din prenume însoțit de Sf. (sfinț) — epitetul fiind tradus în limba agenției bibliografice (respectiv limba română).

b) numele papilor, împăraților, regilor

Alexander VI, papă
Bonifacius VIII, papă
Gregorius IX, papă
Pius II, papă
Carolus V, împărat
Napoleon I, împărat

c) autori din Evul Mediu care sînt cunoscuți numai cu numele personal. Vedeta se stabilește în acest caz din prenume și locul de origine (uneori însoțit de prepoziție, alteleori în forma adjectivală latinizată) nedespărțite prin virgulă.

Alanus de Insulis
Alphonsus de Corduba
Ambrosius de Senis
Andrea de Barberino
Arnoldus de Villa Nova
Abraham Ben-Ezra
Ackermann von Böhmen

sau:

Adrianus Cartusiensis
Adelardus Bathoniensis
Aegidius Delphus

În cazul neidentificării localității de origine, prenumele este însoțit de profesia sau calitatea autorului:

Adam magister
Albertus Magnus
Aelianus Tacticus

III — Autori menționați prin poreclă

Dacă autorul este identificat prin poreclă, elementul de intrare al vedetei va fi poreclă.

În cataloage și indici se va face trimitere de la numele real la cel adoptat ca vedetă uniformă:

El Greco — vedetă

Fișă de trimitere: Theotocopuli, Domenico El Greco
vezi: El Greco

Pentru autorii antici latini vezi regula descrisă la punctul I, b.

IV — Autori menționați prin pseudonim

Ca și în cazul poreclei, cînd autorul a semnat lucrarea cu pseudonim, sau cînd este identificat astfel din alte surse, vedeta va avea ca element de intrare pseudonimul, urmat uneori de prenume.

În cataloage și indici se va face trimitere de la numele real (în cazul în care este cunoscut) la pseudonim:

Poquelin, Jean Baptiste vezi: Molière
Arouet, Francois Marie vezi: Voltaire
Mareton, Andrew vezi: Defoe, Daniel

Mirabeau, Sybille de (contesse de Martel de Janville) vezi: Gyp

Excepție de la această regulă fac autorii care au folosit mai multe pseudonime. În acest caz vedeta se stabilește la numele real, făcîndu-se trimiteri de la pseudonime.

Elena-Maria SCHATZ
Mariana IOVA

Erată:

(NR. 2 AL BULETINULUI BIBLIOTECA)

la p. 36, col. II, rîndul 30 se va citi

	Internațional	nu Internațional
a p. 37, col. I, rîndul 23	variante	nu variate
rîndul 37	lucrării, uneori	nu lucrării uneori
rîndul 39	typis	nu tipis
rîndul 41	fișărele	nu fișărele
rîndul 46	publicație	nu publicația
rîndul 52	publicația	nu publicația
rîndul 66	bibliografice	nu bi-

col. II, rîndul 27 entitate; părțile nu entitate, părțile
rîndul 47 un cuvînt nu un conținut

CZU 002(498 Brașov):323.232:323.17

Cartea românească din Șcheii Brașovului factor de

unitate națională

Brașovul și în special Scheii Brașovului s-au dovedit totdeauna o scenă deschisă în care, ca într-un spectacol sacru, Moldova și Muntenia și-au dat mina cu Transilvania. În acest context, atestînd o realitate istorică, tezaurul celor aproape 2000 de cărți vechi provenite din toate ținuturile românești și păstrate în arhiva istorică a muzeului nostru reprezintă un argument palpabil al trecutelor vremi de luptă pentru unitate națională.

Iată, numai pentru anii 1520—1540, documentele germane oficiale ale Brașovului — ca să dăm un exemplu dintr-o epocă mai puțin cunoscută — consemnează 55 de delegații din Scheii Brașovului care au făcut 160 de drumuri în Muntenia și Moldova sau la autoritățile din Transilvania. Remarcabilă apare contribuția unui dascăl din Scheii Brașovului, aproape necunoscut biografic, Stoica Dobromir care — așa cum dovedesc documentele germane brașovene — străbate de 77 de ori munții pentru a poposi ca sol al Brașovului în Moldova și Muntenia în perioada 1530—1540, premergătoare tiparului coresian. Evidentă este și personalitatea dascălului Dobre „scolasticus” — cum figurează în documentele germane, recunoscîndu-i-se deci atribuția de director de școală — care „ca om învățat” este trimis în 1554 la curtea lui Pătrașcu cel Bun, în 1555 și 1558 la cea din Moldova a lui Alexandru Lăpușneanu.

Existența acestor dovezi, precum și a manuscriselor precoces, ne convinge de popasul scheian al lui Coresi (nu în cetatea Brașovului, cum se afirmă în literatura de specialitate) și ne obligă să nu atribuim opera de traducere coresiană influenței reformei, ci necesităților autohtone de unitate a culturii.

Dealtfel, documente premergătoare epocii coresiene oferă statornic concluzia că și în a doua jumătate a secolului al XVI-lea (a cărei documentație a dispărut în mare parte, nu fără intenții la adresa culturii românești!) legăturile cu Moldova și Muntenia aveau cel puțin aceeași frecvență. Expresie concludentă este și patronajul domnilor munteni, menționat în predosloviile coresiene: „Sbornicul slav“ (1568) poartă numele lui Mircea Voevod Ciobanul și a mitropolitului muntean Eftimie ș.a.m.d.

O epocă de aur a legăturilor cu frații de peste munți se înscrie în vremea lui Neagoe Basarab (1512—1521), de la care, în arhiva istorică a muzeului, se păstrează și azi un Minei slavon realizat în 1515 la Tirgoviște. Epoca lui Neagoe Basarab este reeditată prin Petru Cercel (1583—1585) și prin Aron Vodă, care prin hrisov domnesc acordă anual rominilor din Schei 12 000 de aspri și numeroase alte danii favorizând ridicarea școlii de piatră în 1597, acțiune stimulată de protopopul Mihai, cel care-l va întâmpina pe Mihai Viteazul la intrarea în Țara Birsei. De numele acestui mare domnitor — care a trăit prin idealul unității naționale — se leagă și realizarea unui steag cu chipul său, păstrat ca simbol peste veacuri de junii brașoveni. Din păcate, asemenea mărturii se pot verifica astăzi doar în parte prin valorosul tezaur de carte veche din arhiva istorică a muzeului (este cunoscută răpirea lăzii „cu cărți de mare necesitate pentru orașul Schei“ în anul 1693), dar documente rămase oglindesc concludent marea epopee a unității naționale.

Prof. VASILE OLTEAN
directorul Muzeului culturii
române din Schei Brașovului

275 de ani de tipar vilcean

În 1705, Antim Ivireanu așeza la Rm.-Vilcea prima tipografie ce avea să joace un rol de seamă în dezvoltarea culturii românești. După o statistică întocmită de noi, pe baza cărților menționate de Ioan Bianu și Nerva Hodoș în **Bibliografia românească veche**, în secolul al XVIII-lea, Rîmnicul ocupa locul al doilea, cu 90 de cărți tipărite, după București — 128, și înaintea Iașului — 82 sau a Sibiuului — 30. Studii ulterioare aveau să stabilească că, numai în primul secol de activitate, tipografia rîmniceană a tipărit aproximativ 130 de cărți.

Tot în această perioadă, pe teritoriul actualului județ Vilcea, la Cozia, Bistrița, Govora și Hurez, s-au scris și s-au tipărit cu slovă românească valoroase cărți. Antim Ivireanu, Damaschin, Chesarie, Grigore și Naum Rîmniceanu vor fi în trez „spiritul nemuritor al culturii. Tipografi vesțiți au durat aici o adevărată școală de meșteri iscusiți a căror muncă a fost încununată de succese remarcabile. Amintim pe Mihai Istvanovici și Ilie Cernavodcanul, pe Atanasevici care a înlemnit o adevărată familie de meșteri tipografi. Meșteri tipografi rîmniceani au încercat să înființeze și la Timișoara o tipografie. Nicolae Stoica din Hațeg menționează, în condica sa din 1767, că tipograful Popa Constantin „rîmnicean“ a cerut „slobozenie să facă aici tipografie“. Un document din 1777 amintește despre inițiativa lui Chesarie de a organiza la Roman, în Moldova, o legătorie, trimițând pentru a sprijini această activitate pe Ioan „legătorul de cărți“. Pentru activitatea deosebită desfășurată și calitatea grafică a cărților tipărite, Rîmnicul a fost considerat pe drept cuvînt de către Nicolae Iorga „capitală a tipografiilor“.

Multe dintre cărțile tipărite la Rîmnic sînt considerate drept premiere editoriale: **Tomul Bucureii** (1705), **Întîia învățătură pentru tineri** (1726), **Catavasier** (1747), **Bucoavna** (1749), **Gramatica slavonă** (1755), **Trîmbița românească** (1769), ciclul **Mineelor** (1776—1780), **Gramatica lui Ienăchiță**

Văcărescu (1787). Meșterii tipografi desfășoară o muncă de pionierat. În **Triodul** din 1731 se face următoarea mențiune „...iar această carte pînă acum mai nainte din tipografie nu s-a dat în lumina limbii noastre celei românești [cal să fie tipărit, precum nici într-alte părți unde se află patria românească nu s-au tipărit]“.

Tipografia rîmniceană, de la înființare și pînă în prezent, a funcționat aproape neîntrerupt. Începutul secolului al XIX-lea consemnează o nouă premieră editorială — tipărirea, în 1806, a Chiracodromionului lui Sofronie de la Vrața, „carte pe care istoricii bulgari o consideră un monument de primă importanță în Renașterea bulgară“*.

În deceniile următoare, la Rîmnic se vor tipări ziare și reviste care vor totaliza aproximativ 200 de titluri. Amintim cîteva: **Vilcea** (1875), **Gazeta Vilcei** (1882), **Cinema** (1916), **Cuvîntul adevărului** (1902), **Curierul muncii** (1929), **Facla muncii** (1935), **Muncitorul** (1924), **Drum nou** (1951, organ al Comitetului regional al P.C.R. și al Sfatului regional Vilcea), **Orizont** (1968, organ al Comitetului județean al P.C.R. Vilcea și al Consiliului popular județean).

Tradițiile culturale ale Rîmniceului au căpătat în anii socialismului multiple valențe. Activitatea editorială consemnează cîteva realizări notabile: monografia-album **Arta populară din Vilcea**, **Folelorul din Țara Loviștei**, **Oltean mîndru și voinic** și **Cîntece de pe Olt** de Marin Brînaru, **Plaiul dorului** de Vartolomei Todeci, volumul **Gheorghe Bobei-rapsod și poet**, culegerea de coruri **Cîntă Lotrul cîntă Oltul, 1907 în județul Vilcea** (studii și documente), plachetele literare **Cumpăna și Trepte**, culegerile de studii **Buridava**, **Studii vilcene**, **Studia et acta musei Nicolae Bălcescu**.

Costea MARINOIU

* Dușu, Al. Local cărții vilcene în cultura românească din sec. XVII-XVIII. În: **Orizont**, Rm.-Vilcea, 12 martie 1972.

Analiza însemnărilor de pe exemplarul din *Îndreptarea legii* (1652), aflat la Biblioteca județeană Bihor, exemplar ce a circulat în bazinul superior al Crișului Negru, aduce unele clarificări în ceea ce privește controversata problemă a duratei de aplicabilitate a acestei colecții fundamentale de canoane de drept laic, penal și clerical, totodată monument al culturii și limbii poporului nostru.

A.D. Xenopol, N. Iorga și I. Peretz au susținut că atât *Cartea românească de învățătură* (Iași, 1646), primul cod de drept laic tipărit la noi, cât mai ales *Îndreptarea legii*, care include și Pravila lui Vasile Lupu (mai -sus menționată) au avut o viață scurtă, căzînd repede în desuetudine. Colectivul care a elaborat ediția critică a celor două importante cărți vechi românești*, pe baza unor exemple concrete depistate în acte și documente vechi, propune contrariul și, totodată, invită la o cercetare și acumulare de probe din care să rezulte longevitatea primelor cărți juridice românești.

Exemplarul nostru prezintă citeva zeci de însemnări de cumpărare și de proprietate, de calificare a lecturii și de adorare a cărții, citeva privitoare la incendii, foamete sau îngheț (p. 636: „În anul 1836 au nins la Irimie și au înghețat tare cit toți pomii sau uscat“), altele cu sens confesional. Cea mai veche declarație pravila ca fiind „a diaconului Stoica ot [ot] ța“, fără timp și loc, dar posibil undeva în Țara Hașegului. Acest ținut a dat prestigioase familii Stoica și poate că posesorul exemplarului este tatăl preotului Athanasie Stoica de Hașeg, ce l-a dat pe Nicolae Stoica (1751—1833), exponent de nivel de mijloc al Școlii ardelen. Acest „diacon“ poate fi bunicul lui Nicolae, avînd-o „ot[ot] ța“, prin care ne apropiem de anul 1652.

Prima atestare în zona Vașcăului e de la 1773, cînd se afla la un diacon Iancu, de la care o împrumută și apoi o cumpără protopopul Vașcăului, cu 80 de florinți. De la acesta, cartea va fi mereu împrumutată și citită. Însemnările, începînd tipic prin „să se știe...“, o atestă la Vasile în Olcea, Petre Rauli, undeva pe Criș, Teodor Pop în Băița (1803), Ioan Coroi Pop în Bărâșli (p. 657: „Să se știe cînd au fost aceasta sfîntă Pravilă la mine în Bărâșli la Iioan Coroi Pop în luna lui aprilie în 26 de zile anu 824“), la Constandin Iancovici, învățător în Finațe (1825). Nu mai puțin de 10 însemnări scrie învățătorul Nicolae Haica la care păncenia se află repetat în anii 1836, 1840, 1844 (p. 636: „Tot la mine au fost pînă anu 1840“).

* Rădulescu, Andrei și colectiv. *Îndreptarea legii 1652*. (Ediție critică). Buc., Editura Academiei, 1962, p. 21—23.

Prima atestare la Vașcău, în 1773, de către diacon Iancu (p. 588).

CZU 097

ÎNSEMNĂRI PATRIMONIALE pe „Îndreptarea legii“

În acești ani, cartea era a lui Nicola Popovici-fiul, din Seghiște, tatăl lui Miron Pompiliu, bihoreanul fugit din imperiu la Iași și devenit prieten cu Eminescu. De la N. Popovici o cere Petru Sabău de două ori (p. 682: „Să se știe că intraceasta sfîntă carte adecă în dreptarea legii... am cetit și în anul 1847 luna aprilie și iară în anul 1854/5 fiind paroh în... Băița“). Așadar însemnări de utilizare a cărții între 1773 și 1855 într-o zonă cu diametrul de circa 30 de km, avînd în vedere și satul Olcea, care e mai la cîmpie. Firesc, se pune întrebarea la ce servea aducerea și citirea din lege, mai ales că în însemnări se fixează de regulă ziua precisă, deci se citea un pasaj anume căutat pentru îndreptare; și o citeau atât ortodocșii, cât și uniții, cum e acest Sabău, care sem-

nează „paroh unit în Băița“, deci nu în probleme confesionale o cercetau, ci mai degrabă în chestiuni juridice.

Două dintre însemnări sînt mai explicite și arată scopul lecturii. Învățătorul Constandin Iancovici din Finațe zice: „o am adus pentru îndreptarea cujetului“ (p. 424 v.), iar negustorul Teodor Pop din Băița scrie la 1803: „Această sfîntă Pravila au dat Alecsandru din Cănpănia de susi la mine pentru căutarea și în dreptarea minții pentru lucru de osebi...“ (p. 424 v.).

Ni se pare justificat să credem că legiuirea continua să-și joace rolul de normă a valorii sociale a faptelor, era adusă la fața locului și citită pentru încadrarea în lege, cum spun documentele că se proceda și în divanul domnesc, unde era adusă de vlădică și

Атама Сфинтъ правилъ Аеме анди Тола
 Милка Калмаи
 Милка Сфинтъ Правилъ аддгав илех
 андг динь Кедмариа че есми саммни
 пенсаръ Кедмаръ ил ирремаръ ма
 ир пенсаръ аддгъ че есми саммни
 чолъ икеламъ Кедмаръ Тола Нѳѳѳ
 Кедмаръ р Тола р андгъ 503

Insemnarea negustorului Teodor Pop din Băița la 1803 (p. 424 verso).

Insemnarea învățătorului Constandin Iancovici din Finațe, la 1825 (p. 424 verso).

Handwritten text in Cyrillic script, likely a school certificate or record. A circular stamp is visible in the center, containing the text "UNIVERSITATEA" and "TÂRGIU MURAVIUS".

„Enciclopedia științelor, artelor și meșteșugurilor“ editată pentru prima oară de Diderot și D’Alembert

Exemplarul care a fost achiziționat de către Biblioteca județeană „Gh. Asachi“ Iași este editat începând cu anul 1786. Față de titlul primei ediții — Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers, par une société de gens de lettres... —, titlul acesteia se modifică: Encyclopédie méthodique, ou par ordre de matière; par une société de gens de lettres, de savants et d’artistes. Precedée d’un vocabulaire universel, servant de table pour tout l’ouvrage, ornée des portraits de M.M.Diderot et D’Alembert, premiers editeurs de l’Encyclopédie.

Acest titlu apare pe pagina de gardă a fiecărui volum. Pe pagina de titlu a fiecărui volum apare următorul titlu: „Encyclopédie méthodique. Nouvelle édition enrichie de Remarques. Dédiée à la sérénissime République de Venise...“, după care urmează domeniul de care se ocupă volumul respectiv.

Așa cum am mai spus, exemplarul aflat în posesia Bibliotecii „Gh. Asachi“ își începe apariția în 1786. Al doilea volum are ca an de apariție 1787 și se pare a fi un volum suplimentar. Volumul al doilea (care are specificat pe pagina de titlu numărul volumului) are ca an de apariție 1793. Apoi volumul al treilea — 1792, volumul al cincilea — 1789, volumul al șaptelea — 1792.

Pe lângă aceste volume din „Enciclopedia“, Biblioteca „Gh. Asachi“ a mai achiziționat două volume dintr-un atlas geografic și un volum de ornitologie, care par a fi volume suplimentare ale „Enciclopediei“.

cită pentru a locmi pedeapsa aceluși vinovat. În același sens e grăitor că cei care au împrumutat-o sînt învățători sau preoți, deci implicit judecători în obștea sătească. Mărturia unui negustor, care o citește, cum am arătat, e și mai prețioasă prin extensiune în laic.

Durata prelungită a utilizării *Indreptării legii* în Bihor se explică prin mai multe premise, între care tradiția instituției voievozilor, cnejiilor și juzilor locali, pe care o confirmă, indirect, prețul moral și material de regulă ridicat al cărții românești aici, cît și prin prevederile ei suplă, ce consacrau valabilitatea circumstanțelor atenuante și a „obiceiului locu-

lui“ în diminuarea pedepsei. Nu întîmplător acest exemplar a circulat în jurul satului Seghiște, unde se afla un străvechi scaun de judecată care dă toponimul localității.

Semnăind cursul ridicat și prelungit peste două secole pe care *Indreptarea legii* l-a avut în Bihor, mărturie fiind și aceste însemnări, se confirmă faptul că prin pravele lui Vasile Lupu și Matei Basarab a fost realizată o legislație unitară pentru toți românii. O administrație străină nu poate crea de facto o ordine de drept, cită vreme nu este și nu poate deveni expresie organică a populației majoritare.

CONSTANTIN MĂLIŢĂ

CONSTANTIN GÎLEA

RECUEIL

QUATRE-VINGT-CINQ

ESTAMPES ORIGINALES.

TÊTES, PAYSAGES ET DIFFERENS SUJETS,

DESSINÉS ET GRAVÉS

PAR REMBRANDT.

Peintre Hollandais, né en 1606, et mort en 1668.

Et trente-cinq autres Estampes, la plupart gravées d'après différentes pièces de ce célèbre Artiste, dont les Originaux sont fort rares; tels que le Portrait du Bourguemestre Six; une Tête orientale, le Paysage au carosse, et divers Sujets et Paysages très-difficiles à trouver: in foto de cent vingt pièces.

A PARIS.

Chez H. L. BASAN, Marchand d'Estampes,
Rue et hôtel Serpente, n° 14.

*Donat de la Biblioteca
V.A. Urechia din Galați
de fondator
V. A. Urechia
in 1897*

CZU 096.1

O invitație spre studiu:

UN ALBUM DE STAMPE

Rembrandt

O însemnare manuscris de pe foaia de forțat a exemplarului aflat în fondurile Bibliotecii județene „V.A. Urechia” Galați (donat, în 1897, de către fondatorul Bibliotecii publice din Galați, academicianul Vasile Alexandrescu Urechia) ne introduce în istoria acestui exemplar¹. „Cet exemplaire de 120 planches de Rembrabdt formé au XVIII m. siècle provènet de la vente du Comte de Laborde. Plus tard il fut acheté pour la Comte Guy de Mercrny-Lentilly Baron de Chambaud de la Bruyère et revendu au price de 1 000 francs plus les efrais de vente. Le titre et la table ont été imprimés specialement pour ce recueil”. Pe foaia de titlu există ex libris-ul autograf al contelui Guy de Mercrny și un ex libris gravură, posibil, al aceluiași posesor.

Albumul propriu-zis este prefațat de un extras („table”) cu numerele și titlurile celor 85 de gravuri din „Catalogue de l'oeuvre de ce Maitre, fait par les sieurs Helle et Glomy”. Gravurile sînt lipite pe hîrtie cu filigran, de la una pînă la nouă pe o filă, în funcție de dimensiunile lor.

Plăcile negative de aramă, care au slujit la realizarea nemuritoarelor gravuri, au cunoscut o adevărată odisee².

După cum este știut, în anul 1656, artistul a fost declarat insolubil. La data inventarierii averii pentru a fi vindută la licitație, între anii 1656 și 1658, au fost găsite 75 din plăcile negative ale gravurilor sale, care, fiind considerate unelte pentru exercitarea profesiei, fără valoare, nu au fost trecute în liste.

După moartea lui Rembrandt, plăcile negative au trecut în proprietatea a doi graficieni din Amsterdam, pentru ca în 1786 să intre în proprietatea lui Pierre-François Basan din Paris.³

În anul 1797, P.F. Basan moare, fără a reuși să-și termine culegerea de stampe după negativele lui Rembrandt (în posesia lui se aflau 85 de plăci) pe care începuse, fără îndoială, să o pregătească încă din momentul preluării lor și care a fost finalizată de fiul său, H.L. Basan, prezent ca editor pe foaia de titlu a exemplarului existent la Galați: „Recueil de quatre-vingt-cinq estampes originales, têtes, paysages et différents sujets, dessinés et gravés par Rembrandt, peintre hollandais, né en 1606 et mort en 1668... A Paris, Ches H.L. Basan, marchand d'estampes, rue et hôtel Serpente, nr. 14”.

Pe aproape întreaga întindere a secolului trecut, a circulat ipoteza că negativele lui Rembradt au avut soarta multor obiecte de aramă din perioada lui Napoleon, servind drept materie primă pentru industria de război. La sfîrșitul secolului, o parte dintre ele au fost găsite la un descendent al familiei Basan, care nu moștenise însă și pasiunea înaintașilor săi.

Întimplarea face ca și de această dată comorile artistice inestimabile să fie salvate. Editorul și anticarul de gravuri Alvin Beaumont din Paris le vede și, dându-și seama de valoarea lor, le preia pentru a le reintroduce în patrimoniul artistic al secolului nostru. În anul 1930, plăcile negative Rembrandt au fost expuse de A. Beaumont la „Fearon Gallery” din New-York, pentru ca în anul 1940 să treacă în proprietatea lui Robert Lee Humber, care, odată cu începerea războiului, le transferă în S.U.A.

Cu prilejul „Anului Rembrandt — 1956”, publicul a avut prilejul de a admira valoroasa moștenire rembrandtiană în cadrul expoziției de la Raleigh, Carolina de Nord⁴.

Valorificarea plăcilor negative, cite s-au mai păstrat, s-a realizat prin albumul ce-l prezentăm, editat de Casa Basan, al cărui tiraj nu-l cunoaștem, și, în 1906, prin ediția realizată de A. Beaumont, „Les Cuivres Originiaux de Rembrandt” (cuprinzând numai 79 de stampe, după cite negative s-au mai găsit, plus o copie după Rembrandt „Portretul lui Jan Six”), probabil cea realizată de P.F. Basan⁵, însoțită de un extras din catalogul după Bartsch. Un exemplar din ediția Beaumont se păstrează la Muzeul Rembrandt din Amsterdam⁶.

Din tirajele Basan (sau o reeditare?) un exemplar a fost în posesia unui anticar din Berna⁷, vândut în 1969, evaluat la 10 000 franci elvețieni. Din descrierea din catalogul anticarului respectiv se deduc neconcordanțele între cele două exemplare, atât în ceea ce privește ordinea stampelor, cât și în așezarea lor în pagină. Numărul maxim de stampe pe o filă este de șase în exemplarul de la Berna, față de nouă în exemplarul de la Galați. De asemenea, anticarul mărturisește în prezentare că „în toate încercările de comparație posibile, doar 84 de exemplare originale sînt nou imprimate și nu 85, cum se arată în foaia de titlu”⁸.

Starea în care ni s-a transmis exemplarul de la biblioteca „V.A. Urechia” Galați, cu șase file și cel puțin cinci stampe lipsă, cu semne vizibile de înlocuire a unor stampe, precum și neconcordanța dintre ordinea din extrasul de catalog și cea a stampelor din interiorul culegerii, sînt dovezi că ori nu s-a păstrat în forma realizată de Basan, ori, poate, nu este un exemplar din tirajele originale Basan. Sînt

în acest exemplar 116 stampe, numerotate și semnate de V.A. Urechia, din care una, portretul nr. V de la fila 4, a fost introdusă ulterior și nu face parte din ediția respectivă.

Din confruntările ce s-au făcut cu citeva albume cu reproduceri și extrase din cataloage (Bartsch, L. Münz), fără a avea certitudinea, se pare că în exemplarul gălățean sînt 83 de originale Rembrandt, 33 de copii aparținînd altor gravuri, printre care: Mariette, cu două copii după autoportretele lui Rembrandt și una a lui Titus, fiul lui Rembrandt; Pieter de Frey, cu o copie liberă după „Portretul unui constructor de nave”; J.H. Lips, cu o copie liberă după „Faust” („Magicianul”), reproducă ca ilustrație la ediția din 1790 „Faust” de J.W. Goethe; J. Claussius, cu o copie — un autoportret Rembrandt.

Stampele originale, deși în majoritate dintre anii 1628 și 1640 (34 din 83) sînt din toate perioadele de creație. Aceasta permite studiul evoluției în gravură a marelui artist, de la începuturi pînă la trecerea sa în neființă. Cele mai vechi sînt din 1628, un autoportret și o bătrînă cerșetoare cu ploscă, iar ultima este datată 1659, un peisaj reprezentînd o casă între copaci, nesemnate și care nu a fost regăsit în cataloagele de care am dispus. Sînt prezente „Portretul primarului Six”, datat 1647, „Peisajul cu trăsura” (între 1648 și 1650) și o copie după aceasta și alte peisaje foarte rare și dificil de găsit, după cum se consemnează în pagina de titlu*.

Unele stampe sînt imprimate după negative în diferite stadii, calitatea fiind superioară față de cele în circulație. Ne reține atenția gravura „Samson amenințînd pe socrul său”, datată 1635, pictura cu aceeași temă fiind deteriorată, după cum „Portretul lui Jan Six” este dintr-un stadiu mai tîrziu față de cele prezente între reproducerea consultate (hașurile intense estompează conturul camerei, accentuînd efectul contra-luminii). Pe stampele din această culegere regăsim multe dintre speciile de semnătură, plasate în cele mai diverse locuri ale gravurii, unele ascunse în hățîșul hașurilor, altele deteriorate prin folosirea intensă a plăcii, din care repro-

* „Et trente-cinq autres estampes, la plupart gravées d'après différentes pièces de ce célèbre artiste, dont les originaux sont fort rares; tels que le portrait de Bourgeois Six; une Tête orientale, le paysage, au carrosse et divers sujets et paysages très-difficiles à trouver: in-folio de cent vingt pièces”.

ducem citeva: Rt, odată este inversată, Rt. van Ryn, Rembrandt, Rembrandt.

După opinia noastră, această imprimare post-rembrandtiană, datorită rarității (după cum am văzut, numai două ediții în peste 300 de ani), are astăzi o valoare pe care am îndrăzni să o echivalăm cu aceea a exemplarelor de artist.

Asupra locului gravurii în creația marelui maestru, critica de specialitate este categorică: „În ceea ce s-a distins într-adevăr artistul a fost maniera bizară pe care a inventat-o pentru a grava pe plăci de cupru. Această manieră a fost cu totul a sa, nemaifolosită de alții și nici văzută după el... Și ca să spunem adevărul, în această ramură specială de gravură Rembrandt a fost mult mai apreciat de profesorii de artă decît pentru pictura sa...”⁹

Lansăm prin aceste rînduri invitația către cei interesați de a studia acest foarte rar și prețios album de artă. După opinia noastră, este necesară, în primul rînd, confruntarea cu un exemplar original, pentru identificarea și stabilirea imprimatelor, așa cum au fost ele puse în circulație de către Basan.

NEDELUCU OPREA

1. Inregistrat în „Catalogul stampelor din Biblioteca publică „Urechia”, sub numerele 2486—26000 și în inventarul nou sub nr. 441, 306, cota V 2559.

2. Informațiile cu privire la istoria plăcilor negative și a edițiilor Basan și Beaumont ale albumului ne-au fost transmise cu bunăvoință de Th. Beerendonk, conservator, în 1969, la „Museum Het Rembrandt-Huis” din Amsterdam. B.V.A.U. Ds. Correspondent privind Albumul Rembrandt 1969, fila 25—26 și publicate de Oprea, N. „Stampe Rembrandt la Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați. In: Dunărea. Supliment al ziarului „Viața Nouă”, Galați, dec 1969, p. 16 și Expoziția de stampe Rembrandt, noiembrie—decembrie 1969. (Catalog). Galați, 1969, p. 8—14.

3. La Grande Encyclopédie. Vol. 5. Paris, H. Lamirault et Cie, p. 504. P.F. Basan realizează mai multe culegeri de stampe ale marilor artiști din Țările de Jos, Germania, Italia etc. Redactează și editează cataloage de gravuri, precum și „Dictionnaire de gravures anciens et modernes...” în trei volume, apărut în trei ediții: 1767, 1768 și 1809, ultima, îngrijită de fiul său, cuprinzînd portretul și date despre viața și activitatea lui P.F. Basan.

4. Poate fi pusă sub semnul întrebării afirmația lui L. Münz, conform căreia plăcile negative ale lui Rembrandt se aflau la Biblioteca Națională din Paris? Vezi: Münz, Ludwig. The etchings of Rembrandt. London, Phaedon, 1952. Citat după Th. Beerendonk.

5. La Grande Encyclopédie... loc. cit.

6. B.V.A.U. Galați. Ds. cit., fila 25.

7. Idem, fila 19.

8. Ibid., fila 9.

9. Baldinucci, Filippo. Citat după: Rosenberg, Jakob. Rembrandt. Viața și opera. Vol. 2. Buc., „Meridian”, 1976, p. 413.

GRAFICĂ MICĂ

EX LIBRIS CATALOG

KARANCSI ALEX. - Gheorgheni

C3

Vezi nota de la p. 19, col. II.

LUCRĂRI DE SPECIALITATE

BIBLIOTECILE ȘI CENTRELE DE DOCUMENTARE DIN ROMÂNIA ÎN „ENCYCLOPEDIA OF LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE“

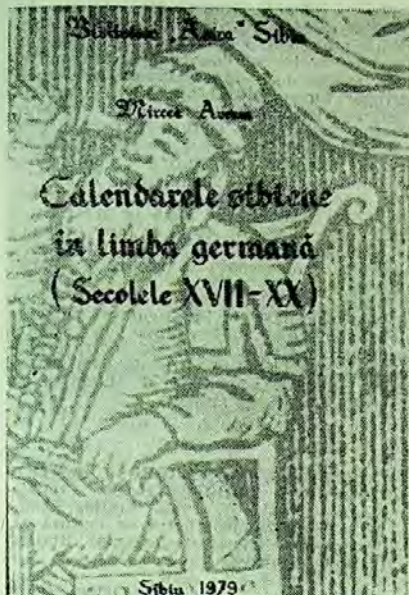
Sub semnătura dr. Valeriu MOLDOVEANU, cunoscut cercetător al biblioteconomiei și informaticii documentare din țara noastră, bibliotecilor și centrelor de documentare din România le este consacrat un capitol substanțial (110 p.) în renumita enciclopedie americană a biblioteconomiei și științei informării, care apare la New York sub redacția lui Allen Kent, Harold Lancour și Jay E. Daily. Capitolul, intitulat „România. Libraries and Documentation Centers in“ este cuprins în volumul 26, „Role Indicators to Scientific Literature“.

Prezentarea făcută instituțiilor de informare documentară — bibliotecii și centre de documentare — din țara noastră în cea mai mare lucrare de informare asupra acestui domeniu din lume se remarcă în primul rând prin amploarea, complexitatea și exactitatea informației, adusă până în anii noștri (1975). Cu o structurare a materialului adecvată trăsăturii enciclopedice, capitolul cuprinde: o introducere (Cadru istoric; Informații generale; Privire istorică asupra dezvoltării bibliotecilor românești; perioade istorice și categorii de bibliotecii); o parte consacrată bibliotecilor și colecțiilor aflate pe teritoriul României între secolele X și XVIII (Incepăturile; Bibliotecile vechilor mănăstiri și biserici; Bibliotecile de curte; Bibliotecii și colecții particulare; Bibliotecii de învățământ; Primele bibliotecii publice și științifice; Primele bibliotecii cu caracter tehnico-științific); o altă secțiune consacrată bibliotecilor românești din secolele XIX și XX, până la al doilea război mondial (Cadru istoric; Dezvoltarea bibliotecilor; Bibliotecii publice; Realizarea primei bibliotecii naționale românești; Biblioteca Academiei Române; Dezvoltarea rețelei de bibliotecii publice urbane și rurale; Creșterea rețelei bibliotecilor de învățământ; Bibliotecile sistemului de învățământ superior; Bibliotecile specializate tehnico-științifice; Bibliotecii ale uniunilor, societăților și altor asociații; Citeva concluzii); o secțiune anaparte tratând bibliotecile românești după al doilea război mondial (Sistemul bibliotecilor românești în perioada actuală; Bibliotecile naționale; Bibliotecile de învățământ superior; Bibliotecile școlare; Bibliotecile documentare; Bibliotecile publice; Bibliotecile sindicatelor; Bibliotecile cooperatției meșteșugărești; Bibliotecii speciale; Bibliotecii din armată; Bibliotecii teologice; Bibliotecii străine din România; Bibliotecii române în țări străine). În sfârșit, o secțiune, mult restrânsă în comparație cu spațiul afectat bibliotecilor (13 p. față de 93), tratează problemele documentării — „Information and Documentation Activity in Romania“ —, cuprinzând: Informații generale; Scurtă privire istorică asupra dezvoltării documentării în România; Centrul românesc de documentare; Documentarea în România postbelică; Organizarea documentării în România astăzi. După cum însăși structura lucrării o indică, cititorilor, bibliotecarilor și specialiștilor din întreaga lume le sînt prezentate, sistematic și riguros științific, principalele momente ale dezvoltării istorice a bibliotecilor, a lecturii și studiului în bibliotecii, a activității de informare și documentare din țara noastră din cele mai vechi timpuri și pînă în prezent, modalitate prin care, dincolo de informația în sine, este oferită imaginea unui popor în continuă aspirație spre valorile perene ale culturii, ale civilizației, ale vieții pașnice și creatoare.

Bazat pe o documentație primară de valoare, completă și variată, studiul dr. Valeriu Moldoveanu folosește expunerea clară, în stilul sobru, concis și exact al lucrărilor științifice de înaltă, însoțită de argumentări logice și documentate, de date statistice complete. În ansamblu, un capitol de enciclopedie de o valoare ce face cinste atât autorului, cit și marii lucrări ce îl găzduiește.

George Vlădescu

Avram, Mircea. CALENDARELE SIBIENE ÎN LIMBA GERMANĂ. (SEC. XVII-XX). SIBIU, 1979. 323 p. + 4 t.p. (Biblioteca „Astra” Sibiu).

Specie pe cît de pretențioasă în cercetare pe atît de interesantă prin varietatea informațiilor conținute, calendarele tipărite au reținut întotdeauna atenția istoricilor, a bibliografilor, a numeroși alți cercetători, iar lucrările — de sinteză, monografice ori bibliografice — asupra lor nu au întârziat să apară, ajungînd astăzi la rafturi întregi de bibliotecă. Deținătoare a unor colecții însemnate, aflată într-un centru cultural-tipografic de tradiție, Biblioteca „Astra” din Sibiu și-a adus de importanță contribuția la dezvăluirea și cunoașterea calendarelor, nu puține, apărute în această parte a țării, publicînd, grație efortului cercetătorilor din cadrul Serviciului de Informare bibliografică, o serie de lucrări de certă valoare. Ultima de acest fel — *Calendarul sibienilor în limba germană* (Sec. XVII-XX) —, datorată reputatului cercetător Mircea Avram, se adaugă acestei serii de lucrări complete și în chip fericit. Mai mult, lucrarea — amplă cercetare bibliografică, de înaltă tinută științifică — vine să umple un gol tematic resimțit acut, fiind prima lucrare ce abordează ansamblul activității de editare și tipărire a calendarelor germane sibiene (lista, din 1891, a lui Fr. Teutsch, se referea la un număr înfim — 35 de calendare — în majoritate exemplare singulare și nu tipărite).

Cercetarea bibliografică întreprinsă de Mircea Avram înregistrează, ori de cîte ori a fost posibil analitic, 39 de titluri de calendare în limba germană, în 517 exemplare, apărute la Sibiu între anii 1612 și 1930. Metoda organizării materialului aduce un spor de claritate în consultarea informațiilor cuprinse: mai întîi este dată lista completă a celor 39 de titluri (în ordinea alfabetică a acestora), ca apoi, în partea cea mai consistentă a volumului, să se înregistreze, în ordine cronologică (an cu an), descrierea fiecăruia din cele 517 exemplare cercetate (parte din ele aflate și în colecțiile Bibliotecii Muzeului Brukenthal). O notă aparte merită însăși redactarea notitelor bibliografice: în dublă versiune — germană și română — cuprînzînd pe lîngă descrierea propriu-zisă (de o corectitudine ireproșabilă), trimiteri la surse de referință, transcrierea cuprinsului și alte informații. Caracterul riguros științific al lucrării este susținut și de publi-

carea unei valoroase introduceri, bine documentată, ca și a unui indice de nume (cu trimiteri la poziția din lucrare) și a unei sumare bibliografii a temei.

Bucurîndu-se de aceeași splendide condiții grafice, în spiritul tradiției sibiene, cu care sîntem de-acum obișnuiți cînd e vorba de o lucrare a Bibliotecii „Astra”, lucrarea lui Mircea Avram, însumînd valoare, utilitate și prezentare aspectuoasă, își cucerește firesc un loc de cinste între lucrările de prestigiu, între reușitele activității de cercetare științifică din țara noastră.

George Vlădescu

Academia R.S. România — Filiala Cluj-Napoca, Biblioteca „STEUA”. 1949 — 1974. *Indice bibliografic adnotat*. Intocmit de: Emil Pîntea, Dolna Curțicean, Ioan Domsa, Mihai Triteanu. Coordonare, revizie științifică și tehnoredactare: Emil Pîntea, în colaborare cu Dolna Curțicean. Prefață de Aurel Rău. 3 vol. Cluj-Napoca, 1979. Vol. 1. Literatură română. XXXII + 779 p.; vol. 2. Literatură universală. p. 780—1150; vol. 3. Lingvistică. Estetică. Artă. Etnografie. Cultură. Științe sociale și politice. p. 1151—1796.

Aproape 2000 de pagini de format mare distribuite în 3 volume impunătoare, alcătulile contribuția științifică deosebit de valoroasă pe care o aduce Biblioteca Filialei Cluj-Napoca a Academiei la cunoașterea sferului de veac de apariție a importanței reviste clujene „Steaua”. Lucrare-monument, înglobînd între paginile ei munca de înaltă competență profesională a unui harnic colectiv de cercetători-bibliografi, condus de Emil Pîntea, *Indicele bibliografic adnotat al revistei „Steaua”* depășește prin complexitatea și amplitudinea informației limitate propriu-zise ale genului. Dacă într-o redactare foarte corectă și într-o structurare deosebită claritate (pe volume, pe părți, pe genuri și specii literare etc.) cele 1652 de referințe bibliografice înregistrate oferă o cantitate de informație care vorbește de la sine, o seamă de alte secțiuni ale volumelor vin să înlesnească cunoașterea exactă și exhaustivă a revistei clujene, cu toate amănuntele vieții ei în cei 25 de ani de apariție. Aurel Rău, redactor-șef al revistei în perioada 1958—1974, evocă cu căldură în prefața intitulată „Un loc de înălțime în viața publicității”, punctînd rolul și locul ocupat de aceasta în peisajul cultural-științific al țării noastre în anul în care a apărut „Cronologia și redacția revistei” (p. XIX—XXX) urmărind să stabilească cu exactitate datele de identitate ale revistei an cu an, număr cu număr, înregistrînd absolut toate modificările survenite pe parcursul anilor. Pe alte două pagini se află apoi o listă a pseudonimelor și inițialelor folosite de unii colaboratori ai revistei „Steaua”. În sfîrșit, un indice general de nume, aflat la sfîrșitul volumului al III-lea (p. 1689—1796), înlesnește consultarea bibliografică, trimițînd, prin notarea pozițiilor din lucrare, la trei categorii de referințe: autorii din revistă, traducătorii materialelor din revistă și referințele „despre”.

Cu astfel de calități, fără a mai aminti condițiile grafice foarte bune și aspectul impunător al volumelor, bibliografia consacrată revistei „Steaua” se înscrie printre cele mai reușite lucrări de acest fel elaborate de bibliotecile noastre în ultimii ani. Spre laudă colectivului editor și spre satisfacția beneficiarilor.

L. Mitran

BIBLIOGRAFIA GHEORGHE LAZĂR. Elaborată în cadrul Serviciului bibliografic al B.C.U. București. Redactori responsabili: Dolna Elena Făgot și Rodica Calcan. Buc., 1979. XLVII + 335 p. cu ilustr. (Biblioteca centrală universitară București).

Cu prilejul împlinirii a 200 de ani de la nașterea lui Gh. Lazăr, Biblioteca centrală universitară din București a închinat o amplă bibliografie internecitorului învățămîntului superior românesc. „Bibliografia Gheorghe Lazăr” se înscrie în seria biobiblio-

grafurilor elaborate în cadrul bibliotecii bucureștene și dedicate unor personalități proeminente ale culturii și științei românești (Tudor Vianu, Traian Săvulescu, Virgil Ianoșiu, Dan Simonescu, Dosoftei și Ov. Denusianu, aceasta din urmă în curs de apariție).

Prof. univ. dr. Emilia St. Milicescu, conducătorul științific al lucrării, semnează studiul introductiv, după care „Cronologia” prezintă viața și opera lui Lazăr în contextul evenimentelor politice și culturale ale vremii.

Lucrarea înregistrează opera lui Gh. Lazăr și ceea ce s-a scris despre el de-a lungul a 150 de ani, mîrturie care construiește o imagine de ansamblu asupra vieții simbolice a cititorului școlii românești. Cele 1648 de semnalări sînt însoțite de scurte adnotări, menite să precizeze conținutul materialului prezentat.

Primul capitol cuprinde seriile originale și traduceriile lui Gh. Lazăr, precum și publicațiile în care acestea au fost reproduse. Capitolul următor, „Gh. Lazăr în viaținea urmașilor”, consemnează lucrările cu caracter general (bibliografii, enciclopedii, dicționare) și monografice, studii și articole privind viața și activitatea, contribuția sa la începutul și dezvoltarea învățămîntului superior românesc. Tablouri, sculpturi, fotografii, locuri în care se află și publicațiile care le-au consacrat de-a lungul vremii constituie conținutul capitolului „Iconografie”. La acestea se adaugă capitolul „Manuscrise. Corespondență. Documente” în care apar, alături de alte materiale, semnalările a circa 200 de documente inedite privitoare la Gh. Lazăr, descoperite în arhivele din Sibiu, Carlowitz, Budapesta și Viena, și puse la dispoziția redactorilor de conducătorul științific al lucrării.

Catalogul bibliotecii lui Gh. Lazăr, întocmit de I. Băcilă, este completat cu o listă înedită a cărților identificate de Onisifor Ghiu ca aparținînd aceleiași bibliotecii. Un indice de nume, absolut necesar unei asemenea lucrări, încheie volumul.

Instrument pretios de lucru pentru istoriografia noastră, bibliografia prezentată este totodată un meritoriu act de cultură prin care Biblioteca centrală universitară din București a omagiat personalitatea primului mare „dascăl de ideal românesc”.

Floarea Măcriș

Biblioteca centrală universitară Cluj-Napoca. INDRUMĂTOR PRACTIC PENTRU FOLOSIREA REVISTELOR DE REFERINȚE. BIOLOGIE. (Cuvînt înainte: Conf. dr. Kiss Stefan). Cluj-Napoca, 1979. III + 83 p. multipl.

Biblioteca universității clujene continuă prin noul „In drumător practic” elaborat seria de ghiduri metodologice pentru domeniul științelor fundamentale începută prin ghidul pentru chimie și avînd acum în curs de elaborare cele pentru matematică și fizică. Așa cum aminteam în prezentarea primului ghid, apărut cu un an în urmă (vezi: *Buletinul Bibliotecii*, nr. 2/1979, p. 42), principala rațiune a editării acestei serii de îndrumătoare practice o constituie necesitatea realizării unei educații a beneficiarilor bibliotecii clujene cu adevărat științifice, cunoașterea marilor lucrări de informare într-un domeniu și la modalităților, nu rareori destul de anevoioase, de lucru cu ele în vederea informării înscriindu-se printre problemele cele mai importante ale acestei acțiuni.

Recentul îndrumător practic consacrat domeniului biologiei, realizat în cadrul Bibliotecii Facultății de biologie-geografie și geologie, și, ca și cel anterior, cu un înalt grad de competență profesională, prezintă patru dintre cele mai mari și importante reviste referative, de abstracte care apar astăzi în lume și pe care studenții, cadrele didactice și cercetătorii le au la dispoziție în colecțiile bibliotecii clujene — *Biological Abstracts* (S.U.A.), *Referativnyj Zhurnal*, *Biologija i Referativnyj Zhurnal*, *Biološeskaia Himija* (U.R.S.S.), *Zoological Record* (Marea Britanie) —, plus suplimentul lunar al revistei „Biological Abstracts”, *Biosearch Index*.

Înțelegerea exactă a conținutului și structurii revistelor prezentate este sprijinită de o binevenită explicație a termenilor uzuali

* „Presă românească sibiană” (1969); „Calendarul românesc sibienilor” (1970); „Aimănături, anale, anuare sibiene” (1971); „Presă sibiană în limba germană” (1971).

Intr-un capitol introductiv („Generalități și definiții”), iar modalitățile concrete de lucru cu aceste instrumente de informare, cu răspunsuri concrete la diverse exemple, sînt expuse cu o perfectă claritate și metodă didactică în capitolul final „Modul de utilizare a revistelor de referate”.

Apărut în condiții grafice satisfăcătoare (multiplicare xerox, permițînd și reproducerea de fragmente de text din revistele prezentate), volumul-ghid destinat bibliotecii se adaugă ca o nouă realizare de valoare și de certă utilitate la arsenalul instrumentelor de informare științifică din a căror elaborare B.C.U. Cluj-Napoca are pe drept un bun renume.

G. V.

Nedelcea, Tudor și Ciorean, Marcel
**PUBLICAȚII PERIODICE DIN OLTE-
NIA.** Catalog. [Vol.] 2. (Almanahuri,
Anale, Anuare, Calendare, Dări de seamă,
Expunerii, Rapoarte, Situații, Adenda).
Craiova, 1979. 116 p. (Biblioteca Jude-
țeană Dolj).

Cel de al doilea volum al catalogului se îngreștează publicațiile periodice din Olte-
nia este consacrat periodicelor „cu frecvență
mai rară”, de tipul celor anunțate în sub-
titlu, întregindu-se astfel imaginea creionată
în primul volum asupra publicațiilor oltene.

Dacă acesta fusese realizat sub semnul unei
anume grabe, insuficiența cristalizare a
concepției lucrării și neadîncirea suficien-
tă a cercetării bibliografice repercutîndu-
se asupra calității catalogului viciată de o
seamă de carențe semnaltate la timpul respec-
tivist*, pentru al doilea volum autorii și-au
impus rigoare profesională, aplicîndu-se
cu atenție asupra materiei cercetate și redac-
tînd cu grijă și respect față de normele bi-
bliografice informațiile selectate.

Dealtfel, intențiile autorilor sînt eviden-
țiate în „nota asupra ediției”, ca și concepția
lucrării și aria de investigație.

O grijă aparte a fost manifestată pentru
operaționalizarea multilaterală a informațiilor
bibliografice prin întocmirea unui aparat
auxiliar judicios gîndit și bine articulată:
un indice cronologic, cuprînzînd titlurile
din ambele volume, cu trimiteri la numărul
de ordine în succesiunea alfabetică, indice ce
oferă o imagine grăitoare asupra evoluției
presei oltene, cu perioadele de avînt sau de
stagnare ce au marcat-o; un indice de nume,
structurat în trei compartimente — a. direc-
tori, editori, redactori; b. colaboratori, c.
nume de persoane (despre care se dau infor-
mații în numărul respectiv) și un indice
alfabetic al localităților de editare.

Utilă este și preocuparea autorilor de a
semnaliza de la caz la caz, titlurile („din
cuprins”) care nu și-au pierdut interesul.

Lucia Enescu

Biblioteca „V.A. Urechia” Galați. TUDOR
ARGHEZI. Catalogul edițiilor existente în
Biblioteca „V.A. Urechia”. Întocmit:
Marcel Ionescu și Valentina Oneț.
[Cuvînt înainte: N. Oprea]. Galați, 1980. 96 p.
(100 de ani de la naștere).

Un cuprins bogat, desfășurat pe spațiul
a 94 de pagini ale unui volum elegant (de
formatul plachetei de versuri) — iată con-
cret contribuția specifică a Bibliotecii Jude-
țene din Galați la marcarea centenarului
nașterii lui Tudor Arghezi. Cele 384 de re-
ferințe bibliografice (plus 8 nenumerate,
din „Addenda”) sînt structurate în 9 capi-
tole de dimensiuni variate, din care nu lip-
sesc — alături de opere complete, opere
separate și culegeri și scrieri publicate în an-
tologii și culegeri — prefețe și traduceri
semnate de marele poet, lucrări muzicale
pe versuri de T. Arghezi, titluri ale unor înre-
gistrări fonice din opera arghezană, diafii-
me, ca și o bibliografie selectivă a ceea ce
s-a scris despre T. Arghezi.

* Vezi: Buletinul Bibliotecii, nr. 4/1977, p. 31.

Prin structură, prin acuratețea descrieri
bibliografice, ca și prin completitudinea ace-
steia (în cazul genului „Catalog tipărit” cota
topografică semnaltată obligatoriu), lucrarea
Intocmită de Marcel Ionescu și Valentina
Oneț este o reușită, un model al genului. Și
dincolo de apariția lui ca semn al cînstirii
centenarului arghezan, catalogul Tudor
Arghezi se înscrie și va rămîne cu valoarea
lui perenă între instrumentele de informare,
deosebit de utile și bogate în informații, pe
care le editează Biblioteca „V.A. Urechia”
pe baza prețioaselor ei colecții de publicații.

L. M.

Biblioteca „Gh. Asachi”. BIBLIOTECA
PUBLICĂ — PREZENTĂ ACTIVĂ ÎN
ACȚIUNEA POLITICĂ ȘI CULTURAL-
EDUCATIVĂ DE MASĂ. Materiale de
informare bibliografică și metodologică
în sprijinul bibliotecilor din Județul Iași.
Culeț nr. 1 (10). Redactori: Liviu Mosco-
vieci și Nicolae Busuioac; Coordonator:
Constantin Gîlea. Iași, 1980. 184 p.
(Comitetul de cultură și educație socialistă
al Județului Iași).

Ajuns la al 5-lea an de apariție și la al
10-lea număr al său, „caletul” Bibliotecii
Județene „Gh. Asachi” — Iași, cu tematică
metodică-bibliografică, își merită tot mai
puțin numele pe care cu modestie autorii i
l-au dat, dovedindu-se o culegere solidă de
materiale, cu profil tematic tot mai ambițios.
Dealtfel acest prim număr din anul 1980 stă
ca însăși activitatea bibliotecărilor din județ
cărora i se vrea oîndă și îndrumare, sub
semnul unei noi calități. Că această apariție
este un pas înainte în activitatea editorială
a Bibliotecii județene o arată și încercarea
de retrospectivă tematică, realizată prin
indicele pe subiecte al caletului metodologic
(1975—1979) inserat în sumar. (În parante-
ză sînt spus, cel de al doilea indice „cu
folosirea cuvîntelor-cheie” putea să îlipsească,
nu numai pentru că îl dublează într-un mod
nefructuos pe cel dintîi, dar și pentru silin-
găcia cu care au fost stabilite cuvintele-
cheie: activitatea, netivitățile; bibliotecii,
bibliotecile, bibliotecilor; cartea, cărți, căr-
țile; cercințele; elevilor etc.). Sumarul se des-
chide cu o parte tematică: Biblioteca —
instituții dinamice în opera de formare a
omului nou, cu subdiviziuni privind A. O
nouă calitate în activitatea bibliotecărilor (cu
unul material privind contribuția biblio-
teciilor la stimularea creativității științifice
și tehnice a maselor); B. Organizarea lecturii
— componenta de bază a educației perma-
nente a cititorilor. Studii și cercetări (cu o
vădită înclinare a autorilor spre domeniile
psiholo-sociologice, ceea ce a prilejuit con-
tribuții meritorii — „Implicații psicho-socio-
logice ale activității de grup”, „Educația mu-
zicală și relația muzică-literatură”, „Literatura
de anticipație în lectura preadolescenților”,
etc., dar și materiale vehiculînd o metodolo-
gie de cercetare greșită, ca cel vizînd sprijin
bibliotecii acordat cursanților și lectorii
în învățămîntului politico-ideologic, sau
vehiculînd noțiuni și terminologie insuficient
asimilate, ca în cazul articolului „Școala și
biblioteca în formarea statusului intelectual
la elevi”); C. Tradiții și actualitate în munca
cultural-educativă (o agendă, de fapt, a
activității bibliotecilor din județ, unele expe-
riențe meritorii ca cele ale bibliotecilor din
Tg. Frumos sau comuna Miroslavesti fiind
prezentate de bibliotecarii înșiși). Foarte
utilă aici, abstragerea din planul C.J.C.E.S. a
„Coordonatelor activității cu cartea în Județul
Iași în anul 1980”.

Partea a II-a conține „Consultații metodice
și bibliografice”, cu o meritorie orientare
tematică spre evenimentele și probleme
de prim ordin ale anului sau spre aspectele
de bază ale educației multilaterale a omului
nou.

Partea a III-a se vrea o Tribună a pregătirii
profesionale, dar, după părerea noastră, ru-
brica nu și-a aflat încă formula ideală (în

cuprins: reluarea Indicațiilor comune ale
C.C.E.S. și M.E.I. privind îndrumarea activi-
tății bibliotecilor comunale de către con-
ducerile școlilor coordonatoare și două mate-
riale metodice, de fapt răspunsuri la unele
întrebări formulate de bibliotecarii comunali,
răspunsurile nemulțumind aici — primul,
privind îndrumarea lecturii cititorilor, prin
generalitatea lui prea accentuată, al doilea,
privind organizarea științifică a fondurilor
de publicații, prin schematicismul lui).

În fine, partea a IV-a, după opinia noastră,
nu-și află organic locul în acest calet
metodico-bibliografic, fiind de fapt o revistă
de ceneclu (ceneclu literar-artistic „Gh.
Asachi”) cu o secvență de cronică și o parte
antologică.

Desigur, aprecierile critice și cele cîteva
rezerve formulate nu își propun să pună în
umbră meritele indiscutabile ale acestei
publicații de tinută și de reală utilitate pro-
fesională, ele trebuind citite doar ca un în-
demn la continua ridicare a stachetei de
exigență a colegilor leșeni.

L. E.

LISTA CĂRȚILOR PROFUSE PENTRU
DOTAREA BIBLIOTECILOR COMU-
NALE ÎN ANUL 1980. Brăila, 1980.
27 p. multigr. (Comitetul de cultură și
educație socialistă al Județului Brăila,
Biblioteca Județeană).

Lucrarea se înscrie în gama instrumentelor
de lucru de utilitate imediată, fiind menită
să contribuie la perfecționarea procesului de
completare a colecțiilor în bibliotecile comu-
nale.

În Județul Brăila, organele Județene de
îndrumare acordă o atenție deosebită poli-
ticii de creștere a colecțiilor bibliotecare, ca
bază a dezvoltării lecturii publice. Prin
comisia instituită de C.J.C.E.S. se asigură
centralizarea comenzilor pentru bibliotecile
comunale. Colecția bibliotecilor ocupîndu-se
de executarea comenzilor, iar Biblioteca Jude-
țeană de evidența titlurilor apărute și cotarea
publicațiilor intrate în rețeaua bibliotecilor
comunale.

Pentru a se imprima un caracter cât mai
științific achizițiilor, acordîndu-le exact
cu nevoile de lectură și de informare din fie-
care localitate, procesul de completare, în
Județul Brăila, se bazează pe două criterii —
unul cantitativ, cuantumul de alocație
bugetară per comună, respectiv alocația
medie per locuitor, variînd între 1,04 și 1,37
lei, cu înțelțate firească pentru comunele
mari (peste 7 mii de locuitori) și în curs de
urbanizare, și un criteriu calitativ, modelarea
comenzilor fiind făcută în funcție de specifi-
citate economică și social-culturală, în care scop
există evidențe riguroase și în permanență
ținute la zi. După un preambul care prezintă
rosturile lucrării, metodologia de lucru în
urmărirea comenzilor de către fiecare biblio-
tecar comună și gruparea, în două anexe,
a bibliotecilor după criteriul populației și
cel al specificului economic și social cultural,
se desfășoară lista propriu-zisă, ordonată pe
edituri, cu descrieri sumare (autor, titlu,
volum, subtitlu de volum) și trimitere la
poziția din respectivul plan editorial, cu
indicarea, în paranteze, a grupelor de comune
spre care a fost orientată lucrarea (stabilite
în funcție de populație și desemnate prin
cifre romane) și, cînd e cazul, a unităților
al căror profil socio-economic a determinat
achiziționarea anumitor titluri de interes
specifice (respectiv numărul de ordine al fie-
cărei bibliotecii, cu valoare de siglă).

Din categoria „efemeridelor”, fără ambiții
și fără alte pretenții decît de a fi utilă în
activitatea imediată a bibliotecarilor comu-
nali, noua apariție merită o mențiune de apre-
ciere, înscriindu-se printre celelalte servicii
centralizate asigurate de Biblioteca Județeană.
Regretabil că anumite greșeli de dactilogra-
fiere (mai ales în privința numelor proprii),
necolționate, pot genera derută și îngreua
folosirea listei.

L. E.

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ MUREȘ.
Tirgu Mureș, 1979. 64 p. (Comitetul Județean de cultură și educație socialistă al Județului Mureș).

Lucrarea pe care o prezentăm se situează la granița dintre specia monografie și ghid de bibliotecă, ceea ce i-a împiedicat pe autori — Dimitrie Poptămaș și Iosif Mészáros — să o desăvârșească pe nici unul din cele două aspecte.

Approape o treime din lucrare se referă la istoricul bibliotecii, la geneza și dezvoltarea colecțiilor, la extinderea continuă a activității, la personalitățile ce și-au legat numele de-a lungul anilor de această instituție. Dealtfel, și capitolul consacrat colecțiilor bibliotecii, structurat în subcapitole privind fondul de carte curentă, sau „fondul de aur” cum îl numesc autorii, de fapt fondul destinat consultării pe loc; fondul tradițional de carte; publicații periodice; colecții speciale; fondul Teleki-Bolyai, este dominat de aspectul istoric, ocupând o altă treime din lucrare.

Un al treilea capitol se referă la „Servicii specializate și de împrumut”, înțelegând prin aceasta, în formularea autorilor: Secția împrumut de carte-adulți, Cartea social-politică, Cartea tehnică, Secția pentru copii și tineret, Filialele bibliotecii, deci serviciile de relații cu publicul (mai puțin săli de lectură — de ce? —). Foarte expedit este capitolul ce prezintă Sistemul de informare a cititorilor, respectiv: Catalogele de bibliotecă, Cabinetul de informare-bibliografică, care într-o pagină și jumătate reușește să ofere doar citiva informații generale și lacunare.

Lucrarea propriu-zisă se încheie cu câteva informații utile, de fapt adresa și programul diferitelor secții și instrumentale de informare de care dispun acestea. În anexă sunt prezentate rezumate în limbile germană și maghiară și un extras din regulamentul interior de funcționare.

Editată în condiții grafice excelente, cu o bogată ilustrație menită să pună în evidență unele valori de patrimoniu din colecțiile bibliotecii, ca și aspecte din diferite secții, lucrarea prezintă, cu limitele amintite, real interes documentar-utilitar și constituie o premisă promițătoare pentru cele două specii la care ne-am referit în introducere.

A. Ș.

Biblioteca „V.A. Urechia” Galați. ANUARUL BIBLIOGRAFIC AL JUDEȚULUI GALAȚI. 1977. Galați, 1979. 343 p. (Seria bibliografii).

Deși intrerupe succesiunea anilor pentru care, în cadrul „Contribuțiilor la Bibliografia Județului Galați” (redactor coordonator: Nedelcu Oprea), au fost elaborate anuare bibliografice (ultimul apărut — pentru anul 1970), nou anuare bibliografic al Județului Galați, 1977 continuă valoroasa colecție de bibliografie locală cu un volum înscris pe linia aceluiași exigențe profesionale: conținut amplu (2883 de referințe), structurarea materialului potrivit clasificării zecimale (similară bibliografiei naționale curente), redactare foarte corectă a descrierii bibliografice, anexe adecvate (un indice general, o listă a periodicelor consultate și a prescurtărilor folosite). Înclinăm să credem că apariția volumului pentru anul 1977 nu a oprit realizarea anuarelor pe 1971—1976, ci, paralel cu aceasta, amplifică procesul de elaborare a acestor instrumente, aducând mai repede „la zi” informația completă asupra Județului. Acțiunea, cu eforturile în plus pe care le solicită din partea colectivului bibliografulor gălățeni, este cu atât mai mult demnă de salutat.

M. L.

Jurma, Gheorghe și Cruceanu, Ada. CONTRIBUȚII LA BIBLIOGRAFIA PRESEI BĂNĂȚENE. Reșița, 1979. 60 p. (Comitetul de cultură și educație socialistă al municipiului Reșița. Biblioteca Județeană Caraș-Severin).

În mișcarea culturală bănățeană, Jurnalistica a înregistrat, în dezvoltarea ei, momente

personalități și fenomene publicistice specifice, fapt care i-a determinat pe autori — așa cum se afirmă în Cuvântul înainte — să cuteze această contribuție bibliografică la cunoașterea presei din Banat, după ce în 1978 mai dăduseră la lumina tiparului „o lucrare de pionierat” despre Presa și viața literară din Caraș-Severin.

Bibliografia, bazată pe o investigație limitată și asumându-și cu modestie doar rolul de deschizătoare de drumuri pentru viitoare investigații, mai largi și mai complete, a avut în vedere, totuși, așa cum rezultă din „Indicele de periodice” anexă, un număr de 137 de publicații.

Cele 310 referințe bibliografice înregistrate se referă la cărți, studii, indexuri de reviste, articole, note tratând despre problemele presei din Banat, despre figuri de ziaristi bănățeni etc.

Selecția s-a făcut în genere prin apel direct la sursă, ceea ce a permis totodată semnalarea în adnotări a materialelor sau aspectelor ce interesează tema bibliografiei, caracterizarea generală a unor lucrări și chiar inserarea unor citate sintetizatoare, dezvăluind principalele teze ale lucrării, unele poziții sau preocupări, mai ales în cazul titlurilor care nu grădesc prin ele însele.

În genere, descrierile bibliografice sunt realizate cu acuratețe, inconsecvențe existând doar în ceea ce privește indicarea (sau neindicarea) paginajului sau în privința descrierilor analitice. În ceea ce privește extensia în timp a informației bibliografice, ea se întinde de la începutul secolului și pînă aproape la zi (1978).

O lucrare interesantă, utilă atât pentru cercetători, cât și pentru publicul mai larg, interesat de cunoașterea vieții spirituale bănățene și care, într-adevăr, înțelege că cercetări mai de aprofundare, la o dezvoltare corespunzătoare a acestor meritorii contribuții de început.

Anca Șinca
Evans, A.J., Rhodes, R.G. et Keenan, S. FORMATION DES UTILISATEURS DE L'INFORMATION SCIENTIFIQUE ET TECHNIQUE: GUIDE DE L'UNISIST POUR LES ENSEIGNANTS. Paris, Unesco, 1977. 201 p.

Așteptat cu interes de mai mulți ani, ghidul apărut sub auspiciile UNESCO vine să împlină un gol pe care îl găsim în literatura de specialitate. Reînnoirea lucrării se înscrie în programul UNESCO privind facilitarea circulației mondiale a informațiilor științifice și tehnologice. Lansarea în 1972 a Programului interguvernamental de cooperare în domeniul informării științifice și tehnologice (UNISIST), înțepindere comună UNESCO — CIUS (Consiliul Internațional al Uniunilor Științifice), a adus din nou în centrul atenției această problemă. UNISIST, se arată în prefață, „are la bază ideea că finalitatea fiecărei bibliotecii, a fiecărui centru de documentare, a fiecărui serviciu de informare, ca a oricărui sistem național sau rețea regională de informare, este de a servi beneficiarilor informării. Aceștia din urmă fac parte din rețeaua de transmisie /.../, ei constituie justificarea oricărei investiții destinate ameliorării, înmagazinării, tratamentului și cercetării informației”.

Necesitatea educării beneficiarilor este astăzi o realitate care nu mai necesită argumentare. Operația se face pe diferite căi și prin diferite mijloace, iar calea propusă de ghidul UNESCO este cea practică.

Cu elaborarea lucrării a fost însărcinat profesorul englez A.J. Evans de la Universitatea de tehnologie din Loughborough (Marea Britanie), ajutat de colegii săi R.G. Rhodes și S. Keenan. Manuscrisul lucrării a fost supus aprobării unei comisii internaționale reunite sub auspiciile UNESCO. În plus, lucrarea a fost verificată practic în cadrul unor cursuri organizate în Iugoslavia, Indonezia, India și Coreea de Sud.

Destinat profesorilor și specialiștilor în informare care organizează și conduc cursuri pentru pregătirea sau perfecționarea beneficiarilor informării științifice și tehnologice, ghidul oferă elemente fundamentale necesare programelor de învățământ. Lucrarea sistematizează datele esențiale ale problemei informării din punctul de vedere al profesorului de biblioteconomie și informare documentară, oprindu-se asupra momentelor principale în tehnologia didactică. În afara aspectului pur metodologic, lucrarea are în vedere și conținutul datelor care urmează a fi tratate, pentru a se răspunde optim diferitelor forme de pregătire a personalului. Tipurile de beneficiari care urmează să fie pregătiți pe baza acestei lucrări sînt studenții, absolvenții institutelor de învățămînt superior, cercetătorii și tehnologii. Fără îndoială, modalitatea de structurare a datelor permite instruirea și a altor beneficiari ai informării. În realizarea ghidului, o atenție particulară a fost acordată pregătirii beneficiarilor din țările în curs de dezvoltare.

Ceea ce putem reproșa acestei lucrări ține de interpretarea prea strictă a subtitlului „Guide pour les enseignants”. Un profesor sau un specialist în știința informării se servesc excelent de acest ghid pentru a organiza și susține cursuri în domeniul informării. Pentru alte persoane însă, care nu au de-a face cu pedagogia, există unele dificultăți urmînd întocmai indicațiile date în această lucrare. Ai nevoie totuși de un anumit timp pentru a da la o parte tot ce ține de metodologia predării și a descoperi structura elementelor care formează unitatea conținutului. O nouă ediție a ghidului ar trebui să aibă în vedere prezentarea problematicii eliberată de o prea strictă metodologie didactică.

În prima parte a lucrării se încearcă justificarea (dacă mai era nevoie) a necesității formării beneficiarilor informării științifice și tehnice, elementele definitorii pentru organizarea programelor de pregătire și lucrării preliminare deschiderii cursurilor.

Principiile de bază privind cursurile, metodologia, tehnicile muncii informaționale și temele practice sînt prezentate pe larg în cea de-a doua parte a lucrării.

De un interes deosebit pentru bibliotecari sînt anexele (Vizitarea unei biblioteci; Documente de lucru; Exemple de referate; Exemple de chestionare). Autorii reușesc să ne convingă că vizitarea unei biblioteci, de exemplu, poate fi eficientă numai dacă ea este rodul unei pregătiri prealabile minuțioase, în care de un real folos sînt mijloacele audio-vizuale (diapozitive, benzi magnetice, filme, înregistrări video etc.). Tot în cadrul acestei pregătiri are loc definirea obiectivelor.

„Guide de l'UNISIST pour les enseignants” ar fi de dorit să acorde o mai mare atenție definițiilor și terminologiei, cu atât mai mult cu cît domeniul informării se află într-o dinamică evoluție, iar vocabularul încă fluctuant. Pe alocuri, ghidul suferă și de excesivă concizie. Există probleme ale căror elemente sînt abia enunțate, iar dezvoltarea acestora te poate conduce — în cazul în care nu ai o experiență bogată în acest domeniu — pe piste false. Fără îndoială, autorii au procedat astfel considerînd că este mai important să prezinti mai multe procedee sau tehnici utilizate în informarea documentară și biblioteconomie decît să descrii în detaliu doar câteva.

Trecînd peste aceste observații (în rîndul cărora am nota și absența unor indici), încrente unei lucrări de o asemenea cuprîndere, „Guide de l'UNISIST pour les enseignants” rămîne una din cele mai importante lucrări editate de UNESCO în ultimii ani, utilă documentaristului, bibliografului, bibliotecarului și tuturor aceluia care se ocupă de educația beneficiarilor surselor moderne de informare, de educația de bibliotecă și de accesul spre informația contemporană.

dr. Mircea Regneală

Sala de lectură concepută de Michelangelo.

CZU 027 (09) (45) Medicea Laurenziana

Biblioteca Medicea Laurenziana

Vestibulul bibliotecii și scara de acces, proiectate de Michelangelo.

Ca orice oraș, Florența e clădită din cărămidă și piatră. Mai mult decât oricare oraș însă, ea e clădită și din cărți. Cărți ce s-au născut aici — de-ar fi să cutăm dintre autori fie și doar pe Dante, Boccaccio, Cellini, Machiavelli, Guicciardini, Pico della Mirandola — și cărți pe care orașul le-a inspirat prin tot ce-a însemnat istoria și cultura, literatura și arta florentină.

Poate de aceea, mai înainte ca pașii privilegiați să străbată străzile Florenței pentru o a descoperi, acest univers spiritual aproape mitic îți e deja familiar. Poate de aceea mulți cunosc Florența, cu dragoste și pătrundere, chiar fără să se fi apropiat vreodată direct de ea. Cine nu știe totul (din cărți) despre Santa Maria del Fiore și cupola lui Brunelleschi, despre campanila lui Giotto, despre „porțile paradisului” cu care Ghiberti a împodobit Băptisterul Sf. Ioan, despre Palazzo Vecchio sau Palazzo Bargello, despre casa lui Michelangelo și despre cea a lui Dante, despre Davidul lui Michelangelo sau

Perseul lui Cellini, despre frescele lui Fra Angelico sau cele ale lui Ghirlandajo, despre Basilica di Santa Croce, adevărat pantheon florentin, sau Capellele Medicis de la San Lorenzo pe care Michelangelo le-a făcut nemuritoare; despre Ponte di Santa Trinita sau Ponte Vecchio, despre Fiesole sau Grădinile Boboli, despre Biblioteca Laurenziană? Și totuși...

Cînd descinzi dintre cărțile care te-au purtat în spațiu — la Florența — și — în timp — în Renaștere — în orașul de pe Arno, realitatea dobindește sensuri și dimensiuni nebănuite. Ciudat, nici o clipă nu te stăpînește sentimentul că te-ai afla într-un oraș-muzeu, într-o „rezervație” istorică, ci totul e atît de viu și de adevărat, încît întreaga încărcătură de echilibru și frumos se arcuiește peste timp într-o prelungire firească și dimensiunile perene ale Renașterii te învâluie coplesitor.

Cu un asemenea sentiment am urcat scările michelangelești ale Bibliotecii Medicee Laurenziana.

Nu știu ce te impresionează mai mult aici! Poate colecțiile însumînd 11000 de manuscrise, în majoritate opere clasice grecești și latine, peste 4000 de incunabile și mai mult de 55 000 de volume și opusculă diferite, colecții de o valoare inestimabilă prin calitatea lor, între care codicele Pandectele lui Justinian, Virgilio Laurenziano, Evangheliarul siriac, Biblia Amiatina (scrisă și minată în anul 700 e.n. la mănăstirea Jarow în Northumberland), manuscrisul antic al Istoriei Naturale a lui Plinio cel Bătrîn, celebrul codice al lui Tacit și nu mai puțin celebrul codice Biadaiolo di Domenico Lenzi, bogat în miniaturi ce ilustrează anticul Firenze, cărți miniate de Francesco d'Antonio del Chierco sau copiate de mina lui Petrarca, manuscrise ale lui Dante, Boccaccio sau Cellini, cărți imprimate de vestitul tipograf flamand Lorenzo Torrentino sau de florentinul Bernardo Cennini și cîte altele...

Poate istoria genezei și creșterii colecției medicice, prin rivna și pasiunea unui Cosimo di Medici, il Vecchio,

fondatorul nucleului inițial (sf. sec. 14, inc. sec. 15) susținut de Niccolò Niccoli, Francesco Barbero sau Poggio Braccolini, cercetători și colecționari de mare faimă, și de celebrul bibliotecar Vespasiano da Bisticci; a unor Giovanni și Piero, fiii lui Cosimo, ultimul preocupat în mod special de aspectul exterior al bibliotecii familiale, pasionîndu-se pentru cărțile înobilate cu miniaturi sau legături savante (a încercat chiar o sistematizare a colecțiilor prin culoare, legînd cărțile de teologie în bleu, cele de gramatică în galben și poezia în purpuriu, reluri ce nu s-au păstrat din păcate) sau a unui Lorenzo Magnificul, prin care biblioteca s-a îmbogățit cu valoroasele colecții ale lui Sasseti și Fieslo și cu achizițiile întreprinse de prietenul său, eruditul grec Ioan Lascaris, la Constantinopol și la Muntele Athos. Pasiunea familiei i-a stăpînit deopotrivă și pe fiul mai tînăr al lui Lorenzo, cardinalul Giovanni de Medici, devenit mai tîrziu Papa Leon al X-lea, sau pe cardinalul Giulio, devenit apoi Papa Clemente al VII-lea, cel care, dorind colecțiilor medicice un loc deosebit de onoare, i-a încredințat lui Buonarroți proiectarea Bibliotecii Laurenziane. Va fi în interesul pentru carte al membrilor familiei de Medici, ca și al cercetătorilor, colecționarilor, copiștilor cu care s-au înconjurat, un sentiment pe care astăzi cei mai mulți l-au pierdut. Pentru că astăzi, industria cărții detronează tot mai brutal arta cărții, pentru că bibliomania ia tot mai mult locul bibliofiliei, pentru că explozia informațională a impus cu necesitate în prim plan utilitarismul bibliotecar în locul mai vechiului estetism, din obiect de delectare, cartea devenind tot mai pregnant un simplu purtător de informații, pentru că, grăbit, omul contemporan deprinde lectura rapidă și nu mai zăbovește în îndelungi ceasuri de comuniune spirituală cu cartea în bibliotecă, pentru că bibliotecile însele nu mai sînt astăzi atît instituții de conservare, cît instituții de consum.

Poate localul care adăpostește Biblioteca Laurenziană, în incinta Basilicii San Lorenzo, în care armonai

și echilibrul concepției arhitectonice a lui Michelangelo* și-a aflat întreaga măsură, de la vestibul (una din cele mai originale creații ale artistului) și tripla scară prin care se accede (considerată drept o încununare și o concluzie a întregii lucrări), la sala de lectură austeră și totodată îndrăzneată în concepția ei, și pînă la mobilierul și decorațiunile interioare. Dar nu numai perfecțiunea operei michelangelești care l-a făcut la timpul său pe Vasari să exclame că „nici nu e cu putință să fie văzută oreodată atita grație și siguranță ca aici atît în ceea ce privește întregul lucrării, cît și în privința felurilor ei părți...” sau contribuțiile celorlalți valoroși artiști care au împlinit construcția — plafonul sculptat de Carota și Tasso, pardoseala în mozaic de teracotă datorată lui Tribolo sau vitraliile magnifice concepute de Giovanni da Udine, elev al lui Raffaello — te impresionează, ci, mai ales, ideea de a dărui cărții, bibliotecii, un asemenea local, el însuși operă de artă, ca o catedrală, ca un palat. Idee născută din dragoste și respect pentru carte, pentru mesajul de umanitate și de frumos conținut de ea.

Pentru vizitatorul de azi, om al secolului 20, înotînd în contra curentului în șuvoiul năvalnic al informației, dominat de impactul Galaxiei Gutenberg cu Galaxia Marconi și victimă posibilă a „șocului viitorului”, contactul cu Biblioteca Medicea Laurenziana nu are nimic din sentimentul contemplativ-distant pe care l-ar putea încerca într-un muzeu obișnuit al cărții, nici din pioșenia smerită în fața unor neprețuite relicve ale trecutului. Pentru că aici, ca în întreaga Florență, dimensiunile perene ale Renașterii se arcuiesc în timp într-o prelungire firească, iar cartea redobîndește vechi semnificații.

În mod paradoxal, aici, am încercat în mod acut nostalgia Cărții.

IOANA TĂUTU

* Michelangelo a început să elaboreze planurile bibliotecii în 1523, lucrînd la ele, cu intermitențe, pînă în 1555, iar construcția s-a desfășurat în mai multe etape: 1524-26 (Nanni di Baccio Biagio), 1560 (Bartolomeo Ammannati) și 1571 (Giorgio Vassari).

СОДЕРЖАНИЕ

ПУБЛИЧНОЕ ЧТЕНИЕ В СЕЛЬСКОЙ СРЕДЕ — КООРДИНАТЫ НОВОГО КАЧЕСТВА

УДК 027.52
021.13
Деятельность коммунальных библиотек — на высшем, качественные параметры ..... 2—5
УДК 02.001.3
Руководство — сквозь призму результатов ..... 5—6
УДК 027.52 (498 Bacău) : 001.8
Пауль Корой: Заботы об эффективном руководстве коммунальными библиотеками уезда Бакау 7
УДК 027.52
Георге Мокану: Публичное чтение в центральных коммунах Единых государственных и кооперативных агро-промышленных советах 8
УДК 027.52.001.86
Иоана Тăуту: Значение обменных опытов 8
УДК 027.53 : 001.8
Г. Вондок: Уездная библиотека — методический центр 12
ЗАПИСНАЯ КНИЖКА ..... 13—20
НАУЧНОЕ РУКОВОДСТВО БИБЛИОТЕКОЙ
УДК 301:311.2
Аурел Коту: Трудовой коллектив — комплекс межличностных отношений ..... 20—21
БИБЛИОГРАФИЯ. ИНФОРМАЦИЯ
В. Г. Николау: 2050. Творческий итог. Избранный библиография 24
БИБЛИОТЕЧНАЯ ТЕХНИКА
УДК 025.343.2
Елена Сабадак: Консультации УДК. Учение карточки для систематического каталога ..... 25—26
Пятый класс (продолжение) ..... 27—30
УДК 025.343
Флорина Кымпяну: Справочные работы — обработка, отражение в каталоге, организация на полках свободного доступа (III) ..... 30—32
УДК 025.3:09
Елена Мария Шатц и Мариана Иова: Правила каталогирования старинных книг ..... 33—36
ИСТОРИЯ КНИГИ И БИБЛИОТЕК
УДК 002 (498 Braşov) : 323.232 : 323.17
Василе Олтя: Румынская книга из брашовского района Скей — фактор национального единства ..... 36—37
УДК 655 (09) (498 Vilcea)
Костя Мариню: 275 лет вилчалского печатания 37
УДК 097
Константин Мăлинаш: Патриональные заметки относительно труда «Поправки и закону». Вклад ..... 38—39
УДК 096.1
Неделку Опря: Приглашение к изучению: альбом эстампов Рембрандта ..... 40—41
РАБОТЫ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ 42—45
БИБЛИОЛОГИЧЕСКИЙ МЕРИДИАН
УДК 027(09)(45) Medicea Laurenziana
Иоана Тăуту: Библиотека «Доренцо Медичи» ..... 46—47

SOMMAIRE

LA LECTURE PUBLIQUE DANS LE MILIEU RURAL — COORDONNÉES DE LA NOUVELLE CALITÉ.
CDU 027.52
021.13
L'activité des bibliothèques communales située au niveau des paramètres supérieurs, d'haute calité p. 2—5
CDU 02.001.3
La direction de réseau de bibliothèques vue à travers le prisme des résultats. p. 5—6
CDU 027.52(498 Bacău) 001.8
Paul Coroi: Préoccupations en ce qui concerne une direction efficace des bibliothèques communales du district Bacău p. 7
CDU 027.52
Gheorghe Mocanu: La lecture publique dans les communes centres des conseils uniques agroindustriels d'état et de coopération p. 8
CDU 027.52-001.86
Ioana Tăutu. Le mérite des échanges d'expérience professionnelle p. 8
CDU 027.53:001.8
Gh. Bondoc: La bibliothèque districte — un centre méthodique p. 12
AGENDA p. 13—20
LA DIRECTION SCIENTIFIQUE DE LA BIBLIOTHEQUE.
CDU 301:311.2
Aurel Cotu: Le collectif de travail — un complexe de relations interpersonnelles p. 20—21
LA SOCIOLOGIE DE LA LECTURE ET DES BIBLIOTHEQUES.
CDU 301.08
Dorel Morindău: Au sujet des bornes de la recherche dans le domaine de la sociologie des bibliothèques p. 23
INFORMATION. BIBLIOGRAPHIE.
V. Gh. Nicolau: 2050. Bilan créateur. Bibliographie sélective p. 24
TECHNIQUE BIBLIOTHECONOMIQUE
CDU 025.343.2
Elena Sabădac: Consultation en C.D.U. Fiches divisionnaires pour le catalogue systématique p. 25—26
Classe 5 (suite) p. 27—30
CDU 025.343
Florica Cămpănu: Les ouvrages de références — traitement, catalogage, mise en place sur les rayons à libre accès (III) p. 30—32
CDU 025.3:09
Elena Maria Schatz și Mariana Iova: Normes concernant le catalogage des livres anciens (II) p. 33—36
L'HISTOIRE DU LIVRE ET DES BIBLIOTHEQUES
CDU 002(498 Braşov) : 323.232 : 323.17
Vasile Oltea: Les livres roumains de Schei Braşovului — facteur de l'unité nationale p. 36—37
CDU 655(09)(498 Vilcea)
Costea Marinou: 275 ans d'impression à Vilcea p. 37
CDU 097
Constantin Mălinaş: Notes patrimoniales sur le livre „Indreptarea legii”. Contributions p. 38—39
CDU 096.1
Nedelcu Oprea: Une invitation à l'étude: un album d'estampes Rembrandt. p. 40—41
OUVRAGES DE BIBLIOLOGIE. (Analyses) p. 42—45
MERIDIEN BIBLIOLOGIQUE
CDU 027(09)(45) Medicea Laurenziana
Ioana Tăutu: La Bibliothèque Medicea Laurenziana p. 46—47

CONTENTS

PUBLIC READING IN THE RURAL AREA — COORDINATES OF THE NEW QUALITY
UDC 027.52
021.13
The Activity of the Village Libraries — at a High Qualitative Level, pp. 2-5
UDC 02.001.3
The Methodical Work — by the Viewpoint of the Results, pp. 5-6
UDC 027.52 (498 Bacău) : 001.8
Paul COROI: Concerns for a Qualitative Methodical Work in the Village Libraries in the Bacău County, p. 7
UDC 027.52
Gheorghe MOCANU: Public Reading in the Centers of the State and Co-operative Agro-Industrial Councils, p. 8
UDC (27.52.001.86)
Ioana TĂUTU: The Value of the Exchange of Experience, p. 8
UDC 027.53:001.8
Gheorghe BONDOC: The County Library as a Methodical Center, p. 12
AGENDA, pp. 13-20.
LIBRARY MANAGEMENT
UDC 301:311.2
Aurel COTU: The Staff — A Concurrence of Interpersonal Relations, pp. 20-21
THE SOCIOLOGY OF READING AND LIBRARY
UDC 301.08
Dorel MORINDĂU: Upon Some Limits of the Sociological Research in Libraries p. 23
BIBLIOGRAPHY. INFORMATION ACTIVITY
V. Gh. NICOLAU: 2050. Creative Survey. A Selective Bibliography, p. 24
LIBRARY TECHNICS
UDC 025.343.2
Elena SABADAC: Advances in UDC, pp. 25—30;
UDC 025.343
Florica CIMPEANU: The Reference Works — Their Treatment, Reflecting in Catalogues and Organizing in Open-Shelves Ares (III), pp. 30-32;
UDC 025.3:09
Elena Maria SCHATZ and Mariana IOVA: Standards for Cataloguing of the Rare and Precious Books (II), pp. 33—36
THE HISTORY OF BOOKS AND LIBRARIES
UDC 002 (498 Braşov) : 323.232 : 323.17
Vasile OLTEA: The Romanian Old Books from Schei Braşovului — An Element of the National Unity, p. 36—37
UDC 655 (09)(498 Vilcea)
Costea MARINOIU: 275 Years of Printing at Rimnicu Vilcea, p. 37
UDC 097
Constantin MĂLINAŞ: Property Notes on „Indreptarea Legii” Contributions, pp. 38-39;
UDC 096.1
Nedelcu OPREA: An Invitation to Studying — An Album containing Rembrandt's Engravings, pp. 40-41;
BOOKS REVIEW, pp. 42—45
BIBLIOLOGICAL MERIDIAN
UDC 027(09)(45) Medicea Laurenziana
Ioana TĂUTU: Biblioteca Medicea Laurenziana pp. 46—47